

Плініо Корреа де Олівейра

*Революція
і
Контрреволюція*

*“Коли Революція це безпорядок,
тоді Контрреволюція є поверненням
Порядку.”*

Переклад з португальської та комп'ютерний набір: о. І. Кіндра.
Перегляд: Кирило Кіт.

Українському читачеві

Дорогий читачу, Боже Провидіння, що керує всім з мудрістю і простотою, занесло цю книгу до ваших рук. Майже непотрібно представити її автора, професора Модерної та Сучасної Історії в Папському Католицькому Університеті в Сан Павлі, Бразилія, великого друга України. Його біографія включена при кінці цієї праці.

Це магістральна книга професора Плінію Корреа де Олівейра, яка відповідає на тривоги і запитання ХХІ століття, яке розпочалося під бурхливими ознаками можливої ІІІ Світової Війни: чому ми страждаємо таку безперервну серію непорядків, агресій, воєн і катастроф?

Чому Україна є під нападом від сусідньої Росії і підозрінням країн, які мали б бути її природними друзями і союзниками? Чому так багато морального і соціального розладу? Ми могли б ще висловити інші розгублення, печалі і болі, які нас розривають поосібно і як нація.

Але книга, яку читач починає читати приносить глибоке і заспокійливе пояснення всім цим запитанням. Нічого великого не стається раптово. І біди, які нас спіткають не є випадковими ані нез'ясовними. Вони мають глибоке коріння, що "Революція і Контрреволюція" виявляє і дає початок глибокого і тривалого вирішення.

Через довгі століття Людство віддалялося від Богоматері, від Ісуса Христа і Його Св. Церкви. Це історичне віддалення сталося в послідовних етапах, що "Революція і Контрреволюція" яскраво показує. Чергові революції проти Христа і Його Церкви дали початок радянському комунізму, найбільш кримінальна і диявольська політична та ідеологічна анти-християнська структура в історії. Ця змова, після захоплення Росії,

звернулася безжально проти своїх сусідів і проти всього світу. Звернулася проти України, знищуючи мільйони наших предків, і розлютилася проти Церкви, зокрема Католицької, одинока, що чинила їй опір.

Радянський комунізм Леніна і Сталіна сьогодні має тонко завуальований послідовник в особі Владіміра Путіна. Засновники СРСР і той, що намагається його відновити на нових основах, всі вони сповідують метафізичну рівність, зовсім анти-християнської, яка здегенерувалася в жорстоке переслідування Церкви, що історія записала, і що розпочинається в анексованому Росією Криму і в нею запанованому Донбасі.

Проф. Плініо Корреа де Олівейра пояснює в цій книзі, як з'явилася ця егалітарна анти-християнська ненависть, як вона діє і що вона має на увазі. І також цілі, задля яких розпалює свою ненависть проти нашої героїчної батьківщини.

Автор організує хаотичні враження, що сьогоднішні ЗМІ подають у конфузному та поневіряючому способі. Він вказує на обіцянку Богоматері в Фатімі надію на порятунок і світле майбутнє для України, і навіть, хоч це може дивно виглядати, до навернення Росії.

“Революція і Контрреволюція” подає нам концептуальних інструментів, рятункову впорядкувальну дошку, щоб ми могли інтерпретувати факти, діяти з силою і вмінням серед те замішання, на славу Христа і України.

Це читання є основне. Воно дає мужність, висвітлює думки, впорядковує почуття і вказує на Небо, звідки Богоматір нас покриває, нас пробуджує і нас веде в доброму бої в напрям до доброго успіху. Аж до того дня, коли, як і було передбачено св. Максиміліаном Кольбе

ОФМ,^{*} один лицар Непорочної поставить у найвищому пункті Москви образ Богоматері, як знак того тріумфу, що Вона сама обіцяла в Фатімі.

^{*} *ОФМ* – *Ordo Fratrum Minorum* означає *Орден Братів Менших*, заснований св. Франциском з Асизу (заввага перекладача).

Передмова

На руїну і воскресіння багатьох

У квітні 1959, *Католицизм* опублікував на своїх сторінках працю *Револуція і Контрреволюція*, яка, як книга, в наступних десятиліттях, була опублікована в шістнадцятьох країнах Європи та Америки, на дев'ятох мовах. Через свою оригінальність і грандіозність задумів, а також через синтез і ясність, це дослідження незабаром стало вирішальним для контрреволюціонерів у всьому світі. І мало величезний резонанс. Ми в 2015 році, більш ніж півстоліття пізніше. Настав час для більш ретроспективного аналізу, час для справедливих святкувань, але особливо для аналізу і прогнозування.

Коли *Револуція і Контрреволюція* (у неформальній мові, відома як Р-КР) була вперше опублікована, ніхто не пов'язав би трансцендентні слова пророка Симеона Богоматері, відносно Дитятка Ісуса: *“Ось лежить Цей на падіння і на піднесення багатьох в Ізраїлі і на знак сперечання. І Тобі Самій душу пройме меч, щоб відкрилися помисли багатьох сердець”* (Лк. 2, 34-35).

Habent sua fata libelli (книги мають свою долю). Р-КР поступала вперед.

Це більше, ніж просто книга тез: містить життєву програму, намічує стратегію боротьби, як також показує ідеал, який закликає відкинути повністю атеїстичну і егалітарну Револуцію і боротися за відновлення – в базах адаптованих до наших днів – християнського світського порядку. У своїх сторінках висвітлюється навіть пропозиція ідеального типу людини, надхненого в Євангелії Господа Нашого Ісуса Христа.

З часом, завдяки своїх вплив, сталася природною її асоціація з пророцтвом Симеона.

Дитятко Ісус розібрав ситуації, які ніколи не повинні були існувати в Ізраїлі. Його слова і приклади, об'єкти протиріччя, стали руїною за невірність і шляхову помилковість серед євреїв. Притягнули любов і ненависть. Що раніше, для багатьох, здавалося чесною, після нього з'явилося страхітливою вадю. Зокрема, у випадку з фарисеями. Що означає сьогодні фарисейство? Особлива форма лицемірства крайньо підла. До Ісуса Христа, значна частина юдеїв вважала добродісною поведінку фарисеїв, нібито відданих наслідувачів Закону.

Christianus alter Christus (християнин це другий Христос). Схожі ефекти викликала *Революція і Контрреволюція*. Показуючи тотальну фігуру Революції, її маскування і тактики приховання, її швидкість змінювання, і, зокрема, її ступенів, Р-КР підняла перешкоду для успіху певних рухів помилкової реакції на існуючі розлади. Показала її колективізм і тоталітарність. Аналізовані в світлі вчення викладене в Р-КР, став очевидним її стан реального розповсюджувача революційної програми, іноді через незрозумілі упущення. Багато чесних та ідеалістичних людей з них відійшли. І так, Революція і Контрреволюція, за ці роки, була руїною для груп, які прямо але таємно сприяли Революцію, або виступали для реальних контрреволюціонерів, "*голосом що присипляє і рукою що згасає*". Деякі з цих рухів навіть виглядали католицькими силами; але по суті були троянськими кіньми. Те, що перед Р-КР виглядало нормальним, стало ясною помилкою, зокрема для соліднішої частини (*sanior pars*) католиків.

Таким чином, Р-КР стала для багатьох

воскресінням. Крім того, крім цієї попереджаючої роботи, її світло вказало шляхи дії досі мало знаних або зовсім ігнорованих, зробила зрозумілими політичні або ідеологічні ситуації, перед тим незрозумілими, узгодила різні концепції і згуртувала тих, які могли б разом воювати. Таким чином Р-КР дала сили, збільшила й заохотила спротив, який без неї міг би розкластися до смерті.

Р-КР також сприяла інших форм воскресіння. Була активним лікарством проти обмеження ментальних горизонтів, шкідлива ситуація для тих, хто хоче ефективність в дії. Книга також вражає і приваблює своїми універсальними аналізами і чудовою легкістю збирати, в великих скупчених оглядах, психологічні, моральні, політичні, релігійні проблеми. Навчає дивитися та інтерпретувати Історію, особливо тому, що вчить добре аналізувати душі. Ця глобальна форма розглядати акції за чи проти Револуції, навіть коли покладаючи увагу есенціально в імедіатичних дійсностях, також бере до уваги вищі реальності, як дія благодаті, а в протилежному напрямку, наслідки класичної трилогії: світ, диявол, плоть.

Р-КР є основою школи думки величезного потенціалу. Ця школа містить елементи, які можуть змінити хід Історії. Так чи інакше, все ще відносно обмежено, але дуже реально, вже вплинула у вирішальні події наших днів. Вона лежить в основі дії багатьох організацій ТРВ (Традиція, Родина і Власність), братні й дружні товариства, що в багатьох випадках глибоко вплинули на суспільне життя тих країн, де вони існують. Рухи на захист приватної власності та вільного підприємництва, захист життя і проти абортів, захист сімейної моральності, боротьба за права Святої Церкви

під нападом нетерпимого секуляризму, і стільки інших рухів подібних мет, частинно завдячують свою ефективність присутністю в них людей під впливом тез поданих в *Революції і Контрреволюції*.

І дійсно, Р-КР прийшла на зустріч кращих стремлінь незліченних католиків (і навіть некатоліків), які відчували сильний напад сучасного хаосу і були загублені, здивовані й засмучені. Коли вони побачили їхні думки виражені з ясністю і силою в книзі, зраділи. Віднайшли охоту, зорганізувалися, почали діяти в їхню користь. Правдиві духовні відродження, з великим імпаком на майбутність суспільств, відбулися безперервно в останніх п'яти десятиліттях, у різних частинах світу.

За його результатами – вже видно – книга гідна великої вдячності. Книга, це спосіб мовити. Хто насправді заслуговує вдячність, це хто її написав, Плініо Корреа де Олівейра, якому, у п'ятдесятиліття його *opus magnum* (великої роботи), знову спрямовуємо, і найвищою мірою, всі панегірики. На Небесах, він вже отримав пальму слави. Тут на Землі, багато хто також його визнають. Прийде час, коли його слава буде універсальною.

Що стосується майбутнього, туман його приховує. Але одне ми можемо з упевненістю сказати: *Революція і Контрреволюція* не є твором okazji. Має постійну вартість і актуальність, і далі буде впливати покоління, які прийдуть за нами.

Зокрема, в найближчі роки, аналізи вміщені в Р-КР матимуть велике значення для боротьби з проявами Четвертої Революції. Цей універсальний рух, заперечний і лібертарний, все більш розширюється, як восьминіг, свої щупальці у всі сфери людської діяльності.

Особливою формою намагається охопити внутрішність душ, змінюючи звичаї, погляди, концепції. І більше того, активно сприяючи руйнування сім'ї, суспільства і навіть Держави.

Наслідувачі *Революції і Контрреволюції* знатимуть протиставитись цій новій метаморфозі революційної гідри.

ІНСТИТУТ ПЛІНІО КОРРЕА ДЕ ОЛІВЕЙРА

Вступ

Католицизм випускає на світ сьогодні ¹ свій сотий номер, і хоче вшанувати цей факт особливою темою, яка дала б можливість поглиблення душевного спілкування, вже дуже глибоке, що має зі своїми читачами.

Для цього, ніщо не здавалося більш підходящим, ніж публікація статті *Револуція і Контрреволюція*.

Легко пояснити вибір теми. *Католицизм* це бойова газета. Таким чином, слід його судити в першу чергу у зв'язку з метою, що його боротьба має на увазі. Але проти кого саме, він хоче воювати? Читання його сторінок справляє враження в цьому зв'язку, можливо, не дуже ясні. Легко знайти в них збивання комунізму, соціалізму, тоталітаризму, лібералізму, літургіцизму, *марітенізму*, і багато інших "ізмів". Однак, не можна сказати, що маємо більше під увагу одного з них, за яким ми би визначилися. Наприклад, було б перебільшенням сказати, що *Католицизм* це специфічно антипротестантська чи антисоціалістична газета. Можна сказати, таким чином, що газета має безліч цілей. Однак, дасть відмітити, що в перспективі, в якому вона ставиться, всі ці точки зору мають так би сказати загального знаменника, і що це мета, яку завжди шукає наша газета.

Який цей спільний знаменник? Доктрина? Сила? Точка зору? Очевидно, що це роз'яснення допомагає зрозуміти до його глибин всю роботу з доктринальної формації, що *Католицизм* реалізує продовж цих ста місяців.

* * *

¹ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: Цей вступ був опублікований в № 100 *Католицизму*, у квітні 1959 року.

Вивчення *Революції і Контрреволюції* набагато перевищує, у користі, цієї обмеженої мети.

Щоб це довести, вистачить подивитися на релігійну панораму нашої Країни. За статистикою, положення католиків дуже добре: згідно з останніми офіційними даними, становимо 94% населення. Якщо всі католики були такими як ми повинні бути, Бразилія була б сьогодні одною з найбільш подивляючих католицьких потенцій, які виникли через двадцять століть життя Церкви.

Чому ж тоді, ми так далеко від цього ідеалу? Хтось міг би твердити, що основна причина нашої нинішньої ситуації є спіритизм, протестантизм, атеїзм або комунізм? Ні, причина є інакша, невловима, тонка, проникаюча, як потужна й грізна радіоактивність. Всі відчувають її наслідки, але мало хто міг би сказати її ім'я та сутність.

Роблячи це твердження, наше мислення поширюється від кордонів Бразилії до іспансько-американських країн, наші дорогі сестри, а далі до всіх католицьких країн. У всіх, те саме зло реалізує свою невизначену й деструктивну імперію. І у всіх творить ознаки трагічної величі. Одним із прикладів серед інших. У листі висланому 1956 року, з нагоди Національного Дня Подяки, до Його Високопреосвященства Кардинала Карлос Кармело де Васконселос Мотта, архієпископ С. Павла, Його Ексцеленція Монс. Анджело Делл'Асква, Замісник Державного Секретаріату заявив, що "*в наслідок релігійного агностицизму Держав, ослабла або майже загубилася в сучасному суспільстві почуття Церкви*". Тепер, який супротивник дав такий страшний удар проти Нареченої Христової? Що є причиною для цього і багато інших одночасних і подібних злочинів? Як

її назвати? Якими засобами вона діє? У чому секрет її перемоги? Як з нею боротися успішно?

Як бачимо, трудно, щоб якась тема була більш актуальною?

Цей страшний ворог має ім'я: він називається Революцією. Її глибока причина це вибух гордості й сенсуалізму, що надихнув, ми б не сказали систему, але цілу сітку ідеологічних систем. Від широкого прийняття їм даного по всьому світі, виходять три великі революції в Історії Заходу: Псевдо-Реформа, Французька Революція і Комунізм ².

Гордість несе до ненависті супроти всякої переваги, і, отже, до твердження, що нерівність це сама в собі, у всіх сферах, в тому числі й особливо в метафізичних та релігійних сферах, злом. Це егалітарний аспект Революції.

Сенсуалізм, сам по собі, старається валити всі бар'єри. Він не приймає гальм і веде до повстання проти всякої влади і всякого права, чи то божественного чи людського, церковного чи цивільного. Це ліберальний аспект Революції.

Обидва аспекти, що в кінцевій аналізі мають метафізичний характер, виглядають супротивними в багатьох випадках, але примиряються в марксистській утопії анархічного раю, в якому високо розвинене людство і "звільнене" від будь-якої релігії, жило б у глибокому порядку без політичної влади, і в повній свободі, від якої, однак, не виникала б будь-яка нерівність.

Псевдо-Реформа була першою Революцією. Вона

² Пор. Лев XIII, Енцикліка *Parvenu à laVingt-Cinquième Année*, від 19-III-1902, Bonne Presse, Париж, т. VI, с. 279.

встановила дух сумніву, релігійного лібералізму і церковного егалітаризму, однак у відмінних мірах, у різних сектах, яким дала початок.

Після неї сталася Французька Революція, яка була тріумфом егалітаризму в двох полях. У релігійному полі, у формі атеїзму, оманливо названим секуляризмом. І в політичній сфері, через фальшиве твердження, що всі нерівності є несправедливістю, всяка власть є небезпекою, а свобода це найвище благо.

Комунізм це перенос цих тверджень до соціальних та економічних поглядів.

Ці три революції це епізоди тої самої Революції, усередині якої соціалізм, літургіцизм, *politique de la main tendue*, і т. д., це перехідні етапи транспозиції або зм'якшені прояви. Про помилки через яких працює лярвове проникнення духу Революції в католицьких колах, Преосвященний Владика Антоніо де Кастро Майєр, єпископ Кампос, видав Пастирське Послання першорядної важливості³.

Ясно, що процес такої глибини, такої ширини і так довгого тривання не може розвиватися без охоплювання всіх сфер людської діяльності, таких як культура, мистецтво, закони, звичаї та інституції.

Детальне вивчення цього процесу у всіх ділянках, в яких він розгортається, набагато виходить за рамки цієї статті.

В ньому шукаємо – обмежуючись тільки до одного струмка цієї широкої теми – сумарно окреслити контури величезної лавини якою є Революція, дати їй адекватне ім'я, вказати дуже обмежено її глибокі причини, агенти які її розповсюджують, есенціальні

³ Пастирське послання про Проблеми Модерного Апостоляту, Воа Imprensa Ltda., Кампос, 1953, 2 вид.

елементи її доктрини, відповідну важливість різних піль де вона діє, силу її динамізму, “механізм” її розширення. Симетрично, пізніше проаналізуємо аналогічні пункти, що стосуються Контрреволюції, і вивчимо деякі її умови перемоги.

Все таки, ми змогли пояснити, з кожної з цих тем, тільки ті частини, які нам здавалися найбільш корисні в той час, щоб з’ясувати нашим читачам і допомогти їм у боротьбі з Револуцією. І повинні були лишити з боку багато точок дійсно реального значення, але меншої негайної актуальності.

Ця робота, як ми вже говорили, є простим набором тез, за допомогою яких можна краще пізнати дух і програму *Католицизму*. Вона б вийшла за рамки своїх природних пропорцій, як би вмістила чітку демонстрацію кожного твердження. Ми zostалися тільки в мінімальній розробці необхідної аргументації, щоб показати існуючий зв’язок між різними тезами, і панорамічне бачення цілого джерела наших доктринальних позицій.

Маючи *Католицизм* читачів практично у цілому Заході, здавалося доцільним опублікувати переклад цієї роботи, окремо. Ми вибрали французьку мову, вже розповсюджена дипломатичною традицією, бо це мова католицької країни найбільш відомої у світі.

Ця стаття може служити слідством. Що, в Бразилії і за кордоном, в дійсності думає про Револуцію і Контрреволюцію публіка, яка читає *Католицизм*, яка, безумовно, є одна з найпротивніших до Револуції? Наші пропозиції, хоча і покриваючи тільки частину теми, можуть дати привід для кожного з них спитати самого себе, і відправити нам свою відповідь, яку приймемо з найбільшим інтересом.

Частина I**Революція*****Глава I*****Криза сучасної людини**

Багато криз, які нині потрясають світ – Держави, сім'ї, економіки, культури тощо – є тільки різними аспектами тої самої фундаментальної кризи, яка має як поле діяльності саму людину. Іншими словами, ці кризи мають свої коріння в більш глибоких проблемах душі, звідки поширюються на всі аспекти особистості сучасної людини і всієї її діяльності.

Глава II**Криза західної і християнської людини**

Ця криза є головним чином західної і християнської людини, тобто, європейця та його нащадків, американця і австралійця. І, як така, ми більш конкретно її дослідимо. Вона впливає і на інші народи, в міру якої поширився і вкорінився західний світ. У цих народах ця криза ускладнюється проблемами їх власних культур і цивілізацій і зіткненням між ними, і позитивними та негативними елементами західної культури і цивілізації.

Глава III

Характери цієї кризи

Хоч як глибокі були фактори відрізнення цієї кризи в різних сьогоднішніх країнах, вона завжди зберігає п'ять головних характерів:

1. Є універсальна

Ця криза є універсальною. Нема сьогодні народу, який би не був нею заражений, більшою чи меншою мірою.

2. Є самотня

Ця криза є самотньою. Тобто, це не є сукупністю криз, які розвиваються паралельно й незалежно в кожній країні, пов'язані між собою деякими аналогіями більш-менш важливими.

Коли виникає пожежа в лісі, не можна вважати це явище, як тисяча незалежних і паралельних пожеж, тисячі дерев сусідніх одна до другої. Єдність явища “згоряння”, діючи в живій єдності, якою є ліс, і той факт, що велика сила полум'я є результатом спеку, в якому зливаються і розмножуються незліченні полум'я різних дерев, все, по суті, сприяє щоб пожежа лісу була самотнім фактом, що охоплює в загальній реальності тисячі часткових пожеж, якими різними, по суті, кожна з них не була б у своїх випадках.

Західне Християнство становило одну цілість, що перевищувала різні християнські країни, але їх не поглинаючи. У цій живій єдності сталася криза, яка в

кінці огорнула її цілу, через злучену теплоту і, більше того, злучивши всі все більш численні місцеві кризи, які протягом століть взаємопроникаються й допомагають одна одній безперервно. У вислід, Християнство, як сім'я офіційно католицьких Держав, вже давно перестало існувати. Воно залишило як сліди західні й християнські народи. І всі в даний час знаходяться в агонії, під дією того самого зла.

3. Є тотальна

Розглядана в даній країні, ця криза розвивається в області проблем настільки глибока, що вона продовжується або розвивається, самим порядком речей, у всіх силах душі, у всіх галузях культури, у кінці, у всіх областях дії людини.

4. Є домінуюча

Поверхнево аналізовані, події наших днів виглядають на хаотичний і нерозривне плутання, і в дійсності є, під багатьма оглядами.

Однак, можна розрізнати результати, глибокологічні й послідовні, поєднання стільки безглузвих сил, коли їх розглядати з точки зору великої кризи, яку аналізуємо.

І дійсно, зрушені цими силами в маренні, західні нації поступово і ґрадуально запхані до стану справ, яка уподібнюється у всіх, і діаметрально протилежно християнській цивілізації.

Звідси видно, що ця криза є наче б королевою, і що всі сили хаосу служать, як ефективні й слухняні інструменти.

5. Є поступова

Ця криза не є захоплюючим і ізолюваним фактом. Супротивно, вона становить критичний процес вже п'ять разів сотньюлітнім, довгу систему причин і наслідків, що, народившись, у даний час, з великою інтенсивністю, в більш глибоких зонах душі і культури західної людини, спричинює, від п'ятнадцятого століття до наших днів, послідовні зворушення. До цього процесу можна застосувати слова Пія XII відносно тонкого і таємного "ворога" Церкви: *"Він знаходиться всюди і серед усіх: знає бути жорстоким і хитрим. У цих останніх століттях намагався інтелектуально, морально, соціально розбити єдність у таємному Тілі Христовому. Він хотів природу без благодаті, розум без віри; свободу без влади; іноді владу без свободи. Це ворог, який став все більш конкретним, з відсутністю докорів сумління, що досі дивує: Христос так, Церква ні! Пізніше: Бог так, Христос ні! Нарешті, невірний крик: Бог помер; і, навіть, Бог ніколи не існував. І от, тепер, спроба збудувати структуру світу на основах, що не вагаємось вказати як основні відповідальні за погрозу, яка висить над людством: економіка без Бога, Закон без Бога, політика без Бога"*⁴.

Цей процес не слід розглядати як випадкова послідовність причин і наслідків, які ставалися несподіваним способом. Вже в своєму початку ця криза мала необхідні енергії, щоб вести до актів цілий її потенціал, що в наші дні зберігає цілком живими, щоб викликати через найбільші несподіванки останні знищення, які є своїм логічним наслідком.

⁴ Слово до Союзу Чоловіків Католицької Акції, 12-X-1952 – *Discorsi e Radiomessaggi*, том XIV, с. 359.

Під впливом і обумовлена по-різному, зовнішніми факторами всіх видів – культурними, соціальними, економічними, етнічними, географічними та іншими – і слідує деколи цілком крутими шляхами, проте вона постійно розвивається до її трагічної мети.

А. Занепад Середньовіччя

Ми вже виклали у *Вступі* головні рамки цього процесу. Тут доречно додати деякі деталі.

У чотирнадцятому столітті починається спостерігатися, в християнській Європі, трансформацію мислення, що протягом п'ятнадцятого століття стає все більш ясною. Апетит земних насолод перетворюється в жагу. Розривки стаються все більш частими і розкішними. Люди все більш турбувалися ними. В костюмах, манерах, мові, літературі й мистецтві, зростає бажання життя повного фантастичних і змислових задоволень виробляє прогресивні прояви сенсуалізму й м'якості. Існує поступове завмирання серйозності й строгості колишніх часів. Все хилиться до сміху, до цікавого, до святкового. Серця відірваються поступово від любові до жертви, від справжньої відданості до Хреста, і від бажання святості й життя вічного. Кавалерія, в минулому один з найвищих виразів християнської гостроти, стає люблячою і сентиментальною, література любові пронизує всі країни, надміри розкоші і, як наслідок, жадаба за заробітком охоплюють всі соціальні класи.

Такий моральний клімат, проникаючи в інтелектуальних сферах, створив чіткі прояви гордості, як любов до імпонентних і пустих суперечок, до безпідставних хитрощів, до показів порожніх ерудицій,

і відклала давні філософічні тенденції, між якими визначилася Схоластика, і що в даний час, коли вже знижена пильність за правоту Віри, відроджувалися по-новому. Абсолютизм правознавців, які показувалися порожніми знаннями Римського Права, знайшов у амбітних князях сприятливий відгос. І нарівні припинявся у великих і малих колишня відвага, щоб затримати царську владу в законних межах існуючих у часах св. Луї Французького та св. Фердинанда Кастилії.

Б. Псевдо-Реформація та Відродження

Цей новий духовний стан містив сильне бажання, хоча більш-менш невисловлене, порядку речей фундаментально відмінного від того, що дійшов до свого апогею в дванадцятому і тринадцятому століттях.

Перебільшене захоплення, і часто в маренні, стародавнім світом, послужило засобом вираження цього бажання. Стараючись багато разів не ударитися фронтально із середньовічною традицією, Гуманізм та Ренесанс старалися залишити Церкву, надприродність, моральні цінності Релігії, на другий план. Людський тип, надхненний язичницькими моралістами, що ті рухи запроваджували в Європі, як також культура й цивілізація відповідні з цим людським типом, вже були легітимними попередниками жадібної, сенсуальної, світської та прагматичної людини наших днів, матеріалістичної культури й цивілізації, в яких все більше зануруємося. Зусилля за християнським Відродженням не змогли знищити в своєму зародку ті фактори, які призвели до поступової перемоги неоязичництва.

У деяких частинах Європи, воно розвинулося, але

не до формального відступництва. Важливі опори виступили проти нього. І навіть коли воно оселилося в душах, не мало сміливості просити – принаймні спочатку – формальний розрив з Вірою.

Але в інших країнах воно виступило ясно проти Церкви. Гордість і сенсуалізм, в яких знаходиться задоволення язичницького життя, породили протестантизм.

Гордість породила дух сумніву, вільне дослідження, натуралістичне тлумачення Писання. Воно справило повстання проти церковної влади, виражене у всіх сектах запереченням монархічного характеру Вселенської Церкви, тобто бунтом проти Папства. Деякі з найбільш радикальних заперечували також те, що можна назвати аристократією Церкви, тобто Єпископи, її Князі. Інші ще заперечували саме єрархічне священство, зводячи його до простої делегації народу, єдиного істинного володаря священицької влади.

У моральному плані, торжество сенсуалізму в протестантизмі був potwierджений знесенням церковного цілібату і введенням розлучення.

В. Французька Революція

Глибоке діло Гуманізму і Ренесансу серед католиків не перестав поширюватися в зростаючому ланцюгу наслідків, по всій Франції. Сприяна ослабленням благочестя віруючих – викликаним янсенізмом та іншими ферментами протестантизму в шістнадцятому столітті, які, на жаль, залишили у Хринстянському Царстві – та акція мала як ефект майже загальне розчинення звичаїв у вісімнадцятому столітті, легковажний та блискучий спосіб вважати речей,

обожествення земного життя, яке приготувало терен для поступового вигнання нерелігії. Сумніви відносно Церкви, заперечення божества Ісуса, деїзм, початковий атеїзм були етапами цієї апостазії.

Глибоко зв'язана з протестантизмом, нащадка його та неопоганства ренесансу, Французька Революція зробила діло цілком симетричне до Псевдо-Реформи. Конституційна Церква, яку вона хотіла заснувати скорше, ніж впала в деїзм та атеїзм, була адаптацією Французької Церкви до протестантського духа. А політичне діло Французької Революції було тільки транспозицією до державного поля, “реформи”, що більш радикальні протестантські секти запровадили в церковній організації :

- Повстання проти Короля, симетричне до повстання проти Папи;

- Повстання плебеїв проти панів, симетричне до повстання церковних “плебеїв”, себто вірних, проти церковної “аристократії”, тобто Духовенства.

- Твердження народного суверенітету, симетричного до уряду деяких сект, більшістю чи меншістю вірних.

Г. Комунізм

У протестантизмі виникли деякі секти, що переносили прямо свої релігійні тенденції до політичного поля, приготували появу республіканського духа. Св. Франциск Сальський, у сімнадцятому столітті, попередив герцога Савої ⁵ проти ці республіканські тенденції. Інші, ідучи далі, прийняли принципи, яких, коли їх не назвати

⁵ Див. Sainte-Beuve, *Etudes des lundis – XVIIème siècle – Saint François de Sales*, Librairie Garnier. Париж, 1928, с. 364.

комуністами у нинішньому сенсі слова, є принаймні перед-комуністичними.

Від Французької Револуції народився комуністичний рух Бабефа. А потім, від більш живішого духу револуції, виникли школи утопічного комунізму дев'ятнадцятого століття і так званий науковий комунізм Маркса.

І що більш логічно? Деїзм має як нормальний плід атеїзм. Сенсуалізм, обурений проти тендітних перешкод розлучення, сам по собі хилить до вільного кохання. Гордість, ворог усякої переваги, мала виступити проти останньої нерівності, тобто багатства. І так, п'яні мріями Універсальної Республіки, скасування всіх церковних або цивільних властей, скасування будь-якої Церкви, а опісля переходової диктатура робітників, і самої Держави, ось неоварвар двадцятого століття, найновіший і більш екстремістичний продукт револуційного процесу.

Г. Монархія, республіка і релігія

Щоб уникнути якебудь непорозуміння, слід підкреслити, що цей висказ не містить твердження, що республіка є політичною системою обов'язково револуційною. Лев XIII пояснив, кажучи про різні форми правління, що *“кожна з них добра, якщо знатиме прямувати до своєї мети, а саме, загальне благо, для якого соціальна влада складається”*⁶.

Називаємо револуційною, швидше, відвертою ворожнечею, в принципі, проти монархії і аристократії, як форми по суті несумісні з людською гідністю і з нормальним порядком речей. Це помилка засуджена

⁶ Енцикліка *Au Milieu des Sollicitudes*, de 16-II-1892, Bonne Presse, Париж, том III, с. 116.

Святим Пієм Х в Апостольському Посланні *Наш Апостольський Тягар*, від 25 серпня 1910 року. В ньому великий і святий Понтифік критикує Сільонську тезу, що “*тільки демократія відкриває царство досконалої справедливості*”, і викликає: “*Хіба це не образа інших форм правління, які таким способом знижені до категорії безсильних урядів, прийнятних у відсутності кращих?*”⁷.

Але без цієї помилки, прихованої в процесі про яке говоримо, не пояснюється цілковито, що монархія, кваліфікована папою Пієм VI в теорії, як краща форма правління – *praestantioris monarchici regiminis forma*⁸ – була предметом, в дев’ятнадцятому і двадцятому століттях, всесвітнього руху ворожості, яка розвалила найповажніші трони й династії. Серійне виробництво республік для всього світу є, на наш погляд, типовий плід Революції, і один капітальний її аспект.

Не може бути названий революціонером, хто для своєї Батьківщини, з конкретних і місцевих причин, завжди застережені права легітимного авторитету, вибирає демократію замість аристократію або монархію. Але той, що під впливом егалітарного духа Революції, принципово ненавидить, і кваліфікує як несправедливу або нелюдську по суті, аристократію або монархію.

Від цієї антимонархічної і антиаристократичної ненависті, виникають демагогічні демократії, які борються з традицією, переслідують еліту, погіршують загальний *тон* життя, і створюють вульгарні умови, що являє собою домінуючу культуру і цивілізацію, ... якщо

⁷ А.А.С., том II, с. 618.

⁸ Слово до Консисторії, від 17-VI-1793, *Les Enseignements Pontificaux – La paix intérieure des Nations – par les moines de Solesmes*, Desclée & Cie., с. 8.

поняття цивілізації та культури можуть здійснюватися в таких умовах.

Як відрізняється від цієї революційної демократії та демократія описана Пієм XII: *“За свідченням Історії, де панує справжня демократія, життя людей повна добрих традицій, яких не можна знищити. Представниками цих традицій є, в першу чергу, правлячі класи, себто, групи чоловіків і жінок або асоціації, які дають, як звичайно кажеться, тон у селі і в місті, регіоні та країні в цілому.*

*“Звідси, у всіх цивілізованих народах, існування і вплив ясно аристократичних інституцій, в найвищому сенсі слова, як деякі академії великої і заслуженої слави. Належить до цього числа і шляхта”*⁹. Як видно, дух революційної демократії дуже відрізняється від того, що має зрушити демократію згідно з ученням Церкви.

Д. Револуція, Контрреволуція та диктатура

Ці міркування про становище Револуції та католицької думки перед урядовими формами викличуть у багатьох читачів запитання: диктатура є чинником Револуції, чи Контрреволуції?

Щоб відповісти чітко на якесь запитання, якій дано так багато заплутаних і навіть упереджених рішень, необхідно розрізняти певні елементи, які переплітаються безладно в ідеї диктатури, як громадськість її вважає. Змішаючи диктатуру в теорії з тим, що вона є в конкретному в нашому столітті, громадськість розуміє диктатуру як стан справ, в якому якийсь шеф з необмеженими повноваженнями керує країною. Задля

⁹ Слово до Патріціату та Римської Шляхти, від 16-I-1946, *Discorsi e Radiomessaggi*, том VII, с. 340.

добра тої, кажуть деякі. Для зла, кажуть інші. Але в кожному разі, такий стан речей завжди є диктатурою.

Але це поняття включає в собі два окремі елементи:

- всемогутність Держави;
- концентрація державної влади в тільки одній особі.

У суспільному дусі здається, що другий елемент привертає більше уваги. Проте, основним елементом є перший, принаймні, якщо зрозуміємо під диктатурою стан справ у якому Державна влада, призупинена від усякого правопорядку, диспонує як хоче всіма правами. Що диктатуру може практикувати Король (королівська диктатура, тобто призупинення всякого правового ладу і необмежена практика публичного уряду Королем, не слід плутати зі *Старим Режимом*, в якому ці гарантії існували в значних мірах, а тим більше з органічною середньовічною монархією) або популярний шеф, спадкова аристократія або клан банкірів, або навіть маса, це зовсім очевидною.

Сама по собі диктатура здійснена одним шефом або групою людей не є революційною ані контрреволюційною. Вона буде однією або іншою залежно від обставин її виникнення, і праці, що зробить. І це не обходить, чи буде в руках одної людини, чи якоїсь групи.

Є обставини, які вимагають, для *salus populi* (безпеки людей) провізоричну суспензію всіх індивідуальних прав, і більш широкого здійснення державної влади. Диктатура, отже, може бути легітимною в деяких випадках.

Контрреволюційна диктатура і, отже, повністю керуючись прагненням до порядку, повинна мати три

основні вимоги:

- ♦ Має призупинити права, не щоб знищити Порядок, але для його захисту. І під Порядком розуміємо не тільки матеріальну спокійність, але розташування речей згідно з їхніми призначеннями, і згідно з відповідною шкалею цінностей. Існує, отже, призупинення прав більш очевидне, ніж реальне, жертва правових гарантій, що погані елементи зловживали на шкоду належного порядку і загального блага, жертва ця спрямована на захист істинних прав усіх.

- ♦ За визначенням, ця суспензія повинна бути тимчасового характеру, і повинна приготувати обставини, щоб чим швидше повернутися до ладу і нормальності. Диктатура, коли вона добра, сама припиняє свою причину буття. Втручання публичної Влади в різних секторах національного життя повинно бути зроблене так, щоб, чим швидше, кожен сектор міг жити з необхідною автономією. Таким чином, кожна сім'я повинна мати змогу робити все те, що за своєю природою здатна, маючи фінансову допомогу вищих соціальних груп тільки в тому, що перевищує її обсяг. Ці групи, в свою чергу, повинні отримувати підтримку від муніципалітету тільки в тому, що перевищує їхні нормальні можливості, і так далі у відносинах між муніципалітетом та регіоном, або нею і країною.

- ♦ Основна мета законної диктатури сьогодні має бути Контрреволюція. Що, насправді, не хоче казати, що диктатура це нормально необхідний спосіб, щоб перемогти Револуцію. Однак у певних обставинах це може бути.

Проте, революційна диктатура прагне увічнити себе, порушує справжні права, і проникає у всі сфери життя, щоб їх знищити, розчленюючи сімейне життя, вивертаючи соціальну сфери, годуючи утопіями та

безладними бажаннями юрбу, вгашаючи реальне життя соціальних груп і підпорядковуючи все Державі: одним словом, спираючи дію Революції. Типовий приклад такої диктатури був гітлеризм.

Таким чином, революційна диктатура принципово антикатолицька. Справді, у воістину католицькому середовищі, не може бути настрою для такої ситуації.

Це не хоче казати, що революційна диктатура, в тій чи іншій країні, не прагнула сприяти Церкву. Але це лише політична проблема, яка перетворюється на ясне або приховане переслідування, зараз коли церковна влада почне припиняти крок Революції.

Глава IV

Метаморфози революційного процесу

Як видно з аналізу попереднього розділу, революційний процес розвивається в стадіях, деяких недисциплінованих тенденцій західної людини і християнина, і блудів, що від них виникли.

На кожному етапі, ці тенденції і помилки мають свій власний аспект. Тому Революція переходить метаморфози протягом Історії.

Ці метаморфози, які спостерігаються в загальних рисах Революції, повторяються, меншою мірою, в межах кожного великого її епізоду.

Таким чином, дух Французької Революції, на першому етапі, маскувався аристократичною і церковною мовою. Була присутня в палаті й сиділа за столом Королівської Ради.

Опісля став буржуазним і працював для безкровного зникнення монархії і дворянства, і

завуальованого і мирного скасування Католицької Церкви.

Зараз коли було можливо, зробився яacobінським, та напився крові в Терорі.

Але надужиття яacobінської фракції викликали реакції. Він завернувся, і пішов тими самими кроками. Від яacobінського став буржуазним в Директорії, з Наполеоном потягнув руку для Церкви і відкрив двері для засланого дворянства, і, нарешті, аплодували повернення Бурбонів. Після Французької Револуції, не закінчується революційний процес. Ось знову вибухає з падінням Карла X і приходом Луї-Філіппа, і так послідовними метаморфозами, використовуючи свої успіхи і навіть свої невдачі, він прийшов до кульмінації наших днів.

Револуція використовує, отже, свої метаморфози не тільки щоб іти вперед, але і для тактичних відступів, які так часто їй були необхідні.

Іноді, завжди жива, вона вдає мертвою. І це одна з її найцікавіших метаморфоз. Виглядає, що ситуація даної країни цілком мирна. Контрреволюційна реакція зм'якшується і засипляє. Але в глибині релігійного, культурного, соціального або економічного життя, революційне бродіння буде завжди вигравати терен. І, в кінці цієї правдоподібної перерви, вибухає несподівана конвульсія, часто більша від попередніх.

Глава V

Три глибини Революції: в тенденціях, ідеях, фактах

1. Революція в тенденціях

Як ми бачили, ця Революція складається з етапів, і має своє остаточне походження в деяких неупорядкованих тенденціях, які їй служать за душу і рушійну внутрішню силу ¹⁰.

Таким чином, ми також можемо розрізнати в Революції три глибини, які хронологічно в деякій мірі змішуються.

Перша, тобто найглибша складається з кризи в тенденціях. Ті неупорядковані тенденції, які за самою своєю природою прагнуть до реалізації, вже більше не згоджуючись з порядком речей, що їх суперечать, починають зі зміни менталітету, способів життя, художнього самовираження і звичаїв, але не торкаючись безпосередньо – принаймні, як правило – ідеї.

2. Революція в ідеях

З тих глибоких шарів, криза переходить до ідеологічного терену. Справді – як Поль Бурже підкреслив у своїй славній роботі *Le Démon du Midi* – “*треба жити так, як ми думаємо, бо в іншому випадку, раніше чи пізніше, будемо думати як жилося*” ¹¹. Так, надхненні дерегулюванням глибоких тенденцій, виникають нові доктрини. Вони часом шукають, на початку, *modus vivendi* (спосіб співжиття) зі старими, і

¹⁰ Див. Частина I – Гл. III, 3.

¹¹ Там же, Librairie Plon, Париж, 1914, том II, с. 375.

виражають себе, щоб підтримувати видимість гармонії з ними, але це нормально скоро перетворюється в відкритий бій.

3. Революція у фактах

Ця трансформація ідей поширюється, в свою чергу, до терену фактів, де починає робити, кривавими або некривавими способами, трансформацію інституцій, законів і звичаїв, так у релігійному як у світському суспільстві. Це третя криза, ціла вже в терені дій.

4. Різні зауваження

А. Глибини Революції не ототожнюються з хронологічними етапами

Ці глибини є, так чи інакше, в скальоновому порядку. Але уважне вивчення показує, що операції, які Революція виконує в них настільки проникаються в часі, так що ці різні глибини можна розглядати як відмінні хронологічні одиниці.

Б. Різкість трьох глибин Революції

Ці три глибини не завжди є відмінні одна від інших. Ступінь ясності сильно відмінюється від одного конкретного випадку до іншого.

В. Революційний процес не є нерозв'язним

Прохід якогось народу через ці різні глибини не є нерозв'язним, так що, коли дасть перший крок, він

обов'язково дійде до останнього, і прослизне в слідуючу глибину. Навпаки, вільна людська воля, за сприянням благодаті, може подолати будь-яку кризу, так як може затримати і подолати саму Революцію.

Описуючи ці аспекти, ми робимо як лікар, який описує повну еволюцію якоїсь хвороби аж до смерті, але без бажання щоб хвороба була невилічимою.

Глава VI

Марш Революції

Вищевикладене вже дає нам деякі дані про марш Революції, тобто її поступальний характер, метаморфози через які вона переходить, її вибух у самому нутрі людини, та її виявлення в актах. Як видно, є ціла динаміка специфічна Революції. З цього ми можемо мати більш повне уявлення студіюючи інші аспекти маршу Революції.

1. Рушійна сила Революції

А. Революція і невпорядковані тенденції

Найбільш потужна рушійна сила Революції є в невпорядкованих тенденціях.

І тому Революцію порівнюють з ураганом, землетрусом, циклоном. Це тому, що зрушені природні сили є матеріальними образами розгнущаних пристрастей людини.

Б. Пароксизми Революції цілком є її паростками

Як катаклізми, злі пристрасті мають величезну силу, але до знищення.

Ця сила потенційно вже має, в першому моменті її великих вибухів, всю вірулентність, яка покажеться пізніше у своїх найгірших надужиттях. У перших запереченнях протестантизму, наприклад, вже були наявні анархічні прагнення комунізму. Якщо, з точки зору явного формулювання, Лютер був тільки Лютером, всі тенденції, весь стан душі, всі непередбачині чинники лютеранського вибуху вже несли з собою, справжнім і повним способом, хоча неявно, дух Вольтера і Робесп'єра, Маркса і Леніна¹².

В. Революція драгує свої власні причини

Ці безладні тенденції розвиваються, як чухачки й вади, тобто так, що коли задовольняються, зростаються в інтенсивності. Тенденції творять моральні кризи, помилкові доктрини, а пізніше революції. Одні і другі, в свою чергу, посиляють тенденції. Ці останні ведуть далі, і за аналогічним рухом, до нових криз, нових помилок, нових революцій. Це пояснює те, що ми зустрічаємося сьогодні в такому пароксизмі безбожництва і аморальності, а також в такій безодні безладу та розбраття.

2. Хибні проміжки Революції

Враховуючи існування глибоко затишних

¹² Пор. Лев XIII, Енцикліка *Quod Apostolici Muneris*, з 28-XII-1878, Bonne Presse, Париж, том. I, с. 28.

періодів, можна припустити, що в них Революція перестала. І тому здається, що революційний процес є переривний, і, отже, не є саодиокии.

Однак ті затишки є тільки метаморфозами Революції. Періоди удаваного спокою, припустимі проміжки, як правило, в загальному це періоди революційного бродіння, глухого й глибокого. Вистачить подивитися на період Реставрації (1815-1830)¹³.

3. Марш від рафінування до рафінування

З того¹⁴ роз'яснюється, що кожен етап Революції, коли порівняти з попереднім, є тільки рафінуванням. Натуралістичний гуманізм і протестантизм рафінувалися в Французькій Революції, яка, в свою чергу, рафінувалася в великому революційному процесі більшовизації сучасного світу.

Це тому, що безладні пристрасті, в подібному зростанні, яке робить закон всесвітнього тяжіння, і харчуючись їхніми власними вчинками, мають наслідки, які, в свою чергу, розвиваються згідно з пропорційною інтенсивністю. І, в такий же прогресії, блуди творять нові блуди, і революції відкривають дорогу одна другим.

4. Гармонійні швидкості Революції

Цей революційний процес відбувається у двох відмінних швидкостях. Одна, висока, приречена на провал у скорому плані. Інша зазвичай є успішною, і набагато повільніша.

¹³ Пор. Частину I, гл. IV.

¹⁴ Пор. ч. I, В, вгорі.

А. Висока швидкість

Передкомуністичні рухи анабаптистів, наприклад, відтягнули відразу, в різних областях, всі або майже всі наслідки духу і тенденцій Псевдо-Реформації: провалилися.

Б. Повільний марш

Повільно, протягом більш ніж чотирьох століть, помірніші течії протестантизму, йдучи від рафінування до рафінування, через послідовні етапи динамізму та інерції, сприяють поступово, тим чи іншим способом, марш Заходу до тої самої кінцевої мети ¹⁵.

В. Як узгоджуються ті швидкості

Потрібно вивчити роль кожної з цих швидкостей у марші Революції. Можна сказати, що найбільші швидкості є марні. Однак, це неправда. Вибух такого екстремізму підносить стандарт, створює нерухому точку зору, що зачаровує поміркованих своїм радикалізмом, і до якого ті поволі прямуються. Таким чином, соціалізм відкидає комунізм, але в тишині його подивляє і схиляється до нього. Більш давніше можна було б сказати те саме про комуніста Бабифа і його послідовників в останніх проблисках Французької Революції. Були розгромлені. Але поступово громада йде тим шляхом туди, де вони хотіли її запровадити. Провал екстремістів є, отже, тільки на вигляді. Вони співпрацюють непрямо, але посилено, з Революцією, притягаючи поступово до реалізації своїх винуватих і

¹⁵ Пор. Част. II – Гл. VIII, 2.

гострих мрій незліченну безліч “обережних”, “поміrkованих”, і незначних.

5. Скасуючи заперечення

Після перегляду цих понять, представляється можливість скасувати деякі заперечення, які, до цього, не могли бути адекватно аналізовані.

А. Революціонери малої швидкості й “напів-контрреволюціонери”

Що відрізняє революціонера, який пішов маршем швидкого темпу, від того що поступово робиться таким згідно з маршем поміrkованого темпу, є в тому, що коли революційний процес почався у першого, не знайшов ніяких, або майже ніяких опорів. Добродесність і істина жили в цій душі поверховного життя. Були схожі до сухої деревини, що будь-яка іскра може спалахнути. Навпаки, коли цей процес працює повільно, це тому, що іскра Революції знайшла, принаймні частково, зеленого дерева. Іншими словами, знайшла багато правди або багато чесноти, які залишаються недоторканими дії революційного духу. Душа в такій ситуації залишається поділеною, і живе від двох протилежних принципів, Революції та Порядку.

Від співіснування цих двох принципів, можуть виникнути різні ситуації:

- ♦ а. *Революційнер повільної швидкості*: він дозволяє, щоб Революція його потягнула, бо ставить їй тільки опір інерції.

- ♦ б. *Революційнер повільної швидкості, але з “згустками” контрреволюціонерів*. Він також дозволяє,

щоб Революція його потягнула. Але в якомусь конкретному пункті її відкидає. Отак, наприклад, буде соціалістом у всьому, але збереже смак аристократичних манер. У разі необхідності, він навіть буде нападати на соціалістичну вульгарність. Це опір, без сумніву. Але опір в меншій точці, яка не звертається до принципів, увесь складений зі звичок і вражень. І тому це опір малосязний, який помре з людиною, і, якщо перетвориться на соціальну групу, рано чи пізно, через насильство або переконання, за одне або кілька поколінь, Революція в її затверділий хід демонтує.

♦ в. “Напівконтрреволюціонер”¹⁶: відрізняється від попереднього тільки тим, що в ньому процес “згустування” був більш енергичний, і дійшов до терену основних принципів. Деяких принципів, вже видно, але не всіх. У ньому, реакція проти революції є більш завзятою, більш живою. Одна перешкода в тому, що це не тільки інерція. Його навернення до зовсім контрреволюційної позиції легша, принаймні в теорії. Будь-яке надужиття Революції може зрушити в ньому повну трансформацію, кристалізацію всіх добрих тенденцій, в позиції непохитної міцності. Зак це щасливе перетворення не здійсниться, “напівконтрреволюціонера” не можна вважати солдатом Контрреволюції.

Це характеристика конформізму революційнера повільного ходу, і “напівконтрреволюціонера”, легкість з якою обидва приймають завоювання Революції. Заявивши тезу про союз Церкви і Держави, наприклад, живуть безжурно в режимі гіпотезу, тобто, відділення, не роблячи будь-яких серйозних зусиль, щоб одного дня стала можливою реставрація унії в відповідних умовах.

¹⁶ Пор. Част. I – Гл. IX.

Б. Протестантські монархії – католицькі республіки

Одне із заперечень, які могли б зробити на нашу тезу, було б сказати, що якщо універсальний республіканський рух є результатом протестантського духу, не можна зрозуміти, як сьогодні в світі є тільки один католицький король ¹⁷, і багато протестантських країн зберігаються монархічними.

Пояснення просте. Англія, Нідерланди і північні народи Європи, з цілого ряду історичних, психологічних і т. д. причин, дуже схожі з монархією. Проникаючи їх, Революція не змогла запобігти щоб монархічний настрій “згустів”. Отак, монархія вперто виживає в цих країнах, хоч у них Революція проникає все глибше в інших областях. “Виживає”... так, в тому, що вмирати повільно можна назвати вижити. Тому англійська монархія знизилася в дуже великій мірі на роль апарату, та інші протестантські монархії перетворюються практично для всіх цілей в республіках, чий голова є досмертним та успадковим, завмирають поволі, а коли далі так буде, вимеруть безшумно.

Не заперечуючи, що інші причини сприяють цьому виживанню, ми, однак, хочемо підкреслити фактор – в дійсності дуже важливий – що лежить в межах нашої експозиції.

Навпаки, в латинських країнах, любов до зовнішньої й видимої дисципліни, до сильної та престижної влади, є – з багатьох причин – набагато меншою.

Революція не знайшла в них, отже, настільки вкорінене монархічне почуття. Легко забрала трони. Але

¹⁷ Коли книга була написана, 1958 р.

до цих пір не була достатньо сильною, щоб забрати Релігію.

В. Протестантська строгість

Ще одне заперечення проти нашої роботи могло б прийти від факту, що деякі протестантські секти є аж занадто строгі. Як же тоді пояснити весь протестантизм вибухом використовувати життя?

Навіть тут, заперечення не важко вирішити. Проникаючи в певних амбієнтах, Революція знайшла дуже живою любов до строгості. Таким чином, створився “згусток”. І хоча вона отримала там з точки зору гордості всі успіхи, не досягла подібні успіхи в справі сенсуальності. У таких середовищах, насолоджується життям через дискретні почуття гордості, а не через грубі задоволення плоті. Навіть може бути, що строгість, за допомогою посиленої гордості, зреагувала аж занадто гостро проти чуттєвості. Але ця реакція, яка не була впертою, є неплодною: рано чи пізно, від голоду чи насильства, буде знищена Революцією. Бо не є від жорстокого, холодного, муміфікованого пуританства, що може вийти подув життя, що відновлює землю.

Г. Єдиний фронт революції

Такі “згустки” і кристалізації зазвичай призводять до зіткнення сил Революції. Враховуючи це, можна сказати, що сили зла поділені проти самих себе, і що ця наша унітарна концепція революційного процесу є помилкова.

Ілюзія. Через глибокий інстинкт, який показує, що гармонійні в своїх істотних елементах, і суперечливі

тільки в своїх випадках, ці сили мають дивовижну здатність об'єднатися проти Католицької Церкви, завжди коли зустрічаються перед Нею.

Безплідні в добрих елементах, що в них залишилися, революційні сили виявляються ефективними тільки на зло. І так, кожен атакує зі свого боку Церкву, яка остає, як місто обложене величезною армією.

Серед цих сил Револуції, не можна забути католиків, які сповідують вчення Церкви, але доміновані революційним духом. Тисяча разів небезпечніші, ніж відверті вороги, борються проти Святого Міста в нутрі своїх власних мурів, і добре заслуговують те, що про них сказав Пій IX: *“Хоча сини світу досвідченіше від синів світла, їх підступи і їх насильста мали б, безсумнівно, менший успіх, якщо велика кількість тих, хто називає себе католиками, не подала б їм приятельську руку. Так, нещасно, є ті, хто, здається, хочуть йти за нашими ворогами, і прагнуть встановити союз між світлом і темрявою, угоду між праведністю і неправдою через ці доктрини, яких називають католицько-ліберальними, які, спираючись на найбільш згубних принципах, пестять цивільну владу, коли вона нападає на духовні справи, і ведуть душі до поважання, або принаймні до толерантності найбільш несправедливих законів. Наче б не було написано, що ніхто не може служити двом панам. Вони, звичайно, набагато більш небезпечні й більш фатальні, ніж заявлені вороги, не тільки тому, що підтримують їхні зусилля, можливо не усвідомлюючи цього, але й тому, що ставлячись по крайній межі засуджених думок, беруть на себе появу цілісності та бездоганної доктрини, заманюючи необережних друзів угод і обманюючи чесних людей, які би повстали проти*

оголошеного блуду. Тому вони розділюють духи, роздирають єдність і послаблюють сили, які необхідно зібрати проти ворога”¹⁸.

6. Агенти Револуції: Масонство та інші таємні сили

Вже, що ми вивчаємо рушійні сили Револуції, належить сказати кілька слів про її агентів.

Ми не вважаємо, що лише динаміка пристрастей і блудів людей могли б об'єднати такі різні засоби для досягнення однієї мети, тобто, перемога Револуції.

Виробити такий послідовний процес, як Револуції, через тисячу мінливостей цілих століть, повних несподівань будь-якого виду, здається неможливим без дії послідовних поколінь змовників надзвичайної інтелігенції та потужності. Думати, що без того Револуція була б у такому стані, де знаходиться, це те саме, що прийняти можливість, що сотні букв викинутих через вікно могли б спонтанно зорганізуватися на землі, і сформувати якийсь твір, як наприклад, *Оду Сатані*, Кардуччі.

Рушійні сили Револуції були дотепер маніпульовані дуже спритними агентами, які з них послужилися, як засіб, щоб зреалізувати революційний процес.

Взагалі можна кваліфікувати агентами Револуції всіх сектів, будь-якого характеру, породжені нею, від її виникнення аж до наших днів, для поширення ідей або артикуляції революційних трам. Однак, секта-майстер, навколо якої всі інші організуються, як звичайні допоміжні сили – іноді свідомо, а іноді ні – це

¹⁸ Лист до Голови та членів Круга Святого Амбросія, в Мілані, від 6-III-1873, apud *I Papi e La Gioventú*, Editrice A.V.E., Рим, 1944, с. 36.

Масонство, як ясно виходить з папських документів, а особливо від Енцикліки *Humani Genium* Лева XIII, з 20 квітня 1884¹⁹.

Успіх, якого досягли на сьогоднішній день ці змовники, і особливо Масонство, залежить не тільки від факту, що мають незаперечну спромогу організуватися й конспірувати, але також і свому ясному знанні того, чим є глибока сутність Революції, і як використовувати природні закони – ми говоримо про політику, соціологію, психологію, мистецтво, економіку, тощо – для того, щоб зробити аби йшла вперед реалізація їхніх планів.

У цьому сенсі агенти хаосу і підривної діяльності роблять, як учений, який замість діяти сам, вивчає і ставить у рух сили природи, в тисячу разів потужніші.

Це те, що, крім того що пояснює значною мірою успіх Революції, є важливим показником для солдатів Контрреволюції.

Глава VII

Суть Революції

Описана так швидко криза християнського Заходу, належить її проаналізувати.

1. Квінтесенція Революції

Цей критичний процес, яким ми займалися, є, ми вже сказали, Революцією.

¹⁹ Bonne Presse, Париж, том I, с. 242 до 276.

А. Сенс слова “Революція”

Ми даємо цьому слову значіння руху, метою якого є знищити владу або законний порядок і поставити на його місце стан справ (навмисне не хочемо казати порядок речей) або незаконну владу.

Б. Кривава і безкровна Революція

У цьому сенсі, строго кажучи, Революція може бути безкровною. Ця, про яку говоримо, розвивалася і далі розвивається всіма способами, деякі з них криваві, а інші ні. Обидві світові війни двадцятого століття, наприклад, коли розглядати в найглибших їхніх наслідках, є серед найкривавіших. У той час як законодавство все більш соціалістичне всіх або практично всіх сьогоднішніх народів є дуже важливим і безкровним прогресом Революції.

В. Розмір цієї Революції

Революція часто скидає законну владу і замінює її іншими без будь-яких доказів легітимності. Але було б помилкою думати, що вона полягає тільки в цьому. Її основна мета не є руйнування цих або тих прав людини чи сім'ї. Більш того, вона хоче знищити законний порядок речей, і замінити нелегальною ситуацією. І “порядок речей” ще не говорить все. Це бачення всесвіту і спосіб буття людини, що еволюція бажає знищити для того, щоб замінити їх іншими радикально протилежними.

Г. Революція в квінтесенції

У цьому сенсі зрозуміло, що ця Революція не є звичайною революцією, але Революція.

Г. Руїнування порядку в квінтесенції

Насправді, порядок речей, якого винищується – це середньовічне Християнство. Те Християнство не було будь-яким порядком речей, можливим як багато інших порядків. Це була реалізація, в обставинах часу і місць, самотнього справжнього порядку серед людей, тобто християнська цивілізація.

В енцикліці *Immortale Dei*, Лев XIII так описав середньовічне Християнство: *“Був час, коли філософія Євангелія правила Державами. У тому часі, вплив християнської мудрості та її божественна чеснота проникали закони, інституції, звичаї народів, всіх категорій і всіх відносин цивільного суспільства. Тоді Релігія заснована Ісусом Христом, солідно встановлена в відповідному градусі що їй належить, всюди процвітала, завдяки підтримки Князів і легітимної протекції Суддів. Тоді Священство і Імперія були пов’язані між собою завдяки щасливої згоди і через дружній обмін добрих послуг. Так зорганізоване, цивільне суспільство дало овочів повище всіх сподівань, пам’ять яких залишилася і залишиться, записана як є в численних документах, що ніяка штучність супротивників може пошкодити або заховати”*²⁰.

Отак, те що було зруйновано від п’ятнадцятого століття дотепер, те що вже майже в повності знищено в

²⁰ Енцикліка *Immortale Dei*, від 1-XI-1885, Bonne Presse, Париж, том II, с. 39.

наші дні, це порядок людей і речей у відповідності з ученням Церкви, Викладачка Одкровення і Природного Закону. Це положення це порядок у квінтесенції. Що хочеться встановити це, *per diametrum*, протилежність цього. Отже, Револуцію в квінтесенції.

Безсумнівно, ця революція мала прекурсорів, а також праобразів. Арій, Мохаммед, були праобразом Лютера, наприклад. Були також утопісти в різних епохах, які придумали, у снах, дні дуже подібні до Револуції. Були, нарешті, у різних випадках, народи чи групи людей, які намагалися реалізувати стан речей, подібний до химер Револуції.

Але всі ці мрії, всі ці праобрази мало або взагалі нічим не є в порівненні з Револуцію, в процесі якої живемо. Ця, своїм радикалізмом, своєю універсальністю, своєю силою, пішла так глибоко і заходить так далеко, що є чимось унікальним в Історії, і робить запитання багатьом поміркованим духам, чи насправді не прийшли часи Антихриста. Дійсно, здається, що ми не далеко, судячи зі слів Папи Івана XXIII, славно царствующого: *“Ми говоримо вам, тим більше, що в цей страшний час, коли дух зла шукає всі засоби, щоб знищити Царство Боже, ми повинні ввести в дію всі енергії, щоб його захистити, якщо ви хочете уникнути для вашого міста руїни безмірно більші, ніж накопичені п'ятдесят років тому в результаті землетрусу. Скільки було б тоді складніше підняття душ, як би були відокремлені від Церкви або поставлені як раби фальшивим ідеологіям нашого часу”*²¹.

²¹ Радіо Повідомлення від 28-XII-1958 населенню Мессіни, в 50-ій річниці землетрусу, який зруйнував це місто, в *L'Osservatore Romano*, тижневє видання французькою мовою, 23-I-1959.

2. Революція і легітимність

А. Легітимність у квінтесенції

В загальному, концепція легітимності аналізована тільки відносно династій і урядів. Коли послухати вчення Льва XIII в Енцикліці *Au Milieu des Sollicitudes*, від 16 лютого 1892 р.²², не можна, однак, ігнорувати питання про династичну чи державну легітимність, бо це дуже серйозне моральне питання, які правильні совісті повинні розглянути дуже ретельно.

Однак, не є тільки цьому виду проблем, що застосовується концепція легітимності.

Існує вища легітимність, та, яка є характеристикою для всякого порядку речей, в якому стане ефективним Царствування Господа нашого Ісуса Христа, модель та джерело легітимності всіх царських і земельних влад. Боротися за законну владу є обов'язком, і навіть великим обов'язком. Але треба бачити в легітимності тих, що тримають владу, не тільки велике благо само в собі, а засіб для досягнення ще більшого добра, тобто, легітимності всього громадського порядку, усіх установ та соціальних середовищ, що відбувається з організацією всіх речей у відповідності з ученням Церкви.

Б. Католицька культура і цивілізація

Ідеал Контрреволюсії є, отже, відновити і сприювати католицьку культуру і цивілізацію. Ця тема не була б достатньо оформлена, якщо б не містила визначення того, що ми розуміємо під “католицькою

²² Bonne Presse, Париж, том III, с. 112 до 122.

культурою” і “християнською цивілізацією”. Знаємо, що вживають терміни “цивілізація” і “культура” у багатьох різних сенсах. Зрозуміло, що не хочемо тут зайняти позицію з питання термінології. І що обмежуємося використовувати ці слова в якості точних релятивних міток щоб згадати деякі дійсності, з більшим стурбованням дати справжнє уявлення про цих реалій, ніж сперечатися про терміни.

Душа в благодаті має, в більшій чи меншій мірі, всі чесноти. Освічена Вірою, має елементи для формування єдиного істинного бачення всесвіту.

Ключовим елементом католицької культури це бачення всесвіту вироблене згідно з ученням Церкви. Ця культура включає не тільки навчання, тобто володіння потрібних даних для такої підготовки, але аналіз і координацію цих даних відповідно до католицької доктрини. Вона не обмежується до богословського, або філософського, або наукового поля, але охоплює все людське знання, відбивається в мистецтві і включає в себе утвердження цінностей, які пронизують всі аспекти існування.

Католицька цивілізація це структурування всіх людських відносин, всіх людських інституцій, і самої держави, згідно з ученням Церкви.

В. Сакральний характер католицької цивілізації

Мається на увазі, що такий порядок речей в корені сакральне, і що вимагає визнання всіх влад Святої Церкви, і зокрема Верховного Понтифіка: пряму владу над духовними справами, непряму владу над тимчасовими речами, оскільки відносяться до спасіння душ.

Справді, мета суспільства і держави є добре життя в спільності. Отже, чесноти, що людина покликана практикувати це християнські чесноти, і з них перша це любов до Бога. Суспільство і Держава мають, таким чином, сакральну функцію²³.

Без сумніву, належать Церкві відповідні способи щоб пропагувати спасіння душ. Але суспільство і Держава мають інструментальні засоби для тієї ж мети, тобто, засоби, що, поставлені в рух вищим агентом, створюють ефект вищий від самого себе.

Г. Культура і цивілізація по квінтесенції

З усіх цих даних неважко зробити висновок, що католицька культура і цивілізація є квінтесенцією культури і цивілізації. Слід додати, що можуть існувати лиш у католицьких народах. Справді, незважаючи на те, що людина може пізнати принципи Природного Права своїм власним розумом, один нарід не може, без Учення Церкви, залишитися довго в пізнанні їх всіх²⁴. І з цієї причини, нарід, який не сповідує істинну Релігію не може практикувати довго всі Заповіді²⁵. У цих умовах, і без знання і дотримання Закону Божого не може бути християнський порядок, цивілізація і культура в квінтесенції можливі тільки в лоні Святої Церкви. Дійсно, згідно з тим, що говорить святий Пій Х, цивілізація є “тим більш правдивою, більш тривалою, більш плідною у важних плодах, тим більше чисто християнська; і більш упадаюча, для великої ганьби суспільства, тим більше віддалюється від християнської

²³ Пор. св. Тома, *De Regimine Principum*, 1, 14 і 15.

²⁴ Пор. І Ватиканський Собор, секція III, гл. 2 – Д. 1786.

²⁵ Пор. Трентський Собор, секція VI, гл. 2 – Д. 812.

ідеї. Таким чином, через внутрішню силу речей, Церква також стає насправді опікункою і захисницею християнської цивілізації”²⁶.

Г. Незаконність у квінтесенції

Якщо в цьому знаходиться порядок і законність, легко бачити, в чому полягає Револуція. Це бо протилежність того порядку. Це безладдя і нелегітимність у квінтесенції.

3. Револуція, гордість і сенсуалізм – Метафізичні значення Револуції

Два поняття, задумані як метафізичні цінності добре висловлюють дух Револуції: абсолютна рівність, повна свобода. І дві є пристрасті, які більше їй служать: гордість і сенсуалізм.

Говорячи про пристрасті, слід уточнити в якому сенсі вживаємо цей термін у цій роботі. Щоб не затриматись, згідно з різними духовними авторами, все коли говоримо про пристрасті як сприятливі Револуції, говоримо про безладні пристрасті. І, згідно як нормальною кажеться, включаємо в безладних пристрастях всі спонуки до гріха, існуючих в людині в результаті потрійної похоті: страні, очей і життєвої гордості²⁷.

²⁶ Енцикліка *Il Fermo Proposito*, від 11-VI-1905, Bonne Presse, Париж, том 11, с. 92.

²⁷ Пор. 1 Ів. 2, 16.

А. Гордість і Егалітаризм

Горда людина, підпорядкована власті другої, ненавидить перш усього ярмо, що конкретно тяжить над нею.

В другому місці, гордий ненавидить загально всіх властей і всіх ярмів, і ще більше самого принципу авторитету, в абстрактній аналізі.

І тому, що ненавидить всяку владу, ненавидить також всяку вищість, всякого роду.

І в цьому всьому є правдива ненависть до Бога²⁸.

Ця ненависть до яких-будь нерівностей йде так далеко, що люди, поставлені на високому пості, керовані ним ставлять свій пост в ризику або й тратять, тільки щоб не прийняти вищість того, що є на вищому пості.

І ще одна річ. В огидному наступі гордість могла б попровадити когось до боротьби за анархію, і щоб відмовити найвищу власть, яку їй пропонують. Це тому, що звичайне існування тої власті приносить собою potwierдження принципу авторитету, якому кожна людина як така – включно і горда – може бути підлегла.

Отак гордість може попровадити до найрадикальнішого і цілого егалітаризму.

Є різні аспекти цього егалітаризму радикального і метафізичного:

- ♦ *а. Егалітарність між людьми і Богом:* звідси і пантеїзм, іманентизм і всякі екзотеричні роди релігії, намагаючись встановити рівне відношення між Богом і людьми, і маючи за мету наповнити цих останніх божими власностями. Атеїст є егалітаристом, який, бажаючи вникнути абсурд твердити, що людина є Богом, падає в інший абсурд, твердячи, що Бог не існує. Лаїцизм це

²⁸ Пор. параграф “й” понище.

форма атеїзму, отже, егалітаризму. Він твердить, що неможливо мати певність про існування Бога. Тому, людина має діяти в часі так, як би Бог не існував, іншими словами, як людина, що скинула Бога.

♦ б. *Егалітарність у церковному полі*: скасування священства з владою ордену, викладання і уряду, або принаймні священства з єрархічними ступенями.

♦ в. *Рівність між різними релігіями*: всі релігійні дискримінації є неприємними, бо ображають фундаментальну рівність між людьми. Тому різні релігії мають мати таке саме рівне трактування. Позов існування справжньої релігії, виключаючи інших, це трердження переваги, суперечить євангельську лагідність, і не тактовне, тому що закриває доступ до сердець.

♦ г. *Рівність у політичній сфері*: скасування або, принаймні, зменшення, нерівності між керівниками і керованими. Влада не виходить від Бога, а від маси, яка рядить і якій уряд повинен підкоритися. Заборона монархії та аристократії як режими по суті злі, бо антиегалітарні. Лише демократія є легітимною, справедливою та євангельською ²⁹.

♦ г. *Рівність у структурі суспільства*: знищення класів, особливо тих, які увічнені спадковим засобом. Скасування всякого аристократичного впливу в напрямок суспільства і в загальному *тонусі* культури і звичаїв. Природна єрархія, що складається з переваги інтелектуальної праці над ручною працею, зникне долаючи відмінності між тою і іншою.

♦ д. *Скасування проміжних органів* між індивідом і Державою, а також привілеїв, які є притаманними

²⁹ Пор. св. Пій Х, Апостольське Послання *Notre Charge Apostolique*, від 25-VIII-1910, A.A.S., том II, с. 615 до 619.

елементами кожного соціального тіла. Не обходить скільки Революція ненавидить королівський абсолютизм, ненавидить ще більше проміжні органи і середньовічну органічну монархію. Це бо монархічний абсолютизм прагне поставити підлеглих, навіть найбільш кваліфікованих, у рівності відносного егалітету, у зменшеній позиції, що вже віщує знищення особистості та анонімності, що досягають вершка в великих міських концентраціях соціалістичного суспільства. Серед проміжних груп, які мають бути знищені, перше місце займає родина. Зак не зможе її знищити, Революція старається її зменшити, розділити і знеславити всякими способами.

♦ е. *Економічна рівність*: ніщо не належить нікому, все належить суспільству. Знищення приватної власності, права кожної людини на інтегральний плід своєї власної роботи і вибору своєї професії.

♦ ж. *Рівність у зовнішніх аспектах існування*: різnorodність легко перетворюється в нерівність рівня. Тому, як можливо, зменшення різноманітності в костюмах, в будинках, в меблях, у звичаях і т. д.

♦ з. *Рівність душ*: пропаганда ніби стандартизує всі душі, забираючи їхні особливості, і майже саме життя. Навіть відмінності в психології та постави між статтями мають зменшитися наскільки це можливо. Через це все, зникне нарід, що есенціально це велика родина відмінних, але гармонійних душ, зібраних довкола того, що їм спільне. І виникає маса, зі своєю великою порожною, колективною, рабською душею³⁰.

♦ у. *Рівність у всіх соціальних взаємодіях*: як між старшими і молодшими, між господарями та

³⁰ Пор. Пій XII, Різдвяна Радіопередача 1944, *Discorsi e Radiomessaggi*, том VI, с. 239.

працівниками, професорами та студентами, чоловіком і дружиною, батьками і дітьми, і т. д.

♦ і. *Рівність у міжнародному порядку*: Держава складається з незалежного народу, що вповні контролює однією територією. Суверенітет є, таким чином, у сфері публічного права, образ власності. Коли прийняти ідею народу, з характеристиками, які відмінюють його від інших, і суверенітету, обов'язково знаходимося в присутності нерівностей: потужності, добродішності, числа і т. д. Коли прийняти ідею території, маємо кількісну і якісну нерівність різних територіальних просторів. Розуміється, отже, що Революція, фундаментально егалітарна, мріє злити всі раси, всі народи і всі Держави в одну тільки расу, один тільки народ і одну тільки Державу³¹.

♦ і. *Рівність між різними частинами країни*: через ті самі причини, і за аналогічним механізмом, Революція прагне до скасування в нутрі націй нині існуючих будь-якого здорового регіоналізму, політичного, культурного і т. д.

♦ й. *Егалітаризм і ненависть до Бога*: св. Тома вчить³², що різноманітність істот і їх ерархічне положення є добрі самі по собі, бо так краще відблискують у сотворінні досконалості Творця. Він каже, що як серед Ангелів³³, так серед людей, у Земному Раю, як в цій землі вигнання³⁴, Провидіння запровадило нерівність. Тому, всесвіт однакових був би світом у якому було б еліміновано всяку подібність між творіннями і Творцем. Ненавидіти, в принципі, будь-яку

³¹ Пор. Част. I – Гл. XI, 3.

³² Пор. *Проти Поганів*, II, 45: *Suma Theologica*, I, q. 47, a. 2

³³ Пор. *Suma Theologica*, I, q. 50, a. 4.

³⁴ Пор. тамже, I, q. 96, a. 3 і 4.

нерівність є, отже, поставитися метафізично проти найкращих елементів подібності між Творцем і творінням, це ненавидіти Бога.

♦ к. *Межі нерівності*: Зрозуміло, що від цього доктринального пояснення не можна дійти до висновку, що нерівність все є обов'язково доброю.

Всі люди рівні від природи, а відмінні тільки в акцидентах. Права, які вони мають в наслідок того факту, що є людьми, є рівні для всіх: право на життя, на честь, на достатні умови існування, на роботу, і на власність, на творення сім'ї, а особливо на пізнання і практику правдивої Релігії. А нерівності, які загрожують цим правам суперечать порядку Провидіння. Однак, у цих межах, нерівності, які виникають від акцидентів, як чеснота, талант, краса, сила, родина, традиція і т. д., є справедливі і згідні з універсальним порядком³⁵.

Б. Сенсуалізм і лібералізм

Поряд з гордістю, яка генерує всякий егалітаризм, сенсуалізм, у найширшому значенні слова, є причиною лібералізму. Це в тих сумних глибинах, що з'єднуються ці два метафізичні принципи Революції, рівність і свобода, які взаємно суперечать у багатьох точках зору.

♦ а. Єрархія в душі: Бог, який надав єрархічний порядок у всьому творінні, видиме і невидиме, також зробив це в людській душі. Інтелект повинен володіти волею, а ця має володіти чутливістю. Як наслідок первородного гріха, існує в людині постійний атрикт між чутливими апетитами і волею керованою розумом: *“Бачу в моїх членах другий закон, який бореться проти закону*

³⁵ Пор. Пій XII, Різдвяна Радіопередача 1944 р., *Discorsi e Radiomessaggi*, том VI, с. 239.

мого розуму”³⁶.

Але воля, знижена цариця поставлена щоб рядити підлеглими, які завжди є в бунтівничому шляху, має можливості завжди виграти... але коли не устоїть Божій ласці³⁷.

♦ б. *Егалітаризм у душі*: революційний процес спрямований на генеральне вирівнювання, але часто є тільки захоплюванням керуючої функції тим, хто мав слухати, раз перенесений на відносини між силами душі мав би виробляти нещасну тиранію всіх безладних пристрастей, над слабою і зломаною волею і захмареним інтелектом. Особливо панування горячого сенсуалізму, над всіма почуттями скромності і сорому.

Коли Револуція проголошує абсолютну свободу як метафізичний принцип, вона це робить тільки щоб виправдати вільний хід найгірших пристрастей і найбільш руйнівських блудів.

♦ в. *Егалітаризм і лібералізм*: перевернення про яке ми говоримо, тобто, право думати, відчувати і робити все, що вимагають нестримні пристрасті, це суть лібералізму, це добре показується в більш посилених формах ліберальної доктрини. Аналізуючи їх, зауважується, що лібералізм мало звертає увагу на свободу для добра. Йому тільки інтересує свобода для зла. Коли при владі, він легко і навіть весело перешкоджає свободі на добро, все як можливо. Але захищає, сприяє, різними способами, свободу для зла. У цьому показується противним католицькій цивілізації, що дає добру повну підтримку і повну свободу, і стримує зло оскільки може.

Отже, ця свобода для зла це власне свобода

³⁶ Рм. 7, 23.

³⁷ Пор. Рм. 7, 25.

людині як “революціонера” в своєму внутрі, себто, доки згоджується з тиранією пристрастей над своїм розумом і своєю волею.

І так лібералізм є плодом того самого дерева, що егалітаризм.

До речі, гордість, коли продукує ненависть до будь-якої влади ³⁸, викликає чітко ліберальне ставлення. І тому має бути врахованим, як активний чинник лібералізму. Коли, однак, він зрозумів, що коли залишимо людей вільними, нерівні своїми хистами та їх застосуванням, свобода породжує нерівність, Революція, з ненависти до цієї, вирішила пожертвувати тамту. Звідси народилася її соціалістична фаза. Ця фаза становить лише крок. Революція очікує, в її останній термін, встановити стан речей, в якому повна свобода співіснувала з повною рівністю.

Таким чином, історично, соціалістичний рух є лише рафінуванням ліберального руху. Що робить щоб справжній ліберал прийняв соціалізм, це якраз те, що в ньому деспотично забороняється тисячі добрих речей, або, принаймні, невинних, але методично задовольняє, іноді з жорсткими аспектами, найгірших і найжорстокіших пристрастей, такі як заздрість, лінивість, розкіш. А з іншого боку, ліберал передбачує що поширення повноважень у соціалістичному режимі, в логіці системи, є тільки засобом для досягнення жаданої кінцевої анархії. Зіткнення деяких наївних або відсталіх лібералів з соціалістами є, отже, лише поверхневі епізоди в революційному процесі, нешкідливі *qui pro quo*, що не докучає глибокій логіці Революції, ані її невинний марш в напрямку, що, з добрим урахуванням речей, є одночасно соціалістичним та ліберальним.

³⁸ Пор. частину “А” в горі.

♦ г. *Покоління “рок-н-рол”*: революційний процес в душах, так описаний, виробив в останніх поколіннях, особливо в сьогоднішніх підлітках, які зачаровуються *рок-н-ролом*, духовну характеристику, що характеризується стихійністю первинних реакцій, без контролю розуму ані ефективною участю волі; перевагою фантазії та “вівенцій” над методичною аналізою дійсності: все плодом, в основному, педагогіки, що знижує майже до нуля роль логіки і реальної формації волі.

♦ г. *Егалітаризм, лібералізм і анархізм*: згідно з попередніми пунктами (“а” до “г”), бурхливість безладних пристрастей, коли розбуджує з одної сторони гнів до якої-будь гальми і якого-будь закону, з іншої сторони розбуджує гнів проти якої-небудь нерівності. Така бурхливість провадить так до утопічної концепції марксистської “анархії”, згідно якої розвинене людство, живучи в суспільстві без клас ані уряду, могло б мати перфектного порядку і найбільшої свободи, без того, що з цієї виникла б будь-яка нерівність. Як бачимо, найбільш ліберальний та егалітарний ідеал, якого можна уявити.

І дійсно, анархічна утопія марксизму складається зі стану речей, в якому людська персональність досягнула б високий рівень розвитку, так що їй було б можливо вільно розвиватися в суспільстві без Держави ані уряду.

У цьому суспільстві – що, хоч не маючи уряду, жив би в цілковитому порядку – економічне виробництво було б зорганізоване і високо розвинене, а відмінність між розумовою і фізичною працею була б подолана. Вибірний процес ще не визначений вів би до правління економії найбільш здібних, але від того не виникло б формування класів.

Це були б самотні й незначні рештки нерівності. Але тому, що це анархічне комуністичне суспільство не є кінцевим терміном Історії, виглядає легітимно припустити, що ті рештки мали б бути відсунуті в подальшому розвитку.

Глава VIII

Інтелект, воля і чутливість у визначенні людських вчинків

Вище наведені міркування закликають до розвитку ролі інтелекту, волі і чутливості, у відносинах між помилкою і пристрастю.

Здавалося б, справді, що кажемо що кожна помилка є задумана інтелектом, щоб виправдати будь-яку безладну пристрасть. Таким чином, мораліст, який стверджував би ліберальну аксіому, завжди був би рушений ліберальним ухилом.

Ми це не думаємо. Може статися, що тільки через слабкість інтелекту в наслідок первородного гріха, мораліст прийде до ліберального висновку.

У такому випадку обов'язково була якась моральна помилка іншої природи, наприклад, брак уважності? Це питання чуже для нашої роботи.

Ми стверджуємо, це так, що, історично, ця Револуція мала свій перший початок у дуже жорстоких бродіннях пристрастей. І ми далекі від думки заперечувати велику роль доктринальних помилок у цьому процесі.

Є багато досліджень авторів великого значення, так як Местр, Бональд, Доносо Кортес і багато інших, про ті помилки і яким чином одна помилка породжувала

другу, від п'ятнадцятого до шістнадцятого століття, і так далі аж до XXI століття. Тому не є нашим наміром наполягати тут на цю тему.

Однак, здається нам, особливо підхожим зосередитися у “пристрасних” факторах і на вплив цих факторів у чисто ідеологічних аспектах революційного процесу в якому знаходимося. Це тому, що, на наш погляд, мало уваги зосереджено на цей пункт, що дає неповний вигляд Революції, а послідовно тягне за собою прийняття неадекватних контрреволюціонерських методів.

Про методу через яку пристрасі можуть впливати на ідеї, треба тут щось додати.

1. Впавша природа, благодать і вільна воля

Людина, самою силою своєї природи, може пізнати багато істин і практикувати різні чесноти. Однак, це не можливо без допомоги благодаті, щоб довго залишилася у пізнанні і практиці всіх Заповідей³⁹.

Це означає, що кожна впавша людина завжди має знесилля інтелекту і примарну тенденцію, скорше від думки, до повстання проти Закону⁴⁰.

2. Насіння революції

Ця фундаментальна тенденція до повстання може, в якийсь момент, мати згоду вільної волі. Впавша людина через гріх, таким чином, може протистояти одній або

³⁹ Пор. Част. I – Гл. VII, 2, Г.

⁴⁰ Доносо Кортес, у *Ensayo sobre el Catolicismo, el Liberalismo y el Socialismo – Obras completas*, В.А.С., Мадрид, 1946, том II, с. 377, добре розвиває цю істину, розвиток який багато відноситься до цієї праці.

другій Заповіді. Але її гнів може піти далі і стати навіть ненавистю, більш-менш невизнаною, до морального порядку в цілому. Ця ненависть, революційною в есенції, може викликати доктринарні помилки, і навіть призвести до свідомої та явної професії принципів, що суперечать моральний Закон і виявлену доктрину, як такі, і це становить гріх проти Святого Духа. Коли ця ненависть почала провадити найглибші тенденції Західної Історії, почалася Революція, процес якої розгортається сьогодні і в доктринальних блудах якої вона енергійно встановила свій знак. Вона є найактивнішою причиною сьогодішнього великого відступництва. За своєю природою, це вона, що не може бути зведена просто до доктринальної системи: це неприборкана пристрасть, у високому ступені загострення.

Як легко бачити, це твердження щодо цієї Революції в конкретному, не хоче казати, що завжди є безладна пристрасть в корені всіх блудів.

І також не заперечує, що часто це блуд, що викликав у цій або тій душі, або навіть в тій чи іншій соціальній групі, неприборканість пристрастей.

Ми тільки стверджуємо, що революційний процес, аналізований в цілості, і також у своїх основних епізодах, мав за найбільш активний і глибокий зародок неприборканість пристрастей.

3. Революція і несумлінність

Можна було б поставити наступне заперечення: якщо такою є важливість пристрастей у революційному процесі, виглядає, що його жертва, в деякій мірі, принаймні, завжди є несумлінна. Якщо протестантизм, наприклад, є сином Революції, кожен протестант є

несумлінним? Це не суперечить вчення Церкви, що визнає існування, в інших релігіях, сумлінних душ?

Очевидно, що людина з цілковитою доброю вірою, і повна духу контрреволюційного, може бути ув'язнена в сітах революціонерських софізмів (чи то релігійні, філософські, політичні, або інші) непереможним невіглаством. У таких людей немає ніякої провини.

Mutatis mutandis (з відповідними змінами), можна сказати те ж саме щодо тих, які приймають революційне вчення тільки в одному або іншому пункті, через нехочащий ляпс інтелекту.

Але якщо хтось бере участь в дусі Револуції, через її безладних пристрастей, відповідь має бути іншою.

Може революціонер у таких умовах бути переконаний, що руїницькі тези є добрі. Він не буде, отже, нещирим. Але буде винен за блуд у який упав.

І також може бути, що революціонер сповідує доктрину, якої непереконаний, або якої має неповне переконання.

Він буде, в даному випадку, частково або повністю нещирий...

Нам виглядає, що в даному випадку, майже непотрібно підкреслити що, коли стверджуємо, що доктрини Маркса були неявно присутні в відмовах Псевдо-Реформації і Французької Револуції, ми не маємо на увазі, що прихильники тих двох рухів були свідомо марксистські *avant la lettre* (скорше від існування цього слова), і лицемірно ховали свої думки.

Властивість християнської чесноти це пряма диспозиція душевних сил і, отже, збільшення ясності інтелекту, висвітлений ласкою та керований Учи-

тельством Церкви. Не через іншу причину, що кожен Святий є моделлю рівноваги та неупередженості. Об'єктивність його суджень і тверде керівництво його волі для добра не впадають, навіть трохи, отруйним подихом невпорядкованих пристрастей.

Швидше, коли людина впадає в чесноті та віддається ярму цих пристрастей, буде слабшати в неї об'єктивність у всьому, що відноситься до того ж. Зокрема, ця об'єктивність порушується також сформуванням людини судження про себе саму.

До якої міри революціонер “холодного ходу” шістнадцятого або вісімнадцятого століття, затьмарений духом Революції, розумів глибокий зміст і кінцеві наслідки її вчення, це в кожному випадку секрет Бога.

У кожному разі, припущення, що всі вони були свідомими марксистами треба повністю виключити.

Глава IX

Також є сином Революції “напівконтрреволюціонер”

Все, що тут сказано, дає підставу спостереженні практичного значення.

Духи позначені цією внутрішньою Революцією випадково можуть, через гру будь-яких обставин і випадків, як виховання в сильно традиціоналістичному і моральному осередку, зберегти в одній або багатьох точках контрреволюційне ставлення ⁴¹.

Проте, у ментальності цих “напівконтрреволюціонерів” засів дух Революції. І в народі, в якому більшість перебуває в такому стані душі, Революція буде

⁴¹ Див. Частина I - Глава VI, 5, А.

невгамованою зак цей не зміниться.

Таким чином, єдність Революції приносить, як протидію, що справжній контрреволюційнер тільки може бути тотальний.

Що ж стосується до “напівконтрреволюціонерів” у душі яких починається коливатися ідол Революції, ситуація дещо інша. Аналізуємо цю тему в Частині II – Глава XII, 10.

Глава X

Культура, мистецтво і середовища в Революції

Отак описана складність і широта революційного процесу в найглибших шарах душі, і, отже, мислення людей, тому треба вказати всю важливість культури, мистецтва та середовищ у марші Революції.

1. Культура

Революційні ідеї надають тенденціям від яких народилися шлях до ствердження як форуми громадянства, в очах особи та інших. Вони служать для революціонера, щоб похитати в тих останніх правдиві переконання, і таким чином спровокувати або посилити в них повстання пристрастей. Вони є надхненням та зразком для інституцій створених Революцією. Ці ідеї можна знайти в різних галузях знання чи культури, бо трудно, щоб будь-який з них не був залучений, принаймні побічно, в боротьбі між Революцією і Контрреволюцією.

2. Мистецтво

Що стосується мистецтва, тому що Бог встановив таємничі і прекрасні відносини між певними формами, кольорами, звуками, запахами і смаками, і деякими станами душі, то ясно, що за допомогою цих засобів можна глибоко вплинути на думки і ввести людей, родин та народів до встановлення глибоко революційного духовного стану. Вистачить спом'янути аналогію між духом Французької Революції та модами, які виникли під час неї. Або між нинішніми революційними скипаннями і сучасними надмірностями мод і художніх шкіл званих передовими.

3. Середовища

Що стосується середовищ у міру що сприяють добрих чи поганих звичок, можуть протиставити Революції чудові бар'єри реакції, або принаймні інерції, всього, що благотворно прийнято; або можуть передати душам токсини і величезні енергії революційного духу.

4. Історична роль мистецтва і середовищ у революційному процесі

Тому, конкретно кажучи, необхідно визнати, що загальна демократизація звичаїв і способів життя, прийнятих у крайності систематичної й зростаючої вульгарності, і пролетаризаційна дія певного сучасного мистецтва, допомогли егалітаризмові виграти стільки або ще більше що впровадження деяких законів, або деяких есенціально політичних інституцій.

Необхідно також визнати, що хто, наприклад, міг

би припинити аморальні або агностичні кіно або телевізію зробив би для Контрреволуції набагато більше, ніж коли б спровокував впадок лівого кабінету, в рутині парламентського режиму.

Глава XI

Револуція, гріх і Вкуп – Револуційна утопія

Серед багатьох аспектів Револуції, важливо підкреслити, що вона викликає своїх дітей недооцінювати або заперечувати поняття добра і зла, первородного гріха і Вкупу.

1. Револуція заперечує гріх і Вкуп

Револуція, як ми бачили, це донька гріха. Але, якщо б вона це признала, то зняла б з себе маску і обернулася проти своєї власної справи.

Це пояснює чому Револуція має тенденцію не тільки мовчати про корінь гріха, від якого виросла, але й заперечувати саме поняття гріха. Це радикальне заперечення включає так оригінальну винність як і актуальну, і проявляється в основному:

- ♦ В філософських або юридичних системах, які заперечують дійсність та існування будь-якого морального Закону, або дають йому пусті чи безглузді підстави ляїцизму.

- ♦ В тисячах рекламних процесах, які створюють серед народу стан душі в якому, без прямого твердження що мораль не існує, роблять з неї абстракт, і все шанування належне чеснотам передають ідолам, як

золото, праця, ефективність, успіх, безпека, здоров'я, фізична краса, сила м'язів, задоволення почуттів і т. д.

Революція руйнує в сучасній людині саме поняття гріха, відмінність між добром і злом. Та, *ipso facto* (в силу самого факту), вона заперечує Вкуп Господа нашого Ісуса Христа, який без гріха стає незрозумілим і втрачає всяке логічне відношення до Історії і до життя.

2. Історична ілюстрація: заперечення гріха в лібералізмі та соціалізмі

У кожній зі своїх етапів, Революція прагне радикально недооцінювати або заперечувати гріх.

А. Непорочне зачаття людини

У ліберальній та індивідуалістичній фазі, вона вчила, що людина наділена непогрішимим розумом, сильною волею і контрольованими пристрастями. Тому концепція людського порядку, в якому людина, як перфектне ество, було всім, а Держава нічим, або майже нічим, необхідним злом... тимчасово можливо потрібним. Це був період, коли вважалося, що єдиною причиною всіх помилок і злочинів була недосвіченість. Відкрити школи означало закривати в'язниці. Основний догмат цих ілюзій було непорочне зачаття людини.

Велика зброя ліберала, для захисту від можливого пригнічення з боку Держави, і запобігти утворенню клік, які керували б публичними справами, були політичні свободи і загальне виборче право.

Б. Непорочне зачаття мас і Держава

Вже в XIX столітті, невідповідність цієї концепції стала очевидною, принаймні частково. Але Револуція не відступила. Замість того, щоб визнати свою помилку, вона замінила її іншою. Було непорочне зачаття мас і Держави. Люди схильні до егоїзму і можуть помилятися. Але маси завжди роблять вдало, і ніколи не піддаються пристрастям. Їхній непрогрішний спосіб дії це Держава. Її непомильний засіб вираження, загальне виборче право, від яких виникають парламенти просочені соціалістичної думки, або сильне бажання харизматичного диктатора, який завжди водить маси до реалізації своєї волі.

3. Викип через науку і техніку: революційна утопія

У всякому разі, покладаючи всю свою довіру в ізольованій особі, в масах або в Державі, це в людині, що Револуція довіряє.

Самодостатня через науку і через техніку, людина може вирішити всі її проблеми, усунути біль, бідноту, нерозумність, небезпеку, нарешті все, що ми називаємо ефектом оригінального або актуального гріха.

Світ, в рамках якої батьківщини злучені в одній Універсальній Республіці не є нічим більше ніж географічні назви, світ без соціальних або економічних нерівностей, керований наукою і технікою, пропагандою та психологією, щоб здійснити, без надприродного, кінцеве щастя людини: це утопія, до якої Револуція нас веде.

У цьому світі, Викип Господа нашого Ісуса Христа не має нічого до діла. Бо людина подолала зло наукою і перетворила землю в “небо” технічно щасливе. І

через невизначене продовження життя надіється колись перемогти смерть.

Глава XII

Пацифістський і антимілітаристський характер Революції

Сказане в попередньому розділі дозволяє нам легко зрозуміти пацифістський і, отже, антимілітаристський характер Революції.

1. Наука скасує війни, збройні сили і поліцію

У технічному раю Революції, мир повинен бути вічним. Наука показує, що війна це зло. І техніка може уникнути всіх причин війни.

Звідси існує фундаментальна невідповідність між Революцією і збройними силами, які повинні бути повністю скасовані. В Універсальній Республіці буде тільки одна поліція, зак прогрес науки і техніки не скінчать усунути злочин.

2. Доктринальна невідповідність між революцією і мундуром

Мундур, тільки через його присутність, припускає підтвердити деякі правди, дещо загальні, без сумніву, але з нахилом цілком контрреволюційним:

– Існування вартошів, які більші, ніж життя, і задля яких треба вмерти, – що суперечить соціалістичне мислення, цілком побудоване з жаху до ризику й болю, з

адорації безпеки, і з найвищої любови до земного життя.

– Існування моралі, бо мілітарний стан є цілком базований в ідеях честі та сили, на службі добра і повернена проти зла, і т. д..

3. “Темперамент” Революції є противний до військового життя

Нарешті, між Революцією і військовим духом є “темпераментальна” антипатія. Революція, зак не має всі віжки в руках, є багатослівна, театральна, декламаційна. Вирішувати речі безпосередньо, драстично, різко *more militari* (по мілітарному) не подобається тому, що ми могли б назвати актуальним темпераментом Революції. *Актуальним*, підкреслюємо, щоб посилатися до Революції в стадії що знаходиться між нами. Бо немає нічого більш деспотичного і жорстокого, ніж Революція коли є всемогучою: Росія дає цьому яскравий приклад. Але все ж таки залишається розбіжність, оскільки військовий дух це цілком відмінна річ від катового духа.

❖ Таким чином, проаналізована в своїх різних аспектах революційна утопія, закриваємо вивчення Революції.

II Частина

Контрреволюція

Глава I

Контрреволюція це реакція

1. Контрреволюція, спесифічний і прямий бій проти Революції

Якщо такою є Революція, то Контрреволюція є реакцією, в буквальному сенсі цього слова, роздягненого нелегітимних конекцій і більш-менш демагогічних, що з ним з'єднались у щоденній мові. Це дія спрямована проти іншої дії. Вона є для Революції як, наприклад, Контрреформа є для Псевдорреформи.

2 . Благородство цієї реакції

І від цього характеру реакції Контрреволюція отримує своє благородство і важність. Справді, якщо це Революція що нас вбиває, немає нічого важливішого, ніж реакції, спрямованої на її знищення. Бути противним, у принципі, контрреволюційній реакції це те саме, що хотіти віддати світ пануванню Революції.

3 . Реакція спрямована також проти сьгоднішніх супротивників

Слід додати, що Контрреволюція, під таким оглядом, не є і не може бути рухом у хмарах, який

бореться проти привидів. Вона повинна бути Контрреволюцією XX і XXI століть, зроблена проти Революції так, як нині вона конкретно існує і, отже, проти революційних пристрастей, які нині горять, проти революційних ідей, як нині формулюються, революційних середовищ, як нині виглядають, проти революційного мистецтва і культури, як нині є, струм і людей, які, на будь-якому рівні, в даний час є найбільш активними призвідниками Революції. Контрреволюція не просто ретроспектива зла Революції в минулому, але зусилля, щоб відрізати її шлях сьогодні.

4. Сучасність і цілісність Контрреволюції

Сучасність Контрреволюції не полягає в тому, щоб закрити очі ані бути спільником, навіть у незначних пропорціях, з Революцією. Навпаки, полягає в тому, щоб її пізнати в своїй незмінній есенції і в своїх так важливих сучасних акцидентах, борячись з нею в цих і в тій, розумно, проникливо, ретельно сплановано з усіма законними засобами, і використовуючи підтримку всіх дітей світла.

Глава II

Реакція та історична інерція

1. Що реставрувати

Якщо Революція це розлад, Контрреволюція це відновлення порядку. А порядком ми розуміємо мир Христа в царстві Христа. Тобто, християнська

цивілізація, строга та ієрархічна, принципово сакральна, анти-егалітарна і анти-ліберальна.

2. Що оновляти

Проте, в силу історичного закону, згідно якого непорушність не існує в земних речах, порядок народжений від Контрреволюції повинен мати власні характеристики, які будуть її диверсифікувати від порядку існуючого до Революції. Річ ясна, що це твердження не відноситься до принципів, але до випадків. Випадки, однак, настільки важливі, що заслуговують на згадку.

В незмозі розтягнутися в цій справі, просто скажимо, що в цілому, коли в організмі стається перелом або рвані рани, місце зварювання або перебудови має спеціальні захисні пристрої. Це другорядні мотиви, що викликають ніжну любов Провидіння проти евентуальності нової катастрофи. Обсервується це зі зламаними кістками, зварювання яких становить шлях до зміцнення самого місця перелому, або зі шрамовою шкірою. Це матеріальне зображення подібного факту, що відбувається в духовному порядку. Грішник, який дійсно поправиться, нормально має до гріха більше жаху, ніж мав у кращих роках перед упадком. Це історія Святих покутників. Так само, після кожної проби, Церква виступає особливо озброєна проти зла, яке прагнуло її звалити. Типовим прикладом цього є Контрреформація.

Згідно з цим законом, порядок який народився від Контрреволюції має світити навіть більше ніж у Середні Віки, в трьох основних пунктах, в яких цей був ушкоджений Революцією:

- ♦ Глибока повага до прав Церкви і Папства і

освячення, в максимальній мірі, вартощів світського життя, все в опозиції до ляїцизму, інтерконфесіоналізму, атеїзму і пантеїзму, як також їхнім відповідним наслідкам.

- ♦ Дух ієрархії, означуючи всі аспекти суспільства й Держави, культури та життя, в опозиції до егалітарної метафізики Революції.

- ♦ Працьовитість у виявленні та боротьбі із злом у його ембріональних або завуальованих формах, дивлячись на нього з огидою і почуттям ганьби, і покараючи його з непохитною твердістю в усіх його проявах, зокрема в тих, що будуть виступати проти православ'я і чистоту звичаїв, все в опозиції до ліберальної метафізики Революції та її тенденції дати волю й захист для зла.

Глава III

Контрреволюція і чухачка за новинами

Тенденція багатьох наших сучасників, дітей Революції, любити без обмежень сучасність, прославляти майбутнє й ставити беззастережно минуле в презирстві й ненависті, викликає відносно Контрреволюції серію непорозумінь, яку треба спинити. Насамперед, здається для багатьох людей, що традиціоналістичний і консервативний характер Контрреволюції робить її натуральною противницею прогресу людства.

1. Контрреволюція є традиціоналістична

А. Причина

Контрреволюція, як ми бачили, це зусилля, яке розвивається, тому що є Революція. Ця постійно звертається проти цілої спадщини інститутів, доктрин, звичаїв, способів бачення, почуття і мислення християн, які ми отримали від наших предків, і ще повністю не скасовані. Контрреволюція, отже, є захисницею християнських традицій.

Б. Гніт, що досі курить

Революція атакує християнську цивілізацію більш-менш як одне дерево з бразильських лісів, дика смоковниця (*Urostigma olearia*), яка, зростаючи на стовбурі іншого дерева, повністю його оточує і вбиває. У своїх “помірних” і повільних течіях, Революція підійшла до християнської цивілізації, щоб її цілком оточити і вбити. Ми знаходимося в періоді, коли це дивне явище руйнування ще не сповнилося, тобто, в гібридичній ситуації, в якій те, що ми назвали б майже останками християнської цивілізації, додане до аромату і далекого впливу багатьох традицій, тільки недавно скасованих, але які ще мають щось живого в пам’яті людей, співіснує з багатьма установами та революційними звичаями.

Перед обличчям цієї боротьби між чудовою християнською традицією, яка все ще пульсує в житті, й революційною дією, надхненою захопленням новостей, як говорив Лев XIII, в перших словах енцикліки *Rerum Novarum*, то природно, що справжній контрреволюційнер був би природним захисником скарбу добрих традицій,

бо вони є вартості християнського минулого, які ще існують, і яких якраз треба зберегти. У цьому сенсі, Контрреволюціонер діє як наш Господь, який не прийшов, щоб згасити ще тліючий гніт, ані вирвати потрісканий куш⁴². Тому він повинен старатися любовно спасати всі ті християнські традиції. Контрреволюційна дія це, есенціально, традиціоналістична дія.

В. Фальшивий традиціоналізм

Традиціоналістичний дух Контрреволюції не має нічого спільного з фальшивим і вузьким традиціоналізмом, який зберігає певні обряди, стилі або звичаї просто через любов до старих форм і без будь-якої вдячності доктрині, яка їх виробила. Це було б археологізмом, нездоровий і неживий традиціоналізм.

2. Контрреволюція є консервативною

Контрреволюція є консервативною? У певному сенсі, так, і глибоко. І в іншому сенсі, ні, і також глибоко.

Якщо справа це зберігати, від сучасного, те що добре і заслуговує жити, то Контрреволюція є консервативною.

Але якщо мова йде про увічнення гібридної ситуації в якій ми знаходимося, про зупинення революційного процесу на цьому етапі, тримаючи нас нерухомими, як соляна статуя, на узбіччі Історії і Часу, обіймаючи те що добре і зле в нашому столітті, шукаючи таким чином вічне і гармонійне співіснування добра і зла, то Контрреволюція не є і не може бути консервативною.

⁴² Див. Мт 12, 20.

3. Контрреволюція є істотною умовою справжнього прогресу

Контрреволюція є прогресивною? Так, якщо прогрес є дійсним. І ні, якщо це марш до реалізації революційної утопії.

У своєму матеріальному аспекті, правдивий прогрес це пряме використання сил природи, відповідно до Закону Божого і на службу людині. Таким чином, Контрреволюція не є спільною зі сьогодишнім гіпертрофічним техніцизмом, з прославою новостей, швидкостей і машин, ані з жалюгідною тенденцією організувати *more mechanico* (механічним способом) людське суспільство. Це ексцеси, що Пій XII засудив з глибиною і точністю ⁴³.

І матеріальний прогрес якогось народу також не є капітальним елементом під християнським розумінням. Цей полягає особливо в повному розвитку всіх своїх душевних здібностей, і в зростанні людей до моральної досконалості. Контрреволюційна концепція прогресу полягає, отже, в пануванні духовних аспектів прогресу над матеріальними аспектами. В вислід, Контрреволюції властиво сприяти, між особами та масами, більшу пошану до всього, що відноситься до правдивої Релігії, до правдивої філософії, до правдивого мистецтва і до правдивої літератури, ніж до того, що відноситься до добра тіла і скористання матерії.

Нарешті, щоб відзначити різницю між революційною і Контрреволюційною концепцією прогресу, слід зазначити, що останній враховує, що цей світ завжди буде долиною сліз і дорогою до Неба, в тому

⁴³ Див. Різдваєне Радіомовлення 1957, *Discorsi e Radiomessaggi*, том XIX, с. 670.

часі, що для першого прогрес повинен зробити землю раєм, в якому людина буде щасливо жити, не думаючи про вічність.

Через саме поняття справжнього прогресу, видно, що цей є протів прогресу Революції.

Таким чином, Контрреволюція є необхідною умовою, щоб був збережений нормальний розвиток реального прогресу, і здолана революційна утопія, що від прогресу тільки має помилкові вигляди.

Глава IV

Хто такий контрреволюційнер?

Можна відповісти цьому питанні двома способами:

1. У поточному стані

У поточному стані, контрреволюційнер це той, що:

- Знає Революцію, порядок і Контрреволюцію в своєму дусі, своїх доктринах, своїх відповідних методах.

- Любить Контрреволюцію і християнський порядок, ненавидить Революцію і *протипорядок*.

- Робить від цієї любові і від цієї ненависті вісь, навколо якої обертаються всі його ідеали, уподобання і діяльності.

Звичайно, що таке ставлення душі не вимагає вищої освіти. Так, як Свята Жанна д'Арк не була богословом, але здивувала своїх суддів через

богословську глибину своїх думок, так само кращі солдати Контрреволюції, надхнені надзвичайним розумінням свого духу і своїх цілей, часто були прості селяни, наприклад від Наварри, Вендеї або Тиролю.

2. У потенціальному стані

У потенціальному стані, контрреволюціонери це ті, що мають одну або іншу з опіній і способів життя революціонерів, ненавмисно або через будь-яку причину, але тло їхньої персональності не заражене духом Револуції. Попереджені, освічені, скеровані, ці люди легко приймуть контрреволюційну позицію. І в цьому різняться від “напівконтрреволюціонерів”, про які скорше ми говорили ⁴⁴.

Глава V

Тактика Контрреволюції

Тактику Контрреволюції можна побачити у людях, групах або думових течіях з точки зору трьох типів ментальності: поточний контрреволюційнер, потенціальний контрреволюційнер і революціонер.

1. Відносно поточного контрреволюційнера

Поточний контрреволюційнер не є так рідкий, ніж здається на перший погляд. У нього є чітке уявлення про речі, фундаментальна любов до послідовності і сильна воля. Тому має ясне поняття про розладів сучасного світу

⁴⁴ Частина I - Глава IX.

і катастроф, які накопичуються на горизонті. Але його власна свідомість робить, щоб він розумів всю довжину ізоляції, в якій часто буває, в хаосі, що здається йому без розв'язки. Тоді контрреволюційнер часто мовчить, пригнічений. Сумна ситуація: "*Vae soli*", каже Писання⁴⁵.

Контрреволюційна дія повинна мати на увазі, насамперед, виявити ці елементи, робити щоб запізналися, щоб допомагали одні одним для громадського виявлення своїх переконань. Це може бути здійснено двома різними способами:

А. Індивідуальна дія

Ця дія має відбуватися насамперед в індивідуальному масштабі. Нічого більш ефективного, ніж відверте й величне прийняття контрреволюційної позиції молодим студентом університету, офіцером, вчителем, Священиком, а насамперед аристократа або впливового працівника в своєму оточенні. Перша реакція яку отримає іноді це обурення. Але якщо видержить деякий час, який буде більшим, або меншим, залежно від обставин, побачить, мало-помалу, як будуть з'являтися приятелі.

Б. Спільна дія

Ці окремі контакти прямують, як правило, до пробудження в різних середовищах контрреволюціонерів, які приєднуються в сім'ї душ, чиї сили множаться через самий факт унії.

⁴⁵ Проповідник 4, 10.

2. Відносно потенціального контрреволюційнера

Контрреволюціонери повинні представити Револуцію і Контрреволюцію у всіх їхніх аспектах, релігійному, політичному, соціальному, економічному, культурному, мистецькому і т. д. Бо потенційні контрреволюціонери їх бачать взагалі тільки через один аспект, і через цей можуть і повинні бути притягнені до загального огляду одного або другого. Контрреволюційнер, який впирався б тільки в одному плані, у політичному, наприклад, дуже обмежував би своє поле тягіння, виставляючи свої дії до безпліддя, і, отже, до розпаду і смерті.

3. Відносно революціонера

А. Контрреволюційна ініціатива

Відносно Револуції і Контрреволюції нема нейтральних. Можуть бути, це правда, некомбатанти, воля або мрія яких є, проте, свідомо чи ні в одному з двох таборів. Як революціонери розуміємо, отже, не тільки цілком здекларованих партійників Револуції, але також і “напівконтрреволюціонерів”.

Револуція прогресувала, як ми бачили, приховуючи цілу себе, свого справжнього духа, своїх кінцевих цілей.

Найбільш ефективним способом її збивати серед революційнерів це показуючи її цілою, так в її дусі та її основних напрямках діяльності, як у кожному зі своїх проявів або маневрах, які виглядають невинними або незначними. Здерти, так, вельони це надати їй найважчий удар.

З цієї *причини*, контрреволюційне зусилля повинне віддатися цьому завданню з великим відданням..

По-друге, звичайно, інші ресурси доброї діалектики є необхідні для успіху контрреволюційної діяльності.

З “напівконтрреволюціонером”, так як із революціонером, що має контрреволюційні “згустки”, є певні можливості для співпраці, і це співробітництво створює особливу проблему: до якої міри це розумно? На наш погляд, боротьба проти Революції тільки розвивається зручно зв’язуючи між собою тих людей, які є радикально і цілковито вільними від вірусу Революції. Те, що контрреволюційні групи можуть співпрацювати з вищезгаданими елементами, в деяких конкретних цілях, легко собі уявити. Але прийняти безмежну і стабільну співпрацю з особами зараженими будь-яким впливом Революції – це найбільш кричуща необережність і причиною, мабуть, найбільшої частини контрреволюціонерських невдач.

Б. Революційний контрнаступ

Революційнер, як правило, дратівливий, багатослівний і любить показуватися, коли немає супротивників перед собою, або вони слабкі. Однак, коли стрічає супротивника з гордістю і сміливістю, він замовкає і організує кампанію мовчання. Мовчання серед якого завважається стриманий гул наклепу або шептання проти “надмірної логіки” супротивника. Але це неясне і стидливе мовчання, яке ніколи не перетинається будь-якою значущою реплікою. Перед цим конфузним і поразковим мовчанням, ми могли б сказати переможному контрреволюційнерові значущі слова, що

колись написав Veuillot: *“Спитай мовчання, і воно не скаже нічого”*⁴⁶.

4. Еліти і маси у контрреволюційній тактиці

Контрреволюція повинна шукати, скільки можливо, перемогти маси. Однак, не може робити з цього, у негайному пляні, своєю головною метою, і контрреволюційнер не має причини для зневіри через те, що переважна більшість людей в даний час не є по його боці. Точне вивчення Історії показує нам, по суті, що не були маси, які зробили Революцію. Вони пересунулися в революційний бік, тому що мали за собою революційних еліт. Якби вони мали за собою еліти з протилежною орієнтацією, мабуть би пересунулися в протилежному напрямку. Фактор маса, як показує об'єктивний погляд Історії, є другорядним; головним це формування еліт. Проте, для цього формування, контрреволюційнер завжди може бути готовий ресурсами своєї індивідуальної дії, і, отже, може отримати добрі результати, незважаючи на відсутність матеріальних і технічних засобів, у часі боротьби.

⁴⁶ *Oeuvres Complètes*, P. Lethielleux Librairie-Editeur, Париж, том XXXIII, с. 349.

Глава VI

Засоби дії Контрреволюції

1. Вибирати високі засоби дій

В принципі, звичайно, контрреволюційна акція заслуговує того, щоб мати до своєї диспозиції кращі засоби телебачення, радіо, великої преси, раціональної, ефективної і блискучої пропаганди. Справжній контрреволюційнер повинен завжди використовувати ці засоби, вигравши поразальний дух деяких зі своїх товаришів, які, вже попередньо, покидають надію їх вживати, бо завжди бачуть їх у володінні синів темряви.

Однак, ми повинні визнати що, зокрема, контрреволюційна діяльність повинна виконуватися часто без цих ресурсів.

2. Використовувати також скромні засоби: їхня ефективність

Все ж таки, і також зі скромними засобами, вона може досягнути серйозних результатів, якщо ті засоби будуть використовуватися в правоті духа і розуму. Як ми бачили, можна організувати контрреволюційну дію цілком індивідуально. Але не можна її уявити без цієї останньої. Яка, в свою чергу, якщо добре зроблена, відкриває двері для всіх прогрес.

Малі газети контрреволюційного надхнення, коли мають добрий рівень, мають дивовижну ефективність, особливо для основного завдання робити щоб контрреволюціонери пізналися між собою.

Не менш або більш ефективними можуть бути

книга, трибуна і катедра на службі Контрреволюції.

Глава VII

Перепони до Контрреволюції

1. Пастки, які уникати серед контрреволюціонерів

Пастки, які уникати серед контрреволюціонерів часто є в деяких поганих звичаях агентів Контрреволюції.

У зустрічах або публікаціях контрреволюціонерів тематика має бути ретельно вибрана. Контрреволюція завжди повинна показати ідеологічний аспект, навіть коли займається подробицями і другорядними питаннями. Розмішувати, наприклад, політично-партійні проблеми Історії останніх або поточних часів може бути корисним. Але давати надмірно велику увагу для особистих справ, робити з боротьби з місцевими ідеологічними противниками головну тему контрреволюційної дії, представляти Контрреволюцію як просту ностальгію (хоч не заперечуюємо легітимність цієї ностальгії) або лише персональний обов'язок, хоч як святий і праведний він би не був, це показувати індивідуальне як загальне, частину як усе, це відрізувати справу, якій хочеться служити.

2. “Гасла” Револуції

Іноді ці перешкоди є в прийнятих революційних *гаслах*, і то не рідко, як догми навіть у найкращих середовищах.

А. “Контрреволюція стерильна бо анахронічна”

Найбільш стійким і шкідливим цих *гасел* це казати, що в наш час Контрреволюція не може процвітати, бо йде всупереч з духом часу. Історія, кажеться, немає шляху назад.

Католицька Релігія, відповідно з цим принципом, не існувала б. Бо не можна заперечувати, що Євангеліє було радикально проти середовища, в якому Господь наш Ісус Христос і апостоли проповідували. І католицька Іспанія чи німецько-римська імперія також не існували б. Бо ніщо не виглядає більше як воскресіння, і так, чи інакше, з поверненням до минулого, ніж повне відновлення християнської величі Іспанії, після восьми століть, які йдуть від Ковадонги до падіння Гранади. Ренесанс, настільки дорогим для революціонерів, був сам, під різними аспектами, поверненням до культурного та художнього натуралізму, скам'янілого більше як тисяча років.

Історія йде й вертається, отже, так у добрих, як і у поганих шляхах.

До речі, коли побачити, що Революція вважає щось узгодженим з духом часу, необхідно обачності. Бо часом це старовина язичницьких часів, що вона хоче відновити.

Що нового, наприклад, має розлучення або нудизм, тиранія або демагогія, настільки поширених у стародавньому світі?

Чому є сучасним захисник розлучення, а застарілим захисник нерозривності?

Поняття “сучасний” для Революції має слідуюче значіння: це все, що дає волю гордості та егалітаризму, а також спрагу задоволень і лібералізму.

Б. “Контрреволюція є стерильною, тому що есенціально негативістська”

Інше *гасло*: Контрреволюція визначається його власним ім'ям як щось негативне, і тому стерильне. Проста гра слів. Бо людський дух, виходячи з того, що заперечення заперечення є твердженням, висловлює негативним способом багато своїх найбільш позитивних понять: не-помилковість, не-залежність, не-винність, і т. д. Боротися за будь-який з цих трьох цілей буде негативізмом тільки через негативне формулювання, в яких вони представляються? Перший Ватиканський Собор, коли визначив папську непомильність, зробив негативістську роботу? Непорочне Зачаття це негативістська прерогатива Божої Матері?

Якщо є негативістським, відповідно до поточної мови, те, що щось заперечує, атакує, і має очі безнастанно схилені до противника, треба сказати, що Контрреволюція, не будучи тільки запереченням, має у своїй основі щось фундаментально і благотворно негативістське. Вона, як ми вже говорили, це рух направлений проти іншого руху, і незрозуміло, щоб у бою, противник не мав очі схилені до другого, і не був з ним в позі розбіжності, атаки і контратаки.

В. “Контрреволюційний аргумент є спірним і шкідливим”

Третє *гасло* полягає в цензурі інтелектуальних творів контрреволюціонерів, задля його негативістського і суперечливого характеру, що призводить їх занадто наполягати на спростуванні помилки, замість того, щоб чітко й безтурбовно пояснити істину. Таким чином, вони

були б контрпродуктивними, бо дратували б і відчувували б противника. Виняток можливих ексцесів, цей мабуть негативістський характер має глибокий сенс існування. Згідно з тим, що сказано в цій роботі, доктрина про Революцію містилася в відмовах Лютера і перших революціонерів, але тільки дуже повільно була пояснена протягом століть. Так що автори контрреволюціонерів відчували, з самого початку, і законно, в рамках всіх революційних формулювань, щось, що перевищувало саме формулювання. Треба більше розглянути менталітет Революції на кожному етапі революційного процесу, ніж просто ідеологія проголошена в цій стадії. Щоб зробити ретельну, ефективну, і повністю об'єктивну роботу, треба необхідно йти крок за кроком з маршем Революції, з кропітким зусиллям пояснити речей прихованих у революційному процесі. Тільки так можна атакувати Революцію, як треба її дійсно атакувати. Все це змусило контрреволюціонерів постійно тримати свої очі, закріплені на Революції, думаючи, і підтверджуючи свої тези, у зв'язку з її помилками. У цій жорсткій інтелектуальній праці, доктрині істини і порядку існуючі в священному зберіганні Учителства Церкви є, для контрреволюціонера, скарбом від якого він витягає нові і старі речі ⁴⁷, щоб спростувати Революцію, в часі коли бачить все більше в її темних глибинах.

Таким чином, в деяких зі своїх найбільш важливих аспектах, контрреволюційна робота є благотворно негативістська й спірна. Це через подібні причини, що Церковне Учителство визначає істини, в більшості випадків, в залежності від різних ересей, які виникають протягом Історії. І формулює їх як

⁴⁷ Див. Мт. 13, 52.

засудження помилки яка їм протистоїть. Діючи так, Церква ніколи не боялася шкодити душам.

3. Неправильні відносини щодо “гасел” Революції

А. Абстракти революційних “гасел”

Контрреволюційне зусилля не може бути книжкове, тобто не може задовольнятися діалектикою з Революцією в чисто науковому та університетському плані. Визнаючи цьому плані всю свою велику, і навіть дуже велику важність, звичайна точка зору Контрреволюції повинна бути Революція, так як її обдумують, відчують і живуть у публічній opinio в цілому. І в цьому сенсі контрреволюціонери повинні надавати особливого значення спростуванню революційних *гасел*.

Б. Усунути спірні аспекти контрреволюційної дії

Ідея представити Контрреволюцію у більш “симпатичному” і “позитивному” світлі змушуючи її не атакувати Революцію, це те, що може бути більш ефективно сумним щоб її збіднювати у змісті й динаміці ⁴⁸.

Хто б діяв відповідно з цією жалюгідною тактикою проявляв би таку саму відсутність сенсу глави держави, який, віч-на-віч з противними військами, що переходять кордон, демонтував увесь збройний опір, щоб отримати симпатії інвазора і таким чином його спинити. Насправді, він би знищив силу реакції, і не зупинив би ворога. Тобто, віддав би Батьківщину...

⁴⁸ Див. Част. II – Гл. VIII, 3, Б

Це не означає, що мова контрреволюційнера не має нюансів залежних від обставин.

Божественний Владика, проповідуючи в Юдеї, яка перебувала під близькою акцією підступних фарисеїв, зужив гарячу мову. У Галилеї, навпаки, де були в основному прості люди і був меншим вплив фарисеїв, Його мова мала більш викладачкий і менш полемічний тон.

Глава VIII

Поступальний характер Контрреволюції і контрреволюційний “шок”

1. Існує контрреволюційний процес

Зрозуміло, що так як і Революція, Контрреволюція це процес, і, отже, можна вивчати її прогресивний та методичний марш до порядку.

Проте, є деякі особливості, які роблять цей марш глибоко відрізнитися від ходу Революції до повного безладдя. Це походить від того, що динаміка добра і зла є радикально інакшими.

2. Типові аспекти революційного процесу

A. У прискореному ході

Коли ми розглядали дві швидкості Революції ⁴⁹, ми побачили, що деякі душі відразу захоплюються їхніми афоризмами і одним разом скидають усі наслідки блуду.

⁴⁹ Див. Частина I – Глава VI, 4.

Б. У повільному ході

І є інші, які будуть повільно, крок за кроком, приймати революційні доктрини. Часто, цей процес навіть розвивається з безпереривністю з покоління в покоління. “Напівконтрреволюціонер” дуже противний пароксизмам Революції має сина з меншою їм противністю, байдужого онука, і правнука повністю інтегрованого в революційному потоці. Причина цього факту, як ми вже говорили, є в тому, що деякі родини мають у своєму мисленні, у своїй підсвідомості, у своїх способах відчуття, залишку контрреволюціонерських звичок і дріжджів, які тримають їх пов’язані частково з Порядком. Революційна корупція в них не є така динамічна і, з цієї причини, помилка може прогресувати в їхньому дусі тільки крок за кроком, і ніби під маскуванням.

Той самий повільний темп пояснює, як багато людей значно змінюють свій погляд протягом життя. Коли вони підлітки мають, наприклад, щодо непристойних мод серйозну думку, залежно від середовища, в якому вони живуть. Пізніше, з “прогресом” звичаїв в умовах все більш розробленого сенсу, ці люди пристосовуються до послідовних мод. І в кінці життя аплодують костюми, які в своїй юності сильно відхиляли б. Дійшли до того положення бо йшли повільно і непомітно через тоновані етапи Революції. Не мали потрібного передбачення і енергії, щоб зрозуміти, куди веде Революція, яка робилася в них і довкола них. І, поступово, можливо дійшли так далеко, як революціонер їхнього віку, який в юності прийняв перший темп. Істина і добро існують у тих душах у стані поразки, але не стільки, що перед серйозною помилкою і серйозним злом, не могли б мати

перескок іноді переможний і спасительний, який зробив би їх завважити злобну глибину Революції і їх поніс би до категоричної та систематичної настанови проти будь-яких проявів Революції. Це щоб уникати ці здорові перескоки душі і ці контрреволюційні кристалізації, що Революція іде крок за кроком.

3. Як знищити революційний процес

Якщо це так, що Революція веде переважну більшість своїх жертв, питається яким чином може одна з них виплутатися від цього процесу; і чи цей спосіб відрізняється від того, що мають щоб повернути до Контрреволюції, люди забрані революційним маршем великої швидкості.

А. Різномордність шляхів Святого Духа

Ніхто не може встановляти меж нескінчимої різномордності шляхів Бога в душах. Було б абсурдом зменшувати до схем таку складну справу. Не можна, отже, в цьому питанні, вийти за межі зазначення деяких блудів, які треба уникати і пропозиції деяких обережних настанов.

Кожне навернення це плід Святого Духа, Який, говорячи кожному одному відповідно до своїх потреб, іноді з великим сувором, іноді з материнською м'якістю, однак ніколи не бреше.

Б. Нічого приховати

Таким чином, у ході від помилки до правди, нема що приховати про дух шахрайського мовчання

Револуції, ані її обманливих метаморфоз. Від того, що вона повинна знати, ніщо не приховане. Правда і добро повністю вчені для неї Церквою. Не є приховуючи, систематично, останній термін її підготовки, але показуючи його і роблячи його все більш бажаним, що отримується від людей поступ у добрі.

Тому Контрреволуція не повинна замаскувати свою фігуру. Вона повинна зробити своїми дуже мудрі стандарти, встановлені Святим Пієм X для нормальної поведінки правдивого апостола: *“Не є справедливо ані пристойно захвати, покриваючи її помилковим прапором, якість католика, ніби ця була пошкодженим товаром та від контрабанди”*⁵⁰. Католики не повинні *“приховувати під завісою найважливіших заповідей Євангелія, боячись, що можуть бути менше почутими, або навіть повністю покинуті”*⁵¹. До того розважливо додавав Святий Понтифік: *“Безумовно, не буде чуже для обережності, також пропонуючи правду, використовувати деякої контемпоризації, коли треба пояснити для ворожих людей до наших інституцій і цілком віддалених від Бога. ‘Рани, які треба різати – говорить святий Григорій – повинні спочатку бути порушені з ніжною рукою’. Але ця сама здібність набрала б аспект плотської розсудливості, коли побудована в нормі постійного і нормального поведіння; тим більше, що таким чином здавалося б мати в малому відношенні ласку Божу, яку не надається тільки Священикам та Його слугителям, але всім вірним*

⁵⁰ Лист графу Медолаго Албані, Голови Економічно-Соціального Союзу, Італії, датоване 22-XI-1909, Bonne Presse, Париж, том V, с. 76.

⁵¹ Енцикліка *Jucunda Sane*, з 12-III-1904, Bonne Presse, Париж, том I, с. 158.

Христа, щоб наші слова й акти зворушували душі цих людей”⁵².

В. “Шок” великих навернень

Цензуруючи, як ми це робили, схематизм цього питання, нам здається, однак, що повне і свідоме долучення до Революції, як ця представляється *in concreto*, є величезним гріхом, радикальним відступом, від якого тільки можна вернутися через також радикальне навернення.

Отже, відповідно до Історії, подається, що великі навернення відбуваються найчастіше через раптовий душевний удар, спровокований благодаттю з нагоди будь-якого внутрішнього або зовнішнього факту. Цей удар відрізняється в кожному випадку, але часто має певні спільні риси. Зокрема, в наверненні революціонера до Контрреволюції, він часто і загальними рисами так відбуває:

♦ а. *У кам’яній душі грішника, який, за допомогою процесу великої швидкості, пішов прямо до екстрему Революції*, все таки залишаються ресурси інтелігенції і здорового глузду, тенденції більш-менш схилені до добра. Бог, хоч ніколи не позбавляє їх достатньої благодаті, нерідко очікує щоб ці душі дійшли до найглибшої мізерії, щоб вони побачили за одним разом, як палаючий “флеш”, жахливість своїх помилок і гріхів. Це сталося, коли знизився до тої міри, що хотів їсти те саме, що свині їли, що блудний син прийшов до себе і повернувся до отчого дому⁵³.

♦ б. *В холодній і короткозорій душі, яка повільно*

⁵² Цит. док., там же.

⁵³ Див. Лк. 15, 16 до 19.

ковзається по рамні революції, ще діють, не зовсім відхилені, деякі надприродні дріжджі; є цінності традиції, порядку, Релігії, які ще хрумтять як вугілля під попелом. Також ці душі можуть, через здоровий перескок, в моменті крайнього нещастя, відкрити очі і відродити в один момент все що в них висихало і погрожувало вмерти: це спалах гніту що ще димить⁵⁴.

Г. Імовірність цього “шоку” в сьогоднішніх днях

Ось усе людство знаходиться в іміненції катастрофи, і в цьому виглядає, що якраз полягає великий момент приготівлений з ласки Божої. Одні та інші – швидко чи повільно – в цьому страшному сутінку в якому ми живемо, можуть відкрити очі і повернутися до Бога.

Контрреволюціонер має, тому, ревно скористати величезне видовище нашої темряви щоб – без демагогії, без перебільшення, але також без слабкості – зробити щоб діти Революції зрозуміли мову фактів, і тим самим спричинити в них рятівничу іскру. Мужньо показати небезпеки нашої ситуації це суттєва ознака справді контрреволюційної діяльності.

Г. Показати повне обличчя Революції

Це не тільки вказати ризик повного зникнення цивілізації, в якій ми знаходимося. Треба вміти показати, в хаосі, який нас оточує, повне обличчя Революції, в його величезній огидності. Все, коли це обличчя розкривається, з’являються спалахи бурхливої реакції. Це з цієї причини що, під час Французької Революції, і в

⁵⁴ Див. Мт. 12, 20.

дев'ятнадцятому столітті, був у Франції один контрреволюційний рух, кращий від усіх, що раніше там були. Ніколи не бачили так добре обличчя Революції. Безмірність прірву в якій упав старий порядок речей відкрив багато очей, раптом, для цілого ряду замовчених або заборонених істин, протягом століть, Революцією. Насамперед, її дух став ясним для всіх у всій своїй злобі, і у всіх своїх глибоких зв'язках з ідеями і звичаями, які протягом довгого часу більшість людей вважала невинними. Таким чином, контрреволюційнер повинен часто знімати загальну маску революції, щоб вигнати несильність, що ця робить на своїх жертвах.

Д. Вказати метафізичні аспекти Контр-революції

Квінтесенція революційного духу складається, як ми бачили, від принципової ненависти, а на метафізичному плані, на ненависті всієї нерівності та кожного закону, особливо Морального Закону.

Один дуже важливий пункт контрреволюційної праці, це вчити любові до нерівності в метафізичному плані, до принципу авторитету, а також до Морального закону і чистоти; тому що якраз гордість, бунт і нечистота є факторами, які найбільше ведуть людей на шляху Революції⁵⁵.

Е. Два кроки Контрреволюції

♦ а. Отримана радикальна зміна революційнера на контрреволюційнера, це перший етап Контрреволюції, що в ньому закінчується.

⁵⁵ Див. Частина I - Глава VII, 3.

♦ б. Потім настає другий етап, який може бути досить повільним, за яким душа буде врегулювати всі свої ідеї та способи почуття до позиції, зайнятої в акті навернення.

♦ в. І це так, що можна означити в багатьох душах, в двох великих і різних етапах, процес Контрреволюції.

Ми описали етапи цього процесу, коли проводиться в душі, розглядана індивідуально. *Mutatis mutandis* (з відповідними змінами), вони також можуть відбуватися з великими групами людей, і навіть з цілими народами.

Глава IX

Рушійна сила Контрреволюції

Існує рушійна сила Контрреволюції, так як існує друга для Револуції.

1. Доброчесність і Контрреволюція

Ми вказали, як найбільш потужною рушійною силою Револуції, динамізм людських пристрастей розбуджений в метафізичній ненависті до Бога, проти чесноти, проти добра і, особливо, проти ієрархії і проти чистоти. Симетрично, є також контрреволюційна динаміка, але із зовсім іншим характером. Пристрасті, як такі – взяте слово тут у його технічному сенсі – є морально байдужі; це їхнє безладдя, що робить їх поганями. Однак, зак врегульовані, вони добрі і сумлінно підкоряються волі та розуму. І це в силі душі, що приходить до людини, тому що Бог керує в неї розум, розум домінує волю, а ця домінує чутливість, що

необхідно шукати тиху, благородну і надзвичайно ефективну рушійну силу Контрреволюції.

2. Надприродне життя і Контрреволюція

Ту силу душі не можна зрозуміти без урахування надприродного життя. Роль благодаті полягає саме у висвітленні інтелекту, у зміцненні волі і стриманні чутливості так, щоб вони повернулися до добра. Так що є незмірний прибуток для душі з надприродним життям, яке піднімає її вище від страждань занепалої природи, і від самого рівня людської природи. Це в цій силі християнської душі, що знаходиться динамізм Контрреволюції.

3. Непереможність Контрреволюції

Можна спитати яка вартість цього динамізму. Ми відповідаємо, що в теорії його не можна обчислити, але напевно є більшим від динамізму Революції: *“Omnia possum in eo qui me confortam”* (Все можу в Ньому, що мене зміцнює)⁵⁶.

Коли люди рішають співпрацювати з благодаттю Божою, тоді стаються чудеса Історії: це навернення Римської Імперії, це формування Середньовіччя, це відвоювання Іспанії починаючи від Ковадонги, це всі ці події, які відбуваються в результаті великих воскресінь душі, що можуть статися також з народами. Воскресіння непереможні, бо нема що може побороти чесний нарід і що дійсно любить Бога.

⁵⁶ Филипп. 4, 13.

Глава X

Контрреволюція, гріх і Відкуплення

1 . Контрреволюція повинна відродити поняття добра і зла

Контрреволюція має, як одну зі своїх основних місій, відновити або відродити відмінність між добром і злом, поняття гріха в тезі, первородного гріха і сучасного гріха. Це завдання, коли виконане з глибоким взаємопроникненням духа Церкви, не приносить зі собою ризик відчаю Божественного милосердя, гіпокондризму, мізантропії і т. д., про які багато говорять деякі автори більш-менш прониклі теоріями Революції.

2 . Як відродити поняття добра і зла

Можна відродити поняття добра і зла по-різному, в тому числі:

- ♦ Уникати всіх формулювань, які мають смак світської чи міжконфесійної моралі, тому що секуляризм і міжконфесійність логічно ведуть до аморальності.

- ♦ Підкреслити, в відповідних випадках, що Бог має право бути слуханим, і тому Його Заповіді є правдивими законами, з якими ми згоджуємось в душі послуху, а не тільки тому, що вони нам подобаються.

- ♦ Підкреслити, що Закон Божий є по суті добрий і відповідний до всесвітнього порядку, в якому відображається досконалість Творця. Таким чином, він не повинний бути тільки слуханим, але любленим, і зло не слід тільки уникати, але й ненавидіти.

- ♦ Поширювати поняття винагороди і покарання

після смерті.

- ♦ Заохочувати громадські звичаї і закони, в яких добро є шановане, а зло підлягає публичним санкціям.

- ♦ Заохочувати звичаї і закони, які можуть запобігати оказії близькі до гріха і навіть того, що маючи лише вигляд зла, може бути шкідливим для суспільної моралі.

- ♦ Наполягати на наслідках первородного гріха в людині та на її несильність, на Відкуплення Господа нашого Ісуса Христа, як також на необхідність ласки, молитви і пильності для того, щоб людина витривала.

- ♦ Використовувати будь-яку можливість, щоб вказати на місію Церкви як вчителька чесноти, джерело ласки, і непримиренний ворог помилку і гріха.

Глава XI

Контрреволюція і світське суспільство

Контрреволюція і світське суспільство це вже розглядана тема в глибині, під різними оглядами, у багатьох вартісних роботах. Не будучи в змозі охопити її цілої, це дослідження обмежується до надання найбільш загальних принципів контрреволюційного світського порядку ⁵⁷ і вивчення відносин між Контрреволюцією і деякими з найбільш важливих організацій, що борються за добрий світський порядок.

⁵⁷ Пер. Особливо Частину I – Гл. VII, 2.

1. Контрреволюція і організації соціального характеру

У світському суспільстві, діють численні органи, щоб вирішити соціальне питання маючи під оглядом, прямо або побічно таку ж саму кінцеву мету, що Контрреволюція, створення Царства Господа нашого Ісуса Христа. Враховуючи цю спільність мети ⁵⁸, належить вивчити взаємозв'язки між Контрреволюцією і тими організаціями.

А. Благодійність, соціальна обслуга, соціальне забезпечення, об'єднання роботодавців, працівників і т. д.

♦ а. У тій мірі, що названі дії нормалізують економічне та соціальне життя, гальмують розвиток революційного процесу. І в цьому сенсі, є в силу самого факту, і хоч лише в скритому й непрямому способі, дорогоцінними помічниками Контрреволюції.

♦ б. Однак належить для того згадати деякі правди, які, на жаль, не так рідко можна знайти затьмарених між тими, що з відданям займаються тими справами:

♦ Це правда, що ті дії можуть полегшити, а в деяких випадках і анулювати матеріальні потреби, які творять стільки обурення серед мас. Але дух Револуції не народжується зокрема від бідності. Його корінь моральний, і, отже, релігійний ⁵⁹. Таким чином, необхідно підкреслити в наших діях, наскільки характер

⁵⁸ Пор. Част. II – Гл. XII, 7.

⁵⁹ Пор. Лев XIII, Енцикліка *Graves de Communi*, від 18-I-1901, Bonne Presse, Париж, том VI, с. 212.

кожної дозволяє релігійне і моральне виховання, з особливим підкресленням на приготування душ проти революційного вірусу, такого сильного в наших днях.

- ♦ Церква, жаліслива Мати, стимулює все, що може принести полегшення людським стражданням. Вона не має ілюзії, що усуне всіх. І проповідує святу згідність з хворобами, біднотою та іншими стражданнями.

- ♦ Це правда, що в цих діях є дорогоцінні можливості для створення атмосфери взаєморозуміння і милосердя між роботодавцями та працівниками, і тим самим можна зробити демобілізацію духів вже готових до боротьби класів. Але було б неправильно вважати, що доброта завжди обеззброює людське зло. Навіть незліченні добрі діла нашого Господа в Його земному житті не спромогли уникнути ненависті, яку мали до Нього злі. Таким чином, хоча в боротьбі з Революцією бажано дружньо направляти і просвіщати духів, то ясно, що пряма і чітка боротьба з різними формами цієї – наприклад, комунізм – всіма справедливими й законними засобами, є законною і, як правило, навіть необхідною.

- ♦ Особливо слід відзначити, що ці дії повинні прищепити в своїх користувачах або партнерах реальну подяку за отримані милості, а коли справа не в милостях, але в актах справедливості, реальну повагу до правдивої моральності, яка надихнула тих дій.

- ♦ У попередніх пунктах, ми мали на увазі в першу чергу працівника. Слід зазначити, що контрреволюційнер не є систематично за одною чи іншою соціальною класою. Глибоко переконаний про право власності, він повинен, однак, нагадати високим класам, що їм не достатньо боротися з Революцією в тих полях, у яких вона атакує їхні переваги, і так парадоксально її сприяти

– як це часто буває – на словах або на прикладах, але у всіх інших теренах, таких як сімейне життя, пляжі, басейни та інші розваги, інтелектуальні й художні діяльності, і т. д. Працівники, які наслідували б їх приклад і прийняли б їхні революційні ідеї будуть обов’язково використані Револуцією проти “напівконтрреволюційних” еліт.

♦ Також шкідливо для аристократії та буржуазії вульгаризуватися в звичаях і костюмах, щоб роззброїти Револуцію. Громадський авторитет, що принижується також є подібний до солі, яка не солить. Тільки здатна, щоб її викинути на вулицю і перехожі її топтали⁶⁰. Це робитимуть, у більшості випадків, маси повні зневаги.

♦ Перебуваючи з гідністю і силою у своїй ситуації, верхні класи мають мати прямий і доброзичливий зв’язок з іншими. Благодійність і справедливість практиковані на відстані не є достатніми щоб установити між класами відносини істинно християнської любові.

♦ Особливо нехай пам’ятають власники, що якщо є багато людей готових захищати приватну власність проти комунізму (звичайно, що власність у значінні індивідуального права але також із соціальною функцією), це тому, що вона є бажана Богом і інтимно згідна з природним правом. Отжеж, цей принцип відноситься так до власності роботодавця як до працівника. У вислід, той же принцип боротьби проти комунізму повинен вести господаря поважати право працівників на справедливу заробітну плату, згідну до їхніх потреб та їхніх родини. Слід нагадати, щоб підкреслити, що Контрреволюція не захищає тільки майно роботодавця, але обох класів. Вона не бореться за

⁶⁰ Пор. Мт. 5, 13.

інтереси груп чи соціальних клас, але за принципи.

Б. Боротьба проти комунізму

Цим піднаголовком ми відношуємося до організацій, які не займаються в першу чергу будівництвом доброго громадського порядку, але боротьбою проти комунізму. З причин уже викладених у цій роботі, вважаємо законним і часто навіть необхідним цей тип організації. Ясно, що таким чином не ідентифікуємо Контрреволюцію зі зловживаннями, що органи цього типу може практикували в одній чи другій країні.

Однак, ми вважаємо, що контрреволюційна ефективність тих органів може бути значно збільшена, якщо, навіть залишаючись у своєму спеціалізованому полі, їхні члени завжди мали б на увазі деякі фундаментальні істини:

- ♦ Тільки розумне спростування комунізму є ефективним. Просте повторення гасел, навіть коли розумні та здібні, замало.

- ♦ Це спростування, в освічених колах, повинне досягати глибину доктринальних засад комунізму. Важливо відзначити його істотний характер філософської секти, яка виводить від своїх принципів своєрідну концепцію людини, суспільства, Держави, Історії, культури тощо. Так само, як Церква виводить від Одкровення і від Морального Закону всіх принципів цивілізації і католицької культури. Між комунізмом, секта, яка містить у собі повноту Революції, і Церквою, нема, отже, можливого примирення.

- ♦ Маса ігнорують так званий науковий комунізм, і не є доктрина Маркса, що притягає маси. Антикомуністична ідеологічна акція повинна намагатися

знищити, у ширшій публиці, дуже пошириний стан душі, що часто виникає в противниках комунізму деяку соромність звертатися проти нього. Цей стан душі походить від ідеї, більш-менш свідомої, що всяка нерівність є несправедливою, і що треба закінчити, не тільки з великими фортунами, але із середніми, бо якби не було багатих не було б і бідних. Це, як видно, залишок деяких соціалістичних шкіл дев'ятнадцятого століття, з ароматом романтичного сентименталізму. Звідси виникає ментальність, яке сповідуючи себе антикомуністичною, проте сама себе часто називає соціалістичною. Ця ментальність, чимраз сильніша на Заході, є набагато більшою небезпекою, ніж фактична марксистська доктринація. Вона веде нас повільно вниз поступками, які можуть досягти крайний пункт перетворити в комуністичних республіках країни з-за залізною заслоною. Ці поступки, які показують тенденцію до економічного егалітаризму та до дирижизму, відчувається у всіх ділянках. Приватний сектор все більш обмежений. Податки передачі через смерть настільки дорогі, що в деяких випадках Міністерство Фінансів є найбільшим спадкоємцем. Офіційні втручання в питаннях обміну, експорту та імпорту ставлять у підлеглисть Держави всі індустріальні, комерційні й банківські інтереси. У зарплатах, у орендах, у цінах, у всьому Держава втручається. Вона має індустрії, банки, університети, газети, радіостанції, телеканали і т. д. І в тому ж часі, коли егалітарний дирижизм перетворює економіку, неморальність і лібералізм розчиняють родину і підготовляють так звану вільну любов.

Без конкретної боротьби проти такої ментальності, навіть коли катаклізм поглинув Росію і Китай, Захід за п'ятдесят чи сто років став би комуністом.

♦ Право власності настільки священне, що навіть коли якийсь режим дав би Церкві всю свободу й навіть усю підтримку, Вона не могла б прийняти як законну соціальну організацію, в якій все майно було б колективним.

2. Християнство і Універсальна Республіка

Контрреволюція, ворог Універсальної Республіки, також не сприяє нестабільну і аномічну ситуацію створену розколом Християнства і секуляризацією міжнародного життя в Модерних Часах.

Повний суверенітет кожної нації не виключає, що народи, які живуть у Церкві, створюючи велику духовну родину, організували б, щоб вирішувати свої питання на міжнародному рівні, органи глибоко проінфільтровані християнським духом і, можливо, під головуванням представників Святого Престолу. Такі органи також могли б сприяти співпраці між католицькими народами для загального блага у всіх його аспектах, особливо у зв'язку із захистом Церкви проти невірних, і захисту свободи місіонерів у язичницьких країнах або під владою комунізму. Такі органи могли б зрештою вступити в контакт з не-католицькими народами для підтримання доброго порядку в міжнародних відносинах.

Не заперечуючи важливі послуги, що в багатьох випадках можливо надали мирянські організми в цьому напрямку, Контрреволюція має завжди показувати жахливу недостатку, якою є їхній секуляризм, а також попереджати думки про небезпеку цих органів статися ембріоном Універсальної Республіки ⁶¹.

⁶¹ Пор. Частину I – Гл. VII, 3, А, и.

3. Контрреволюція і націоналізм

Маючи це на увазі, Контрреволюція повинна сприяти підтримку всіх здорових місцевих особливостей, в будь-якому терені, в культурі, звичаях тощо.

Але її націоналізм не має характер систематичного приниження того, що є інших, ані адорації патріотичних цінностей, ніби вони були відключені від великої колекції християнської цивілізації.

Велич, яку Контрреволюція хоче для всіх країн є і тільки може бути одною: християнська велич, що передбачає збереження дібр властивих кожному, і в братньому співжитті між усіма.

4. Контрреволюція і мілітаризм

Контрреволюційнер повинен ляментувати збройний мир, ненавидіти несправедливу війну і жаліти сьогодинішні перегони озброєння.

Не маючи, проте, ілюзії, що мир завжди царюватиме, вважає потребою цього світу визнання існування військового класу, для якого просить всі симпатії, всю вдячність, весь подив, які заслуговують ті, чия місія полягає в боротьбі й вмиранні за благо всіх ⁶².

Глава XII

Церква і Контрреволюція

Револуція народилася, як ми бачили, від вибуху безладних пристрастей, що веде до знищення всього

⁶² Пор. Частину I – Гл. XII.

світського суспільства, до повного скинення морального порядку, до заперечення Бога. Велика мета Революції це, отже, знищити Церкву, Містичне Тіло Христове, непомилна Вчителька правди, опікунка природного Закону і, таким чином, остання основа самого світського порядку.

Маючи це на увазі, треба простудіювати відношення між Божою Інституцією, яку Революція хоче знищити, і Контрреволюцією.

1. Церква є чимось набагато вищим і ширшим, ніж Революція і Контрреволюція

Революція і Контрреволюція є дуже важливими епізодами в Історії Церкви, бо являють собою саму драму відступництва і навернення християнського Заходу. Але, однак, це тільки епізоди.

Місія Церкви не обіймає тільки Захід, ані не обмежується хронологічно в тривалості революційного процесу. *“Alios ego vidi ventos; alias prospexi animo procellas”* (“Я вже бачив інші вітри; і протистояв іншим бурям”)⁶³, вона могла сказати гордо і спокійно серед бур, що переходить нині. Церква вже боролася в інших землях, з противниками від інших людей, і напевно ще зіткнеться, до кінця віків, з проблемами й ворогами інакшими від нинішніх.

Її мета полягає в виконуванні своєї прямої духовної влади і своєї непрямої світської влади, для спасіння душ. Революція була перешкодою, що повстала проти здійснення цієї місії. Боротьба з цією реальною перешкодою, між багатьма іншими, є для Церкви тільки розміркованим засобом до мір перешкоди – дуже

⁶³ Цицерон, *Родичі*, 12, 25, 5.

важливий засіб, правда, але тільки засіб.

Таким чином, навіть як би Революція не існувала, Церква робила б усе що робить для спасіння душ.

Можемо краще роз'яснити справу, якщо порівняємо позицію Церкви, відносно Революції і Контрреволюції, з нацією в війні.

Коли Ганнібал був біля воріт Риму, треба було підняти й направити проти нього всіх сил Республіки. Це була життєва реакція проти дуже потужного і майже перемагаючого противника. Рим був тільки реакцією проти Ганнібала? Як можна таке претендувати?

Було б також абсурдно уявляти собі, що Церква це тільки Контрреволюція.

До речі, треба в'яснити, що Контрреволюція не існує для врятування Христової Дружини. Спираючись на обіцянку її Засновника, Вона не потребує людей, щоб вижити.

Навпаки, це Церква що дає життя Контрреволюції, що без Неї не була б можливою, або навіть продуманою.

Контрреволюція хоче допомогти для спасіння стільки душ, що знаходяться під загрозою Революції, і для усунення катаклізм, що загрожують світське суспільство. І для цього має спиратися на Церкву, і смиренно їй служити, замість уявляти з гордістю що Її спасає.

2. Церква має найбільшу зацікавленість у придушенні Революції

Якщо Революція існує, якщо вона є тим, чим є, то треба щоб у місії Церкви, в інтересі спасіння душ і для більшої слави Божої, щоб Революція була придушена.

3. Таким чином, Церква є принципово контр-революційною силою

Коли взяти слово Революція в нашому розумінні, то епіграф це очевидний висновок того, що ми сказали вище. Твердити протилежно було б сказати, що Церква не виконує свою місію.

4. Церква є найбільшою з контрреволюційних сил

Примат Церкви серед контрреволюційних сил очевидна, якщо врахувати кількість католиків, їхня єдність, їхній вплив у світі. Але цей правдивий розгляд природних ресурсів має дуже другорядне значення. Правдива сила Церкви є в тому, що є Містичним Тілом Господа нашого Ісуса Христа.

5. Церква є душею Контрреволюції

Якщо Контрреволюція це боротьба, щоб знищити Революцію і побудувати нове християнство, цілком блискучого віри, смиренного ієрархічного духу і бездоганної чистоти, то ясно, що це буде зроблено в першу чергу глибокою дією в серцях. Бо це дія властива Церкві, яка подає католицьке вчення і робить щоб його любили й практикували. Церква є, отже, самою душею Контрреволюції.

6. Прославлення Церкви це ідеал Контрреволюції

Це наочна пропозиція. Якщо Революція є протилежністю Церкви, то неможливо не ненавидіти Революцію (взяту в цілому, а не в якомусь ізольованому

аспекті) і боротися з нею, не маючи *ipso facto* (в силу самого факту) ідеал прославлення Церкви.

7. Так чи інакше, межі Контрреволюції ширші від церковних

З того, що вже було сказано, контрреволюційна акція включає в себе реорганізацію всього світського суспільства: “*Є цілий світ щоб відновити навіть у своїх основах*”, сказав Пій XII ⁶⁴, перед руїнами, якими Револуція покрила всю землю.

Отже, коли це завдання фундаментальної контрреволюційної реорганізації світського суспільства, з одного боку, має бути цілком надхненне вченням Церкви, з другого боку включає в себе безліч інших конкретних і практичних аспектів, які розташовані в цивільному порядку. І тому Контрреволюція виходить від церковного контексту, але завжди залишаючись глибоко пов’язана з Церквою у зв’язку з її Ученням і непрямою владою.

8. Чи кожний католик повинен бути контр-революційнером

Оскільки є апостолом, католик є контр-революційнером. Але він може бути по-різному.

А. Неявний контрреволюційонер

Може бути неявно і так як би несвідомо. Це випадок Сестри Милосердя в лікарні. Її пряма дія прагне

⁶⁴ Напівнення для вірних Риму, від 10-ІІ-1952, *Discorsi e Radiomessaggi*, том XIII, с. 471.

уздоровлення тіл, а особливо благо душ. Вона може виконувати цю дію, не говорячи про Революцію і Контрреволюцію. Може навіть жити в таких особливих умовах, що ігнорує феномен Революції і Контрреволюції. Однак, в тій мірі, що насправді робить добро душам, змушує щоб у них зменшував вплив Революції, що означає робити Контрреволюцію неявно.

Б. Сучасність контрреволюційного пояснення

У нашому часі, зовсім занурений в феномені Революції і Контрреволюції, здається нам здоровим станом сучасності пізнати його ретельно і прийняти перед ним проникливу й енергійну поставу, що обставини вимагають.

Таким чином, ми вважаємо, що дуже бажаним, щоб всякий сучасний апостолят, завжди коли потрібно, мав явний контрреволюційний намір і тон.

Іншими словами, ми вважаємо, що справжній сучасний апостол, не обходить в якій ділянці працює, збільшить ефективність своєї праці, якщо буде вміти ідентифікувати Революцію в цій ділянці, і дасть відповідний контрреволюційний характер у всьому, що буде робити.

В. Явний контрреволюціонер

Однак, ніхто не буде заперечувати, що є законним щоб деякі особи взяли, як особистий обов'язок розробити в католицьких і некатолицьких колах специфічний контрреволюційний апостолят. Це вони робитимуть оголошуючи існування Революції, описуючи її дух, метод, доктрини, і закликаючи всіх до

контрреволюційної дії.

Це роблячи, будуть класти свою діяльність на службу спеціалізованого апостоляту так природного і заслугуючого (і напевно глибшого) як тих, які спеціалізуються у боротьбі з іншими супротивниками Церкви, як спіритизм або протестантизм.

Впливати в різних католицьких або не католицьких амбієнтах, щоб попереджати душ проти зла протестантизму, наприклад, є, безумовно, законно, і необхідно для розумної та ефективної анти-протестантської дії; подібну поведінку матимуть ті, які посвятають себе до апостольства Контрреволюції.

Можливі надміри цього апостоляту – які може мати як і будь-який інший – не анулюють поставленого принципу. Бо *“abusus non tollit usum”* (надужиття не шкодить уживанню).

Г. Контрреволюційна акція, яка не є апостольством

Накінець, є контрреволюціонери, які не роблять апостолят у строгому сенсі, бо беруть участь у боротьбі в деяких колах, як специфічної цивільно-партійної акції, або боротьби проти Револуції через економічні заходи. Це дійсно дуже важливі заходи, які можна розглядати тільки симпатично.

9. Католицька Акція і Контрреволюція

Якщо вживати слово Католицька Акція в законному сенсі, що їй надав Пій XII, тобто, склад асоціацій, які, під керівництвом Ієрархії, співпрацюють з її апостольством, то Контрреволюція в своїх релігійних і

моральних аспектах є, на наш погляд, важливою частиною програми здорової та модерної Католицької Акції.

Контрреволюційну акцію може робити, звичайно, одна окрема особа, або сполученням, в приватному порядку, декількох. І, з належним церковним схваленням, може навіть дійти до створення релігійної асоціації спеціально спрямована до боротьби проти Революції.

Річ ясна, що контрреволюційна акція виключно в партійній чи економічній площині не є метою Католицької Акції.

10. Контрреволюція і не-католики

Контрреволюція може прийняти співпрацю не-католиків? Можемо говорити про протестантських, мусульманських та інших контрреволюціонерів? Відповідь має бути дуже тонка. Поза Церквою немає справжньої Контрреволюції⁶⁵. Але можемо припустити, що деякі протестанти або мусульмани, наприклад, є в стані душі тих, що починають розуміти всю злісність Революції і зайняти позицію проти неї. Від таких людей можна очікувати, що поставлять Революції бар'єри іноді дуже важливі: якщо відповідатимуть ласці, можуть статися чудовими католиками і, отже, ефективними контрреволюціонерами. Зак не будуть, в будь-якому разі протиставляться Революції якоюсь мірою і навіть можуть зробити щоб вона відступила. У повному та справжньому сенсі слова, вони не є контрреволюціонерами. Але можна і навіть повинно скористати їхню співпрацю, з обережністю, відповідно до вказівок Церкви, що така співпраця вимагає. Особливо треба мати під увагу

⁶⁵ Пор. ч. 5, вгорі.

католиків небезпеки властиві міжконфесійним об'єднанням, як мудро попереджав Святий Пій Х: *“Справді, не кажучи вже про інших точок, безперечно є серйозні небезпеки через асоціації такого роду, наші піддають або можуть без сумніву заставляти небезпеці, чи то цілісність своєї віри, чи то правильний послух законам і канонам Католицької Церкви”*⁶⁶.

Найкращий апостолят, названий “завоювання”, повинен мати за мету цих не-католиків контрреволюційних тенденцій.

⁶⁶ Енцикліка *Singulari Quadam*, від 24-IX-1912, Bonne Presse, Париж, том VII, с. 275.

Частина III**Револуція і Контрреволуція****Двадцять років опісля****ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА:**

У 1976 році просили Автора написати пролог до 3-го італійського видання цієї праці. Він, однак, вважав більш доречним представити громадськості аналіз еволюції революційного процесу в тих майже двадцять років з моменту першого видання. І отак додав третю частину своїй книзі, яка вперше вийшла на світ у Бразилії, у місячнику *Католицизм*, у січні 1977 року.

У 1992 році, після впадку залізної заслони, Автор оновив цю III Частину з деякими маргінальними коментарями, які публікуємо в відмінному друкарському вигляді.

+ + +

Глава I**Револуція, це процес в безпереривному перетворенні**

Тут кінчався, в його попередніх виданнях, есей *Револуція і Контрреволуція*; слідували тільки короткі слова побожності та ентузіазму, які складали “Висновок”.

Після так довгого часу від 1959 дотепер – повного подій –, належалося б спитатися, чи, про справи які есей

обіймає, треба ще щось сказати сьогодні. Відповідь могла бути тільки позитивною. Це те, що далі передається читачеві.

1. “Революція і контрреволюція” і організації ТРВ: двадцять років діяльності та боротьби

...*Двадцять років опісля*: назва роману Олександра Дюми – так ціненого підлітками Бразилії до того часу, вже далекого, в якому глибокі психологічні перетворення знищили смак до цього літературного жанру – поєднання зображень його приносить до нашого духа коли починаємо писати ці нотатки.

Ми щойно звернулися до 1959 року. Тепер ми закінчуємо 1976 рік. Вже не далеко до сповнення двох десятиліть, що ця книга циркулює. – Двадцять років...

За цей час, видання цього есею розмножилися ⁶⁷.

Революція і Контрреволюція: у нас не було наміру зробити з неї просте дослідження. Ми її написали також з наміром, щоб це була настільною книгою близько ста молодих бразильців, які просили нас щоб їх орієнтувати і координувати зусилля, маючи під оглядом проблеми й обов’язки, з якими тоді стикалися. Це початкове жмення – насіння майбутньої ТРВ (Товариство Оборони ТРАДИЦІЇ, РОДИНИ та ВЛАСНОСТІ) – потім поширилася по бразилійській території, з континентальним масштабом. Сприятливі обставини допомогли, *pari passu* (одночасно), у створенні та розвитку побратимських і автономних організацій по цілій Південній Америці. Таке

⁶⁷ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: *Революція і Контрреволюція* була опублікована на дев’яти мовах і в шістнадцяти країнах, із загальним тиражем понад 140.000 екземплярів.

саме сталося пізніше в Сполучених Штатах, Канаді, Іспанії та Франції. Спорідненість думок і сердечні позитивні стосунки останньо починають лучити цю велику родину організацій з особистостями та асоціаціями інших країн Європи. *Бюро Традиції, Родини, Власності*, засноване в Парижі в 1973 році, присвячується зміцненню контактів та наближення, які з цього виникли.

Ці двадцять років були, отже, поширенням. Поширенням, так, але також інтенсивної контрреволюційної боротьби. Результати, досягнуті таким чином є значними. Тепер не час їх всіх перерахувати⁶⁸. Обмежуємося сказати, що в кожній з країн, де є ТРВ або пов'язана організація, ця невпинно бореться з Револуцією, тобто, більш специфічно в релігійній сфері, з так званим лівим католицизмом; а в світській сфері, з комунізмом. Включаємо, як справжня боротьба з комунізмом боротьбу з усіма формами соціалізму, тому що це тільки підготовчі етапи або лярви того. Ця боротьба завжди проваджена відповідно до принципів, цілей і норм II Частини цього дослідження⁶⁹.

Плоди так отримані наочно демонструють удачу

⁶⁸ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: Див. книгу *Одна людина, один твір, одна боротьба – Вшановання Плінія Корреа де Олівейра організаціями ТРВ*, Edições Brasil de Amanhã, Сан Павло, 1989, яка включає в себе великі історичні дані про бразильську ТРВ і других ТРВ або Бюро-ТРВ тоді існуючі в 22 країнах на п'яти континентах.

⁶⁹ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: Що стосується боротьби з форм соціалізму останньо поширені, заслуговує особливої згадки Звернення проф. Плінія Корреа де Олівейра, *Самовправлений соціалізм – у зв'язку з комунізмом: бар'єр або плацдарм?*, широко розповсюджене в 1982 році (опубліковане в 50 великих газетах і журналах на Заході, зі сумою більше ніж 33 мільйонів копій).

того, що сказано про Революцію і Контрреволюцію в цій праці.

2. У світі, який безперервно й швидко трансформується, залишається актуальною, в сьогоденнішніх днях, “Революція і Контрреволюція”? – Відповідь є позитивна

У той час як помножувалось на п’яти континентах видання і плоди *Революції і Контрреволюції*⁷⁰, світ – зрушений за допомогою революційного процесу, що панує вже чотири століття – перейшов через швидкі й глибокі зміни, що, у зв’язку з цим новим виданням, треба запитати, як ми вже згадали, чи через них слід змінити або додати щось відносно того, що було нами написано в 1959 році.

Революція і Контрреволюція іноді знаходиться в теоретичній ділянці, іноді в теоретично-практичній ділянці дуже близька до чистої теорії. Таким чином, не дивно, якщо, на нашу думку, не стався ніякий факт, що змінив би те, що міститься в дослідженні.

Звичайно, багато стилів і методів дії, які використовує бразилійська ТРВ, організація в процесі створення в 1959 році – і також її посестрами – були замінені або адаптовані до нових обставин. А інші були оновлені. Але всі вони розташовані в нижчій сфері, ексекутивній та практичній. Про них, отже, не говориться в *Революції і Контрреволюції*. І тому нема що змінювати в праці.

Незважаючи на це все, було б багато що додати,

⁷⁰ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: *Революція і Контрреволюція* також мала значне поширення в Австралії, Південній Африці, на Філіппінах і в Новій Зеландії.

якщо ми хотіли зв'язати *Революцію і Контрреволюцію* з новими горизонтами, що Історія відкриває. Але це не вміщується в цьому звичайному додатку. Ми однак вважаємо, що огляд того, що зробила Революція в ці двадцять років, одна *mise au point* (резюме) світової панорами нею перетвореної може бути корисним, щоб читач легко і зручно порівняв контент книги зі сучасною дійсністю. Це те, що тепер зробимо.

Глава II

Апогей і криза Третньої Революції

1. Апогей III Революції

Як ми бачили ⁷¹, три великі революції були головними етапами процесу поступового руйнування Церкви та християнської цивілізації: в XVI столітті, Гуманізм, Ренесанс і протестантизм (*I Революція*); у XVIII столітті, Французька Революція (*II Революція*); а в другому десятилітті XX століття, Комунізм (*III Революція*).

Ці три революції тільки можна зрозуміти як частини величезної цілості, тобто Революції.

Оскільки Революція це процес, очевидно, що від 1917 дотепер *III Революція* продовжує свій хід. Вона тепер у справжньому апогею.

⁷¹ Пор. Вступ і I Частину – Гл. III, 5, А-Г.

Коментар доданий Автором в 1992 році, поряд з текстом 1976:

Криза в III Революції, неминучий результат марксистських утопій

У найбільшому масштабі, себто в інтернаціональному масштабі, цей апогей був загальновідомий. Говорить текст трохи далі. З відступом часу, загальні рамки цього апогею можна намалювати ще ширшими рисками, або через простір або через населення країн, які ефективно і повністю підлягають комуністичним режимам, або через значні розміри червоної машини міжнародної пропаганди і через важливість комуністичних партій західних країн, або, нарешті, через проникнення комуністичних тенденцій в різних галузях культури цих країн. Це все, з додатком світової паніки породженої атомною загрозою, що советська агресивність, забезпечена безсперечною ядерною силою, тримала над всіма континентами.

Стільки різних факторів породжували політику м'якості і майже загальної капітуляції перед Москвою. Німецька і ватиканська *Остполітік* (східна політика), світовий вітер беззастережного розброєвого пацифізму, роїння гасел і політичних формул, які готували багато ще не комуністичних буржуазій прийняти комунізм як факт, що зреалізується в недалекому майбутньому: всі ми живемо під психологічним стисненням того лівого оптимізму, що був загадковим, як сфінкс для ледачих центристів, і грізний, як Левіатан для тих, як організації ТРВ і послідовників *Революції і Контрреволюції* в стільки країнах, що добре розпізнавали "апокаліпс" до

якого це все вело.

Скільки мало було тих, що бачили, що той Левіатан ніс з собою зростаючу кризу, яку він не міг вирішити, тому що це було неминучим результатом марксистських утопій! Криза зростала і, здається, розвалила Левіатана. Але, як далі ми побачимо, це розвалення, в свою чергу, поширило по цілому світі, ще більш смертоносний клімат кризи.

[Продовження тексту з 1976:]

Вважаючи території та групи населення, що підлягають комуністичним режимам, *III Революція* має безпрецедентну в Історії світову імперію. Ця імперія є неперервним чинником небезпеки і роз'єднання серед найбільших некомуністичних країн.

З другої сторони, є в руках лідерів *III Революції* шнурки, які контролюють, по всьому некомуністичному світі, відверто комуністичні партії і велику мережу криптокомуністів, прокомуністів, корисних невинних, прониклих не тільки в не відверто комуністичних партіях – соціалістичних та інших – але і в церквах ⁷², у професійних і культурних організаціях, у банках, у пресі, у телебаченні, у радіо, у кіно і т. д.

⁷² Ми говоримо про проникнення комунізму в різних церквах. Важливо відзначити, що таке проникнення є величезною небезпекою для світу, тим більше, коли здійснюється у Святій, Соборній, Апостольській, Римо-Католицькій Церкві. Бо ця не є просто одним родом “церков”. Це єдина жива і правдива Церква живого та істинного Бога, єдина містична Дружина Господа нашого Ісуса Христа, яка не є для інших церков як більший і яскравий діамант у відношенні до менших і менш яскравих діамантів, але як одинокий правдивий діамант у відношенні до “подібних” зроблених зі скла...

І, ніби все це не вистачало, *III Революція* маніпулює зі страшною ефективністю психологічні тактики опанування, про які скажемо далі. Через них, комунізм зводить до необережної і дурної сонливості величезні частини некомуністичної західної громадської думки.

Ці тактики дозволяють *III Революції* очікувати, в цій ділянці, ще більш вражаючі успіхи, і занепокоючі для спостерігачів, які з боку аналізують факти.

Інерція, коли не явна і вагова співпраця багатьох “демократичних” урядів і хитрих приватних економічних сил Заходу з комунізмом настільки потужним, становить страшний загальний образ, перед яким живе сучасний світ.

В таких обставинах, **якщо курс революційного процесу буде йти як дотепер, це гуманно неминуче, що загальна перемога *III Революції* накинеться на весь світ.** — Як скоро? Багато злякаються, якщо, як просту гіпотезу, дамо ще двадцять років. Їм буде здаватися, що термін дуже короткий. Насправді, хто може гарантувати, що цей результат не прийде через десять або п’ять років, або ще скорше?

Близькість, можлива неминучість цієї великої катастрофи, безсумнівно, це одна з нот, що, порівнюючи горизонти 1959 з 1976, вказують на більшу трансформацію в світовій кон’юнктурі.

А. На шляху апогею, III Революція уважно уникнула тотальні й марні авантюри

Хоча це в руках наставників *III Революції* вступити, колинебудь, в авантюру для повного завоювання світу через серію воєн, політичних ігор,

економічних криз і кривавих революцій, можна зауважити, що така авантюра представляє значні ризики. Наставники *III Револуції* тільки приймуть цю ризик, якщо це буде здаватися необхідним для них.

Справді, якщо безперервний вжиток класичних методів завів комунізм до нинішньої вершини влади, піддаючи революційний процес тільки ретельно визначеним і розрахованим ризикам, з'ясовно, що проводирі світової Револуції розраховують на досягнення повного світового панування, не піддаючи свою працю ризикам непоправних катастроф, властивих будь-якій великій авантурі.

Б. Авантюра, в наступних етапах III Револуції?

Проте, успіх звичайних метод *III Револуції* знаходиться під загрозою у зв'язку з появою несприятливих психологічних умов, які різко поширилися за останні двадцять років. – Такі обставини змушують комунізм зробити вибір, відтепер надалі, на авантюру?

Коментар доданий в 1992 році:

“Перебудова” і “гласність”: демонтаж III Револуції, чи метаморфоза комунізму?

У сутінках 1989 року, верховним лідерам міжнародного комунізму здавалося, що нарешті прийшов час кинути на стіл велику політичну карту, найбільшу в

історії комунізму.

Ця полягала б у зваленні залізної заслони і Берлінського Муру, ефекти якого, одночасно із здійсненням “ліберальних” програм *гласності* (1985) і *перебудови* (1986), мали б виглядати демонтажем *III Революції* у советському світі. У свою чергу, цей демонтаж притягнув би для свого головного розповсюджувача і виконавця, Михайла Горбачова, виразну симпатію і безмірне довір’я економічних потенційних держав і багатьох приватних економічних потуг Першого Світу.

Виходячи з цього, Кремль міг би очікувати дивовижний потік коштів на користь своїх порожніх скринь. Ці надії були широко підтверджені фактами, даючи Горбачову і його команді можливість далі плавати, з кермом у руці, над морем страждань, лінивства і бездіяльності, перед яким нещасне російське населення, підпорядковане до недавнього часу повному державному капіталізму, поводить дотепер з бентежною пасивністю. Пасивність ця, яка сприяє поширенню депресивного стану, хаосу, і, можливо, створення конфліктної внутрішньої кризи, яка може, в свою чергу, перетворитися в громадянську... або світову війну⁷³.

Саме в цьому контексті виникли сенсаційні та затьмарені події серпня 1991 року під проводом Горбачова, Єльцина та інших співавторів цієї гри, що відкрили шлях для перетворення СРСР на слабку

⁷³ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: Під заголовком *Комунізм і антикомунізм на краю останнього десятиліття цього тисячоліття*, була випущена, у лютому 1990 р., сильна інтерпеляція Автора до російських і західних комуністичних лідерів, у справі *перебудови*. Опублікована в 21 газеті у восьми країнах, мала великий резонанс, особливо в Італії (див. *Католицизм* від березня/90).

конфедерацію Держав, а потім для її розвалу.

Говориться про можливий впадок режиму Фідел Кастро на Кубі та можливого нападу ордів голодних зі Сходу та Магрибу на Західну Європу. Різні спроби набігу знедолених албанців до Італії були б ніби першим випробуванням цієї нової “навали варварів” у Європі.

Не бракує тих, хто, на Іберійському Півострові та в інших європейських країнах, бачуть ці гіпотези в загальному сценарії з дією присутності безлічі мусульман, безжурно прийнятих у попередні роки в різних частинах цього континенту, і з проектом будови моста над Гібралтарською протокою, зв’язавши Північну Африку з іспанською територією, що в свою чергу стимулювало б інших мусульманських навал у Європі.

Цікава схожість ефектів повалення залізної заслони і будови цього моста: обидві відкрили б європейський континент аналогічним навалям, які Карло Великий переможно відбив, тобто варварських або напів-варварських орд зі Сходу і мусульманських орд з регіонів на південь від європейського континенту.

Навіть можна сказати, що середньовічний кадр відтворюється. Але чогось бракує: це весняний запал віри в католицьких населеннях покликаних відстоювати одночасно тим двом імпакам. Але, перш за все, бракує когось: де знайти сьогодні чоловіка, нарівно з Карлом Великим?

Якщо уявити собі розвиток гіпотез викладених вище, основним сценарієм яких був би Захід, безсумніву нас би застрашили величезність і драматичність наслідків, які вони принесли б з собою.

Однак, цей огляд кон’юнктури далеко не охоплює всю сукупність ефектів, які уповноважені голоси, від інтелектуальних супротивних кіл і від неупереджених

ЗМІ (засобів масової інфомації), нам оголошують у ці дні.

Наприклад, зростаюча опозиція серед споживаючих і бідних країн. Або, іншими словами, між багатими й промисловими країнами та іншими, які тільки продукують сировину.

Звідси створилося б розходження світового масштабу між різними ідеологіями, злученими, з одного боку навколо невизначеного збагачення, а з іншого боку нещасного недоспоживання. Перед цим евентуальним зіткненням, неможливо не згадати класову боротьбу пропаговану Марксом. І тоді природно виникає питання: Чи буде ця боротьба проекцію, у світових умовах, аналогічної боротьби, яку Маркс задумав насамперед як соціально-економічне явище всередині держав, конфлікт у якому брали б участь кожна з них зі своїми характеристиками?

У цьому випадку, боротьба між Першим і Третім Світом послужить камуфляжем, за допомогою якого марксизм, посоромлений своєї катастрофічної соціально-економічної невдалості і метаморфований, старався б досягнути, з оновленими перспективами успіху, остаточну перемогу? Перемога ця, яка до цих пір втікла з рук Горбачова, який, хоча насправді не є доктором, є бодай сумішом барда і фокусника *перебудови...*

Перебудови, так, про яку неможливо сумніватися, що є рафінуванням комунізму, як визнає її самий автор у пропагандистському есею “*Перебудова – нові ідеї для моєї країни і для світу*” (Ed. Best Seller, Сан Павло, 1987, с. 35.): “*Мета цієї реформи це забезпечити... перехід від надмірно централізованої системи управи і залежної від вищих наказів до демократичної системи, заснованої на поєднанні демократичного централізму і само-*

управління”. Це само-управління було якраз “кінцевою метою *советської Держави*”, відповідно до встановленого Конституцією колишнього СРСР у її Вступі.

[Продовження тексту з 1976:]

2. Несподівані перешкоди для застосування класичних методів III Револуції

А. Занепад переконливої сили

Розгляньмо спочатку ці обставини.

Перша з них “це занепад переконливої сили комуністичного прозелітизму”.

Був час, коли явна і категорична доктринація була для міжнародного комунізму основним засобом рекрутації прихильників.

У широких верствах громадської opinio та майже в цілому Заході, з причин, які були б задовго перераховувати, умови стали сьогодні, великою помітною мірою, противними такій доктринації. Помітно знизилася переконлива сила діалектики і доктринальної комуністичної пропаганди, інтегральної та інтенсивної.

Це пояснює, чому сьогодні старається робити комуністичну пропаганду чим більш таємним, гладким і повільним способом. Цей камуфляж часом робиться через поширення марксистських принципів, розкиданих і завуальованих, у соціалістичній літературі, а іноді просуваючи в культурі, яку ми називали б “центристською”, принципи, які подібно до мікробів помножуються, призводячи центристів до ненавмисного і

поступового прийняття цілої комуністичної доктрини.

Б. Занепад сили революційного лідерства

До зменшення прямої переконуючої сили червоного кредо над масами, що виявляє вживання таких косих, повільних і трудовитих способів, приєднується подібне зниження в силі революційного лідерства комунізму.

Розгляньмо, як показуються ці пов'язані явища і які їхні плоди.

а. Ненависть, класова боротьба, Революція

По суті, комуністичний рух є і вважається революцією, що виникла від класової ненависті. Насилля це найбільш послідовний метод з нею. Це прямий і блискавичний метод, від якого наставники комунізму очікували, з мінімальним ризиком невдачі, максимальних результатів у мінімальний термін.

Припущення цього методу це здатність лідерства різних КП, через яку вони могли створювати невдоволення, перетворювати це невдоволення в ненависті, організувати ті ненависті в величезну змову, і, таким чином, з “атомною” силою імпульсу цих ненавистей, знищити сучасний порядок і запровадити комунізм.

б. Занепад лідерства ненависті, і вжитку насильства

Однак, і це лідерство ненависті втікає з рук комуністів.

Не розтягуємося тут у поясненні складних причин факту. Обмежуємося відзначити, що в ході цих двадцяти

років, насильство почало давати комуністам все менше користи. Щоб це доказати, достатньо згадати незмінний провал партизанської війни і тероризму поширені Кубою по всій Латинській Америці.

Це правда, що в Африці, насильство веде майже весь континент до комунізму. Але цей факт говорить дуже мало про тенденції в громадській думці решта світу. Бо примітивизм більшості корінних народів того континенту ставить їх у надзвичайних і неконфузних обставинах. І насильство там не дістає прихильників головним чином через ідеологічні мотиви, але також через антиколоніальні почуття, яких комуністична пропаганда зуміла скористати зі своєю звичайною хитрістю.

в. Овочі й докази цього занепаду: III Револуція трансформується в змішливу революцію

Найбільш яскравим доказом, що *III Револуція* тратить в останні двадцять-тридцять років свою здатність створювати і вести революційну ненависть це метаморфоза, що вона собі надала.

Коли після відлиги сталінізму з Заходом, *III Револуція* поклала усміхнену маску, то від полемічної стала розмовною, вдала, що змінює мислення і діяльність, і відкрилася для всіх видів співпраці з опонентами, яких скорше намагалася придушити насильством.

На міжнародному тлі, Револуція перейшла поступово від холодної війни до мирного співіснування, опісля до “падіння ідеологічних бар’єрів”, і, нарешті, до відвертої співпраці з капіталістичними державами, названа, в рекламному жаргоні, як *Ostpolitik* (східна

політика) або *détente* (розрядка).

У внутрішній сфері різних країн Заходу, *politique de la main tendue* (політика простягнутої руки), яка була, в сталінські часи, простою хитрістю, щоб обманювати малих лівих католицьких меншин, сталася справжньою розрядкою між комуністами і прокапіталістами, ідеальний спосіб вживаний червоними для встановлення теплих відносин і обманних приближень з усіма своїми противниками, чи належать вони до духовної сфери чи до світської. Потім прийшла серія “дружніх” тактик, такі як подорожні друзі, легалістичний єврокомунізм, привітний і обережний відносно Москви, історичний компроміс і т. д.

Як ми вже сказали, всі ці хитрощі дають, нині, переваги для *III Революції*. Але це повільні, поступові, і підлеглі, в їх плодовитості, тисячам мінливих факторам.

На піку своєї сили, *III Революція* перестала загрожувати і атакувати, і почала усміхатися і просити. Перестала просуватися в мілітарній каденції з козацькими чоботами, щоб просуватися повільно, з тихим кроком. Вона покинула прямий шлях – завжди коротший – і вибрала зигзаг, в якому не бракує непевностей.

– Яка величезна трансформація за двадцять років!

В. Заперечення: комуністичні успіхи в Італії та Франції

Але – хтось скаже – успіхи комунізму через згадані тактики, чи то в Італії, чи то в Франції, не дозволяють стверджувати, що він занепадає у вільному світі. Або, принаймні, що його прогрес повільніший від похмурого комунізму часів Леніна і Сталіна.

Найперше, на це заперечення треба відповісти, що загальні вибори в Швеції, Західній Німеччині та Фінляндії, як також регіональні вибори і нестабільність нинішнього кабінету “робітників” в Англії, добре говорять про незадоволення мас щодо соціалістичних “раїв”, щодо комуністичного насильства і т. д.⁷⁴ Існують значні ознаки того, що приклад тих країн вже дає наслідки в тих двох великих католицьких та латинських країнах Західної Європи, перешкоджаючи так поступ комуністів.

Але, на наш погляд, необхідно, перш за все, поставити під сумнів справжність зростаючих комуністичних голосів, отриманих італійською КП чи французькою СП (і говоримо про СП, бо французька КП

⁷⁴ Це велике антисоціалістичне насичення в Західній Європі, хоча це в корені відродження центру, а не правиці, має незаперечний вплив у боротьбі між Револуцією і Контрреволюцією. Бо коли європейський соціалізм відчує, що втрачає свої бази, його лідери будуть змушені показувати відстань і навіть недовіря до комунізму. У свою чергу, центристські течії, щоб не плутатися перед своїм електоратом з соціалістами, матимуть показати антикомуністичну позицію, ще більш виражену, від тих останніх. І праві крила центристських партій навіть матимуть показатися анти-соціалістичними войовниками.

Іншими словами, станеться з лівими й центральними течіями сприятливими до співробітництва з комунізмом те саме, що стається з поїздом, коли різко загальмувати локомотив. Перший вагон за ним отримує шок, який його кине в протилежному напрямку, від того, що йшло. І, в свою чергу, цей перший вагон передає шок, з аналогічним ефектом, другому вагону. І так до кінця поїзда.

– Це акцентування антисоціалістичної алергії буде тільки першим проявом більш глибокого явища, який має довго послабити революційний процес? Чи буде тільки двозначним і швидкоплинним спазмом доброго сенсу в сучасному хаосі? – Це те, що дотеперішні факти ще не дозволяють нам сказати.

знаходиться в застою).

Так одна, як і друга партія (ФСП і ІКП) не отримують тільки голос свого власного електорату. Очевидна значна католицька підтримка – кількість якої тільки Історія може колись показати – створює навколо італійської КП ілюзії, слабкості, конфузії та цілком виняткові співучасті. Виборча проекція цих дивовижних штучних умов пояснює, в значній мірі, зростання числа голосуючих за КП, багато з яких ніяк не є комуністичними виборцями. І слід не забувати, в тому ж порядку фактів, вплив на голосування, прямо або побічно, деяких олігархів, ставлення яких відверто колабораціоністське з комунізмом дає можливість для виборчих маневрів, яких безперечно використовує *III Революція*. Аналогічні зауваження можна зробити відносно французької СП.

3. Ненависть і насильство, метаморфізовані, генерують тотальну психологічну війну

Щоб краще зрозуміти масштаби цих величезних змін, що відбулися в межах *III Революції* в останніх двадцять років, треба проаналізувати в своїй цілості велику надію сьогоденішнього комунізму, якою є психологічна війна.

Хоча обов'язково народжений від ненависті, і зосереджений через свою власну внутрішню логіку до використання насильства через війни, революції і напад, міжнародний комунізм був змушений, через великі зміни в глибині громадської думки, приховати свій гнів і також вдавати, що зрікся від війн і від революцій. Ми це вже сказали.

Однак, якщо ті відмови були щирими, він так би

спростував себе, що сам би розвалився.

Далеко від того, він вживає усмішку тільки як зброю агресії та війни, і не відмовляється від насильства, а тілки його переносить від фізичного і відчутного оперативного поля до нематеріального поля психологічних дій. Його мета: досягти, в нутрі душ, послідовно і непомітно, перемогу, які певні обставини йому не давали досягнути різким і видимим способом, згідно з класичними методами.

Звичайно, що це не означає робити в духовному полі деякі окремі й спорадичні операції. Це, швидше, справжня війна завоювання – психологічна, так, але тотальна – в цілі досягнути цілу людину і всі люди у всіх країнах.

Коментар доданий в 1992 році:

Психологічна революційна війна: “культурна революція” і Революція в тенденціях

Як форма революційної психологічної війни, починаючи від студентського повстання в Сорбонні в травні 1968 року, численні соціалістичні і марксистські автори взагалі почали визнавати необхідність якогось способу революції скорше від політичних і соціально-економічних перетворень, який діяв би в щоденному житті, звичаях, світоглядах, у способі буття, почуття і життя. Це так звана *культурна революція*.

Вони вважають, що ця революція, в основному психологічна і тенденційна, є необхідним етапом, щоб дійти до зміни мислення, який би зробив можливим здійснення егалітарної утопії, бо без такої підготовки

революційне перетворення й консеквентні “структурні зміни” стали б ефемерними.

Згадане поняття *культурної революції* охоплює, з приголомшливою аналогією, те саме поле вже означене в *Революції і Контрреволюції* 1959 р., як приналежний до Революції в тенденціях (Пор. Част. 1 – Гл. 5).

[Продовження тексту з 1976:]

Ми наполягаємо на цій концепції загальної психологічної війни.

Дійсно, психологічна війна спрямована на всю психіку людини, тобто, “опрацьовує” її в різних ступенях її душі, і у всіх фібрах її психіки.

Вона спрямована до всіх людей, тобто, партійників або прихильників *III Революції*, як і нейтральних або навіть супротивників.

Вона використовує всі засоби, за кожним кроком вона потребує мати специфічний фактор, щоб нечутливо провадити кожну соціальну групу до наближення до комунізму, хоч би й це виглядало незначно. А це в будь-якому терені: в релігійних, політичних, соціальних та економічних переконаннях, у культурних обманах, у художніх уподобаннях, у способі буття й діяння в родині, в професії, в суспільстві.

А. Дві головні мети революційної психологічної війни

Враховуючи теперішні труднощі ідеологічного набору *III Революції*, найкорисніше зі своєї діяльності виконується не проти друзів і прихильників, але проти

нейтралів і противників:

а) обдурювати і поступово засипляти нейтральних;

б) розділювати за кожним кроком, дезорганізувати, ізолювати, тероризувати, ганьбити, переслідувати і блокувати супротивників;

– це ці, на наш погляд, дві основні мети революційної психологічної війни.

Таким чином, *III Револуція* може виграти, але більше через знищення противника, ніж через множення друзів.

Очевидно, що для проведення цієї війни, комунізм мобілізує всі засоби дій, які має в західних країнах, завдяки апогею в яких знаходиться наступ *III Револуції*.

Б. Револуційна тотальна психологічна війна, результат апогею III Револуції і труднощів що ця переходить

Револуційна тотальна психологічна війна є, отже, результатом композиції двох суперечливих факторів уже згаданих: вершок впливу комунізму над майже всіма ключовими точками великої машини, якою є західне суспільство, а з іншого боку його зниження переконливості та лідерства над глибокими шарами громадської думки на Заході.

4. Психологічний наступ III Револуції в Церкві

Не можна було б описати цю психологічну війну без чіткого аналізу її розвитку на тому, що є самою душею Заходу, тобто християнство, і зокрема Католицька Релігія, що є християнством у його абсолютній повності і

в своїй унікальній автентичності.

А. Другий Ватиканський Собор

З точки зору *Революції і Контрреволюції*, успіх успіхів, який досяг усміхаючий після-сталінський комунізм, це загадкова, розчаровуюча, дивовижна і апокалістично трагічна тишина II Ватиканського Собору про комунізм.

Цей Собор намагався бути пастирським, а не догматичним. Догматичного осягу він дійсно не мав. Більше того, його пропуск про комунізм може зробити, щоб він перейшов до історії, як непастирський Собор.

Пояснюємо особливий сенс, в якому приймаємо це твердження.

Нехай читач намалює величезне стадо, який знесилюється в бідних і сухих полях, на якого нападають з усіх сторін рої бджіл, ос, хижих птахів. Пастирі ставляться поливати прерію і відігнати рої. – Цю діяльність можна назвати пастирською? – У теорії, так. Однак, припускаючи що в той самий час на стадо напали зграї голодних вовків, багато з них в овечих шкірах, і пастухи цілком не дбали про викриття або відігнання вовків, в той час як боролися з комахами і птахами, їхню роботу можна було вважати пастирською, тобто гідною добрих і вірних пастирів?

Іншими словами, виступали як правдиві Пастирі ті, що на II Ватиканському Соборі, хотіли відігнати *менших* супротивників, і лишили вільний курс – через мовчання – для *більшого* супротивника?

З тактиками *aggiornate* (актуалізації) – про яких, до речі, найменше що можна сказати це що вони сумнівні в теоретичному плані, а на практиці показуються

нищівними – Другий Ватиканський Собор старався, скажімо, відігнати бджіл, ос і хижих птахів. Його мовчання про комунізм залишив вовкам всяку свободу. Робота цього Собору не може бути вписана, як ефективно пастирська, ані в Історії, ані в Книзі Життя.

Болих сказати. Але докази фактів вказують, у цьому сенсі, *Другий Ватиканський Собор*, як одне з найбільших лих, якщо не найбільше, в історії Церкви ⁷⁵. Починаючи від нього вкрався до Церкви, в немислимих пропорціях, “дим сатани”, який щодня збільшується, зі страшною силою газового розширення. Для скандалу незліченних душ, Містичне Тіло Христове увійшло в зловісний процес майже самознищення.

Коментар доданий в 1992 році:

Дивовижні лихи у пост-соборовій фазі Церкви

Про лихи в пост-соборовій фазі Церкви, має фундаментальне значення історичне свідчення Павла VI в Слові *Resistite fortes in fide*, від 29 червня 1972, яке цитуємо тут у версії Ватиканської Поліглотти: “Посилаючись на положення Церкви сьогодні, Святий Отець твердить, що має відчуття, що ‘через якусь шпару зайшов дим Сатани в Божому храмі’. Є – переписує Поліглотта – сумнів, непевність, комплекс проблем, занепокоєння, незадоволення, конфронтація. Більше не довіряють Церкві; довіряють першому профанному пророку [чужого для Церкви], що прийде нам говорити через якусь газету або громадський рух,

⁷⁵ Пор. Слово Павла VI, від 29-6-1972.

щоб бігти за ним і запитати його, чи має формулу істинного життя. І ми не здаємо справи, що вже його маємо та є його вчителями. Зайшов сумнів у наших совістях, і зайшов через вікна, які повинні бути відкриті для світла...

“Також у Церкві панує цей стан непевності. Вважалося, що після Собору мав би прийти сонячний день для Історії Церкви. Прийшов, однак, день повний хмар, бурі, темряви, запитання, непевності. Ми проповідуємо екуменізм, і відходимо чимраз більше одні від других. Стараємося копати прірви замість заткати їх.

“Як це сталося? Папа довіряє присутнім одну свою думку: що було втручання якоїсь противної сили. Її назва це диявол, ця таємнича істота, про яку св. Петро також згадує в своєму посланні” (под. Навчання Павла VI, Tipografia Poliglotta Vaticana, том X, стор. 707-709).

Кілька років перед тим, той самий Понтифік, у Слові до студентів Ломбардської Семінарії, 7 грудня 1968, заявив, що “Церква переживає нині час заворушення. Деякі практикують самокритику, навіть можна саказати самознищення. Це як внутрішнє занепокоєння, гостре і складне, якого ніхто не очікував після Собору. Думалося про цвітіння, про спокійне поширення понять дозрілих у великій соборній асамблеї. Ще існує цей аспект у Церкві, цвітіння. Але, вже що ‘*bonum ex integra causa, malum ex quocumque defectu*’, звертається більше уваги, зокрема, на болючий аспект. Церкву вдаряють також ті, що до неї належать” (под. Навчання Павла VI, Tipografia Poliglotta Vaticana, том VI, с. 1188).

Його Святість Іван Павло II також намалював похмуру картину ситуації Церкви: “Треба реалістично і з

глибокою та проникливою чутливістю визнати, що християни сьогодні, значною мірою, відчують себе згубленими, заплутаними, здивованими і навіть розчарованими: в великій мірі були поширені контрастуючі ідеї з об'явленою Істиною і завжди оголошеною; були поширені справжні і властиві єресі, в догматичній і моральній сфері, створюючи сумніви, плутанини і збунтування; змінилася навіть Літургія; занурені в інтелектуальний і моральний 'релятивізм', і тому у вседозволеності, християни є притягнені до атеїзму, до агностицизму, до поверховно моралістичного ілунізму, до соціологічного християнства, без означених догм і без об'єктивної моралі" (Слово від 6-2-81 до Духовників і Священиків, які брали участь у I Італійському Національному Конгресі на тему "Місії для Народу в 80-их роках", in "L'Osservatore Romano", 7-2-81).

В подібному сенсі висловився згодом Його Емін. Кардинал Йозеф Ратцінгер, префект Священної Конгрегації Доктрини Віри: "Результати, які прийшли по Соборі, здається, жорстоко протилежні очікуванням всіх, починаючи з Папи Івана XXIII і потім Павла VI... Папи і Отці Собору очікували нову католицьку єдність і, замість цього, дійшло до поділу, що – за словами Павла VI – здається перейшло від самокритики до саморуїнування. Чекали новий ентузіазм і, на його місце, дуже часто приходила нудьга і знеохота. Чекали стрибок вперед і, натомість, ми знаходимося в процесі поступового розпаду...". І закінчує: "Стверджується ясними буквами, що реальна реформа Церкви передбачає однозначне залишення помилкових шляхів, які призвели до незаперечних негативних наслідків" (под. Vitorio Messori, *A colloquio con il cardinale Ratzinger, Rapporto sulla fede,*

Edizioni Paoline, Milano, 1985, стор.. 27-28).

[Продовження тексту з 1976:]

Історія розповідає багато драм, які Церква переживає в двадцятьох століттях свого існування. Опозиції, що вирости поза неї, і звідтам пробували її знищити. Пухлини утворені в її середині, нею вирізані, і що вже знадвору до середини хочуть її знищити жорстоко.

— Однак, коли побачила Історія, перед наших днів, якесь старання звалити Церкву, вже більше не вчинена якимсь ворогом, але кваліфікована, як “саморуїнування” на високій промові зі світовим відгомоном?⁷⁶

З того виникло Церкві й тому, що залишається від християнської цивілізації величезний крах. *Ostpolitik* Ватикану, наприклад, і масивна інфільтрація комунізму в католицьких колах, це наслідки всіх цих катастроф. Це інші досягненнями психологічної війни *III Революції* проти Церкви.

Коментар доданий в 1992 році:

Ostpolitik (східна політика) Ватикану: дивовижні ефекти

Сьогодні, читаючи ці рядки про *Ostpolitik*, хтось міг би спитатися, перед величезним перетворенням, яке сталося в Росії, чи це не є результатом “геніальної” гри

⁷⁶ Под. Слово Павла VI до Ломбардської Семінарії 7/12/1968.

церковної Ієрархії. Ватикан, на підставі найкращих інформацій, міг би передбачити, що комунізм, зруйнований внутрішніми кризами, почне своє самознищення. І, щоб стимулювати штаб-квартирі світового матеріалістичного атеїзму зробити це самознищення, Католицька Церква, розташована на іншому кінці ідеологічного світогляду, симулювала б власне самознищення. З цим багато би полегшила переслідування, що тоді мала від комунізму: між вмираючими можуть бути деякі угоди. Флексибілізація Церкви створила б умови для флексибілізації комуністичного світу.

Було б треба відповісти, що якщо Священна Ієрархія знала, що комунізм був у такій злидній і розореній ситуації, що був би зобов'язаний самозруйнуватися, вона повинна була б попередити про цю ситуацію і закликати всі народи Заходу, щоб приготувати шлях для реорганізації Росії і світу, коли комунізм ефективно впав би, і не повинна була б мовчати про те, лишаючи щоб феномен стався поза католицьким впливом і щедрою та дбайливою співпрацею західних урядів. Бо тільки роблячи це попередження було б можливо запобігти щоб советський розпад не дійшов до нинішньої ситуації, тобто глухого куту, де все є стражданням і плутаниною.

У всякому разі, помилково сказати, що саморуйнування Церкви поспішило саморуйнування комунізму, хіба якщо припустити існування відповідного таємного договору між ними – свого роду пакт самогубства –, договір який, щонайменше сказати, не законний і не корисний для католицького світу. Не кажучи вже про все образливе, що ця гіпотеза містить до Папів, у чийх урядуваннях ця подвійна евтаназія

відбулася б.

[Продовження тексту з 1976:]

***Б. Церква, модерний центр боротьби між
Револуцією і Контрреволюцією***

У 1959 році, коли ми написали *Револуцію і Контрреволюцію*, вважали Церкву, як велику духовну силу проти світового поширення комуністичної секти. У 1976 році, незліченні церковники, в тому і Єпископи, фігурують як співучасники через недогляд, коляборанти і навіть провідники *III Револуції*. Прогресизм, встановлений практично всюди, перетворює колись зелений ліс Католицької Церкви в дрова, які комунізм може легко підпалити.

Одним словом, це перетворення має такий обсяг, що можемо казати, що центр, найчутливіший і найбільш вирішальний пункт боротьби між Револуцією і Контрреволюцією пересунувся від світського до духовного суспільства, і Свята Церква стала місцем у якому, з одного боку, прогресисти, крипто-комуністи і про-комуністи, а з іншого боку, антипрогресисти і антикомуністи стикаються⁷⁷.

⁷⁷ Від 30-х років, з групою, яка пізніше заснувала бразилійську ТРВ, ми вживаємо найкраще з нашого часу і наших можливостей акції та боротьби, у битвах, які попереджували великий бій всередині Церкви. Перший масштабний крок у цій боротьбі стала публікація книги *На Захист Католицької Акції* (Editora Ave Maria, Сан Павло, 1943), в якій засуджували відродження модерністських помилок інкубованих у Католицькій Акції в Бразилії. Слід також згадати наше пізніше дослідження *Церква перед ескалації комуністичної загрози – Звернення до мовчазних Єпископів* (Editora Vera Cruz, Сан

В. Реакції основані на “Револуції і Контр-револуції”

Перед такою кількістю змін, ефективність *Револуції і Контрреволуції* був анульована? – Навпаки.

1968 року, досі існуючі ТРВ у Південній Америці, надхненні в II Частині цього есею – *Контрреволуція* – zorganizували серію петицій до Павла VI, просячи заходи проти інфільтрації лівих у Духовенстві та серед католицьких мирян у Південній Америці.

У загальній сумі, ці петиції досягли за 58 днів, в Бразилії, Аргентині, Чіле та Уругваю, 2.025.201 підпис. Оскільки знаємо, це досі найбільша масова петиція, що – на будь яку тему – об'єднала синів чотирьох націй Південної Америки. І в кожній країні, в якій відбулася, ця петиція – оскільки знаємо – також була найбільшою у своїй історії ⁷⁸. Відповідь Павла VI була не тільки мовчання і бездіяльність. Була також – і скільки нам болить це сказати – серія акцій, ефект яких продовжується і сьогодні, і наділяють престиж і легкість

Павло, 1976).

Сьогодні, після більш ніж сорока років, боротьба є в кульмінації, і дозволяє передбачити розгортання з масштабом та інтенсивністю, яких важко змірати. В цій боротьбі відчуваємо з радістю, в лавах ТРВ та братніх організацій, так багато нових братів в ідеалі, у понад двадцяти країнах на п'яти континентах. Також на полі бою є добре щоб солдати добра сказали один одному: “*Quam bonum et quam iucundum habitare in unum*” – Як добре і як приємно, коли брати живуть в єдності (Пс. 132, 1).

⁷⁸ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: Пізніше, в 1990 році, існуючі тоді ТРВ, зібрані, здійснили найбільшу петицію в історії, за звільнення Литви, тоді під радянською владою, досягаючи значну цифру 5.218.520 підписів.

акції для багатьох провідників католицької лівиці.

Перед цією зростаючою хвилею комуністичної інфільтрації в Святій Церкві, ТРВ і братні організації не втратили надії. І в 1974 році, кожна з них опублікувала заяву⁷⁹, в якій висловлювали свою незгоду з ватиканською *Ostpolitik* та їхній пропозиції “*протиставитись перед тим*”⁸⁰. Одне речення від декларації, відносно Павла VI, висловлює дух документу: “*І на колінах, дивлячись з пошаною на фігуру Його Святості Папи Павла VI, ми висловлюємо йому нашу вірність. У цьому синівському акті, кажемо для Пастиря Пастирів: Наша душа Ваша, наше життя Ваше. Накажіть нам, що Ви хочете. Тільки не наказуйте нам зложити руки перед червоним вовком, який наступає. Тому наша совість противляється.*”

Не задоволені цими стараннями, ТРВ та братні організації зробили в своїх респективних країнах, продовж цього року, дев’ять видань бестселера Андської ТРВ, *Церква мовчання в Чіле – ТРВ проголошує цілу правду*⁸¹.

⁷⁹ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: Під заголовком *Політика розрядки Ватикану з комуністичними урядами – Для ТРВ: пропустити? або чинити опір?*, ця заява – правдивий маніфест – була опублікована від квітня 1974 року, послідовно в 57 газетах в одинадцяти країнах.

⁸⁰ Гал. 2, 11.

⁸¹ Ця праця, монументальна за своєю документацією, своєю аргументацією та тезами, що бороняє, мала попередницю, і по-справжньому епічна, ще перед установкою комунізму в Чіле.

Це книга авторства Fabio Vidigal Xavier da Silveira, *Фрей, чилійський Керенський*, яка засудила вирішальну співпрацю Християнсько-Демократичної Партії цієї Андійської нації, і покійного лідера тої партії – Едуардо Фрей, тоді Президент

Майже у всіх цих країнах, кожне видання мало свій пролог, який описував кілька і вражаючих місцевих фактів згодних з тим, що відбулося в Чіле.

Прийом цієї великої рекламної акції можна сказати, що був переможним: в цілому були надруковані 56.000 копій тільки в Південній Америці, де в найбільш населених країнах, видання такої книги, коли добра, нормально досягає п'ять тисяч примірників.

В Іспанії було зроблено вражаючу заяву, яку підписали більше тисячі світських і регулярних священиків з усіх регіонів країни, підтримуючи *Культурне Товариство Ковадонга* за свій відважний пролог до іспанського видання.

Г. Корисність дії ТРВ і братніх організацій, надхнена "Револуцією і Контрреволуцією"

Яку практичну користь мала, в цьому конкретному полі бою, контрреволюційна діяльність ТРВ, надхнена *Револуцією і Контрреволуцією*?

Показуючи католицькій opinіої небезпеку комуністичної інфільтрації, ці організації відкрили їй очі на махінації невірних Пастирів. Результатом є те, що вони чим раз менше ведуть овець до шляхів загибелі, якими йдуть. Це те, що спостереження фактів, хоча й коротке, може потвердити.

Це не є, само по собі, перемога. Але це дорогоцінна і необхідна умова для неї. ТРВ дякують Пресвятій Богородиці за те, що дають, таким чином,

Республіки, у підготовці марксистської перемоги.

Книга мала сімнадцять видань, перевищивши суму ста тисяч примірників, у наступних країнах: Бразилія, Аргентина, Еквадор, Колумбія, Венесуела та Італія.

згідно з духом і методами другої частини *Революції і Контрреволюції*, свою поміч для великої боротьби, в якій інші здорові сили – одна або друга потужна і з великою можливістю діяльності – є включені.

5. Баланс двадцяти років III Революції відповідно до критеріїв “Революції і Контрреволюції”

Таким чином нарисована ситуація *III Революції і Контрреволюції* так, як вони представляються перед двадцятою річницю публікації книги.

З одного боку, апогей *III Революції* робить важким, як ніколи, успіх Контрреволюції в короткому терміні.

З іншого боку, та сама антисоціалістична алергія, яка тепер представляється великою перешкодою для перемоги комунізму, створює в середньому терміні, для Контрреволюції, помітно вигідні умови. Належить різним контрреволюційним групам, розкиданих по світі, благородну історичну відповідальність їх скористати.

ТРВ стараються сповнити свою частину спільного зусилля, поширюючи протягом цих майже двадцяти років по Америці, з новою ТРВ у Франції, стараючись створити подібну динамічну організацію в Іберійському Півострові і проектуючи своє ім'я та контакти в інших країнах Старого Світу, з живими прагненнями співпраці зосереджені на всіх контрреволюційних групах, які в ньому борються.

Двадцять років після випуску *Революції і Контрреволюції*, ТРВ і братні організації є плечем до плеча з організаціями першого ряду, в контрреволюційній боротьбі.

Глава III

IV Револуція, що народжується

Картина, яка представляється не була б повною, якщо б ми оминули внутрішню трансформацію в *III Револуції*. Це *IV Револуція*, що від неї народжується.

Народжується у способі витонченого матеревбивства. Коли народилася *II Револуція*, рафінувалася⁸², виграла і завдала смерть першій. Те ж саме відбулося, коли, за аналогічним способом, *III Револуція* виросла від другої. Все вказує, що тепер надійшов для *III Револуції* найвищий і фатальний момент, коли вона породжує *IV Револуцію*, і нею буде вбита.

— У зіткненні між *III Револуцією* і Контрреволуцією, буде час щоб процес *IV Револуції* розробився в повності? Ця остання ефективно відкриє новий етап в історії Револуції? Чи буде тільки абортивним явищем, яке являється і щезне без капітального впливу в зіткненні між *III Револуцією* і Контрреволуцією? Більше чи менше місце для народжуючої *IV Револуції*, у цих поспішних і коротких нотатках, залежить від відповіді на це запитання. Відповідь яка, однак, тільки майбутнє може дати остаточно.

Не належиться вважати те, що невизначене, ніби мало якусь вартість. Присвятім тут, отже, дуже обмежене місце тому, що здається є *IV Револуцією*.

⁸² Див. I Частина – Гл. VI, 3.

1. IV Революція передбачена авторами III Революції

Як відомо, ні Маркс, ні загальність його найвідоміших послідовників, так “традиційних”, як і “нетрадиційних”, вважали диктатуру пролетаріату кінцевою етапою революційного процесу. Ця є, на їхню думку, тільки найбільш есенціальним і динамічним аспектом універсальної Революції. І в еволюційній мітології притаманна в мисленні Маркса і його послідовників, так як еволюція буде рости до безконечності з бігом століть, так само і Революція не буде мати кінця. Від *I Революції* вже народилися дві інші. Третя, отже, породить ще одну і т. д.

Неможливо передбачити, в марксистській перспективі, як би була Революція ч. XX або ч. L. Однак не є неможливо передбачити, як буде *IV Революція*. Це передбачення, самі марксистки вже зробили.

Вона має бути поваленням диктатури пролетаріату як наслідок нової кризи, через яку гіпертрофована Держава буде жертвою власної гіпертрофії. І зникне, даючи місце ніби то науковому і кооперативному стану речей, в якому – кажуть комуністи – людина досягне ступень свободи, рівності і братерства донині немисленого.

2. IV Революція і трібалізм: одна евентуальність

– Як? – Нема, як оминати питання, чи трібальне (племінне) суспільство, яке передбачують нинішні структуралістичні течії дасть відповідь на це питання. Структуралізм бачить у трібальному житті ілюзорну синтезу між вершиною індивідуальної свободи і домовленого колективізму, в якому цей останній

пожирає свободу. Відповідно до цього колективізму, різні “я” або індивідуальні люди, зі своїм розумом, своєю волею і своєю чутливістю, а отже, своїми способами буття, характеристичні та суперечливі, з’єднуються і розчиняються в колективній особистості плем’я, яке генерує спосіб мислення, бажання, спільного стилю буття значно звичайного.

Зрозуміло, що шлях до цього стану племінних речей має пройти через зникнення старих стандартів думання, бажання та індивідуальної чутливості, поступово замінені способами мислення, рішення і більш колективної чутливості. Це якраз тому, що перетворення має відбутися в цьому полі.

– Яким чином? – У племенах, злука між членами забезпечується, головним чином, спільним способом мислення і відчуття, від яких виникають спільні звичаї і спільне бажання. В них, індивідуальне мислення обмежується майже до нічого, тобто, до найперших і найосновніших рухів, що їхній атрофований стан дозволяє. “*Дике мислення*”⁸³, мислення, що не думає і що звертається тільки до конкретного. Це ціна колективістського трібального злиття. Шаманові належить тримати, в містичному плані, це колективне психічне життя, через тотемних культів повних заплутаних “*послань*”, але з “багатьма” безглуздими полуміннями або навіть блискавками від таємничих світів транспсихології або парапсихології. Це через придбання цих “багатств”, що людина компенсувала б атрофію розуму. Розуму, так, перед тим гіпертрофованого вільною аналізою, через картезіанізм і т. д., обожнюваного Французькою Револуцією, вживаного аж до найбільш посиленого зловживання в кожній школі

⁸³ Под. Claude Lévy-Strauss, *La pensée sauvage*, Plon, Париж, 1969.

комуністичного мислення, і тепер, нарешті, атрофованого й поневоленого на службі транспсихологічного і парапсихологічного тотемізму...

А. IV Революція і надприродне

“*Omnes dii gentium doemonia*”⁸⁴, говорить Писання. В цій структуралістичній перспективі, в якій магія представлена як форма знання, до якої міри можна католикові розрізняти оманних спалахів, пісню в тому самому часі зловісну і переконливу, пом’якшувальну і маренну, атеїстичну й фетишистично віруючу, з якою з дна безоднів, в якому вічно лежить князь тьми приваблює людей, які відреклися Ісуса Христа і Його Церкви?

Це питання, про яке можуть і повинні обговорювати богослови. Кажу про істинних богословів, тобто, тих небагатьох, які ще вірять в існування диявола і пекла. Особливо тих небагатьох, серед тих небагатьох, які мають мужність протистояти глузуванням і рекламним переслідуванням, і сказати того, що треба.

Б. Структуралізм – Передтрібальні тенденції

Як би не було, в мірі коли побачити в структуралістичному русі фігуру – більш-менш точної, але в будь-якому випадку попередницею – *IV Революції*, деякі явища пов’язані з ним, які набули широкого поширення в останні десять чи двадцять років слід розглянути, як підготовчі та пропульсивні самого імпульсу структуралістичного зриву.

Таким чином, крах вбиральної традиції Заходу,

⁸⁴ “Всі боги поганів це демони” – Пс. 95, 5.

все більш зруйнована нудизмом, прагне очевидно до появи або консолідації звичок, в яких будеться толерувати, не більше, талії пташиного пір'я деяких індіан, чергуючи, де зима того вимагає, з покриттями подібними до тих, що вживають лапландці.

Швидке зникання формул ввічливості тільки може мати як кінець абсолютну простоту (щоб вживати тільки цей класифікатор) трібального тракту.

Зростаюче цурання всього, що обдумане, структуроване і систематизоване, тільки може привести, в останньому, до довічного та уявленого блукання по джунглях, чергуючи з інстинктивним і майже механічним виконанням деяких діяльностей абсолютно необхідних для життя.

Нехіть до інтелектуального зусилля, особливо до абстракції, до теорезації, до доктринального мислення, тільки може привести в кінці до гіпертрофії почуттів і уяви, до тої *“цивілізації зображення”*, до якої Павло VI вважав, що необхідно попередити людство⁸⁵.

Також є симптоматичні ідилічні похвали, все більш частими, такого типу *культурної революції*, яка має породити майбутнього постіндустріального суспільства, ще не повністю описаного, і якого китайський комунізм буб би – як це іноді представляють – першим зразком.

⁸⁵ *“Ми добре знаємо, що сучасна людина, насичена дискурсами, демонструється часто втомлена слухати, а що гірше, ніби імунізована проти слова. Також знаємо погляди багатьох психологів і соціологів, які стверджують, що сучасна людина вже перебрала цивілізацію слова, яке стало практично неефективним і марним; і живе сьогодні в цивілізації зображення”* (пор. Апостольське звернення *Evangeliū Nuntiandi*, 08.12.1975, Папські Документи, ч. 188, Vozes. Petrópolis, 1984, 6-е вид., с. 30).

В. Безпретенційний вклад

Добре знаємо оскільки можуть бути заперечені, у багатьох зі своїх аспектів, панорамні зображення, своєю природою великі й сконденсовані, як ці.

Обов'язково скорочені лімітаціями простору цього розділу, це зображення пропонує свій безпретенційний вклад для розуміння тих духів, які обдаровані тою тонкістю спостереження і аналізу, що, в усіх епохах, уможлиблює деяким людям передбачити завтрашній день.

Г. Опозиція банальних

Інші будуть робити, в цій ділянці, все що робили в усіх епохах банальні і не сміливі духи. Посміхатимуться і скажуть що такі перетворення неможливі, бо мають характер міняти їхні ментальні звички. Бо це аберація для здорового глузду, і банальним людям здоровий глузд виглядає єдиним нормальним шляхом історичних фактів. Усміхатимуться невіруючи і з оптимізмом в тих перспективах, як Лев Х усміхнувся з тривіальної “скарги ченців”, самотню річ, що він зобачив у народжуючій *I Революції*. Або як фенелоніанин Луїс XVI усміхнувся перед першими скипіннями *II Революції*, які йому представлялися заколисовані срібlistими звуками клавесина. Або скромно блискуючи в амбієнтах і в буколических сценах в подібні *Натеау* його дружини. Як усміхаються, навіть сьогодні, оптимісти, скептичні, перед маневрами усміхаючого післясталінського комунізму, або перед конвульсіями, що віщують *IV Революцію*, багато високопоставлених представників, і навіть найвищих, Церкви і світського суспільства на Заході.

Якщо колись *III* або *IV* Революція опанує тимчасовим життям людства, обслужена в духовній сфері екуменічним прогресизмом, це станеться більше через недбалість і співпрацю цих усміхнених і оптимістичних пророків “доброго сенсу”, ніж через всю лють борців і революційних рекламних робіт.

Коментар доданий в 1992 році:

Опозиція “пророків доброго сенсу”

Ці пророки є дивного жанру, бо їхні пророцтва завжди полягають у твердженні, що “нічого не трапиться”.

Ці різні форми оптимізму так контрастуватимуть з подіями, що сталися після попередніх видань *Революції і Контрреволюції*, що, щоб вижити, їхні наслідники сховатимуться в гіпотетичній і помилкової надії, що останні події в Східній Європі визначатимуть остаточне зникнення комунізму, і, отже, революційного процесу, якого цей був, до недавня, вістря. Про такі надії, подивіться розділи додані в цьому виданні до глави II цієї частини III.

[Продовження тексту 1976:]

Г. Церковний трібалізм – П’ятидесятницький рух

Давайте поговоримо про духовну сферу. Звичайно, що *IV* Революція також хоче її знизити до

трібалізму. І спосіб, як це зробити вже можна добре помітити в лавах богословів і каноністів, які хочуть перетворити благородну і тверду як кости церковну структуру, як Господь наш Ісус Христос встановив і двадцять століть релігійного життя її красиво змодельовали, в хрящовій тканині, м'якій і аморфній, єпархій та парафій без певних територіальних делімітацій, релігійних груп у яких тверда канонічна влада поступово замінюється зростанням “пророків” більш-менш п’ятидесятників, подібних, вони самі, до шаманів структуралістичного трібалізму, з фігурами яких в кінці заплутаються. Як також обов’язково заплутається парафія або єпархія прогресивно-п’ятдесяницька із структуралістичною племінно-клітиною.

Коментар доданий в 1992 році:

“Демонархізація” церковних властей

З цієї точки зору, що має дечого історичного і гіпотетичного, деякі модифікації собою чужі цьому процесу можна було б розглядати як перехідні кроки між дособоровим *status quo* і супротивним краєм тут зазначений. Наприклад, тенденція до колегіального, як обов’язковий спосіб буття всієї влади в Церкві і як вираз певної “демонархізації” церковної влади, яка б у силу самого факту, в кожному рівені, стала б набагато більш умовною ніж раніше до безпосередньо нищого рівня.

Це все, взятє в своїх крайніх наслідках, могло б нахилити до стабільного і універсального встановлення в Церкві народнього голосування, що в інших часах було деколи прийнято нею, щоб заповнити певні ієрархічні

позиції; і в останньому випадку, могло б дійти, в рамках мріяних трібалістами, до необоронної залежності всієї Ієрархії від мирян, припущених необхідних представників Божої волі. “Божої волі”, так, що той же самий мирянський трібалізм пізнав би через “містичні” одкровення якогось чаклуна, п’ятидесятницького гуру або ворожбита; так що, слухаючи мирян, Ієрархія нібито виконувала б свою місію бути послушною волі самого Бога.

[Продовження тексту з 1976:]

3. Обов’язок контрреволюціонерів супроти народжуючої IV Револуції

Коли незліченні факти показуються здатними до такого впорядкування, що може висунути гіпотези, як народження *IV Револуції*, що залишається контрреволюціонерові зробити?

З точки зору *Револуції і Контрреволюції*, треба йому, в першу чергу, підкреслити виняткову важливість, що в створюючому процесі цієї *IV Револуції*, і в світі що з неї вийде, належить до Револуції в тенденціях⁸⁶. І готуватися до боротьби, не тільки, щоб попереджати людей проти цього переважаючого тенденцій – принципово підризна доброго людського порядку – що так зростає, як використовувати, у тенденційному плані, всіх законних і відповідних ресурсів щоб поборювати ту саму Револуцію в тенденціях. Йому також належить спостерігати, аналізувати і прогнозувати подальші кроки

⁸⁶ Под. Частина I – Гл. V, 1 до 3.

процесу, щоб протиставити, якомога раніше, всі перешкоди на шляху до найвищої форми тенденційної Революції, як революційної психологічної війни, якою є народжуюча *IV Революція*.

Якщо *IV Революція* встигне розвинутися скорше ніж *III Революція* спробує свою велику авантюру, можливо боротьба з нею вимагатиме розробки нової глави *Революції і Контрреволюції*. І може та глава займе такий самий об'єм тут присвячений трьом першим революціям.

Справді, це власне процесам у розпаді ускладнювати все, майже до безконечності. І тому кожен крок Революції є більш складним, ніж попередній, змушуючи Контрреволюцію до більш докладних і складних зусиль.

У цих перспективах про Революцію і Контрреволюцію, і про майбутність праці, що треба вжити у зв'язку з одною і з другою, кінчаємо ці міркування.

Непевні, як і весь світ, про завтрішній день, підносимо в молитві наші очі аж до високого трону Марії, Королевої Всесвіту. І в той же час зростає в наших устах, адаптовані до Неї, слова Псалмоспівця висловлені до Господа:

*“Ad te levavi oculos meos, qui habitas in caelis. Ecce sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum, sicut oculi ancillae in manibus dominae suae; ita oculi nostri ad Dominam Matrem nostram donec misereatur nostri”*⁸⁷.

Так, звертаємо наші очі до Фатімської Божої

⁸⁷ "До Тебе, що перебуваєш на небі, зводжу очі мої. Як очі рабів звертаються до рук господарів їхніх, як очі рабині до рук господині її, так очі наші звертаються до Неї, Мати нашої, аж поки помилує нас." – Под. Пс. 122, 1-2.

Матері, просячи в Неї чимскорше каяття, яке дасть нам великі прощення, силу на звершення великих боїв, і самовідданість, щоб ми були віддані у великих перемогах, які принесуть із собою встановлення Її Царства. Перемоги ці, які бажаємо з усього серця, хоча, щоб дістатися до них, Церква і людство повинні пройти апокаліптичні кари – але стільки справедливих, регенератори і милостиві – як вона представила в 1917 році в Кова-да-Ірія.

Висновок ⁸⁸

Ми перервали заключну частину *Револуції і Контрреволюції*, бразилійського видання 1959, щоб актуалізувати в попередніх сторінках первісний текст.

Це зроблено, питаємося себе чи малий Висновок оригінального тексту з 1959 і пізніших видань ще варта залишити, або вимагає бодай якоїсь зміни. Ретельно його перечитали. І дійшли до переконання, що немає причин, щоб його не залишити, як і немає причин, щоб його змінити в будь-чому.

Кажемо нині, як тоді сказали:

Насправді, за все, що тут сказано, для менталітету з логікою контрреволюційних принципів, образ наших днів дуже ясний. Ми в верховних кидках боротьби, яку ми б назвали смертю, якщо один з бійців не був безсмертним, між Церквою і Револуцією. Діти Церкви, бійці в борбах Контрреволюції, це натурально щоб, у кінці цієї праці, ми її присвятили по-синівськи до Божої Матері.

Перший, великий, вічний революціонер, надихач і найвищий розпалювач цієї Револуції, як і тих, що її попередили, це Змій, голова якого була розчавлена Непорочною Дівою. Марія є, отже, Покровителькою тих, що борються проти Револуції.

Універсальне і всемогуче посередництво Божої Матері це найбільша причина надії контрреволюціонерів. І в Фатімі Вона вже дала їм впевненість у перемозі, коли

⁸⁸ ПРИМІТКА ВІД ВИДАВНИЦТВА: Перші три абзаци цього Висновку були написані в 1976. Решта це дослівна транскрипція Висновку написаного в 1959.

заявила, що, навіть після можливого спалаху комунізму в усьому світі, *“нарешті її Непорочне Серце восторжествує”*.

Отже, нехай Діва Марія прийме цю синівську пошану, данину любові і вираз абсолютної впевненості в її перемозі.

Не хотілося б нам вважати закритою цю статтю, без жесту синівської відданості і необмеженої слухняності “солодкому Христі на землі”, колона та непомильний фундамент Істини, Його Святість Папа Іван XXIII.

“Ubi Ecclesia ibi Christus, ubi Petrus ibi Ecclesia.”

Це, отже, до Святого Отця, що звертається ціла наша любов, цілий наш ентузіазм, ціла наша відданість. Це оцими настроями, які оживляють всі сторінки “Католицизму” з моменту його заснування, що також відважуємося опублікувати цю працю.

На кожній із тез, що її складають, не маємо в нашому серці найменшого сумніву. Однак підставляємо їх усіх, беззастережно під суд Вікарія Ісуса Христа, готові відразу відмовитися від будь-якої з них, якщо віддалиться хоч трошка від учення Святої Церкви, нашої Матері, Ковчег Спасіння та Двері Небесні.

Післяслово 1992 р.

Попередніми словами я завершив різні видання *Револуції і Контрреволуції*, опубліковані від 1976 р. Коли прочитає ці слова, хто має в руках це видання, яке з'явилося в 1992 році, обов'язково запитасться, як стоїть сьогодні революційний процес. Ще живе *III Револуція*? Або впадок советської імперії дозволяє твердити, що *IV Револуція* вже починається в найглибших політичних реаліях Східної Європи, або навіть уже виграла?

Необхідно розрізняти. У ці дні, течії, які виступають за реалізацію *IV Револуції* поширилися – хоча по-різному – на увесь світ, і виявляють, більш-менш усюда, помітну тенденцію до збільшення.

В цьому сенсі, *IV Револуція* є в надійному зростаючому процесі для тих, що її бажають, і в загрожуєчому тим, що борються проти неї. Але було б явним перебільшенням сказати, що порядок речей нині існуючий на території колишнього СРСР вже повністю змодельований *IV Револуцією* і що там вже не залишається нічого від *III Револуції*.

IV Револуція, хоча також включає в себе політичний аспект, це Револуція, що сама себе називає “культурною”, тобто, що охоплює *приблизно* всі аспекти людського існування. Таким чином, політичні сутички, що виникнуть між народами, які складали СРСР можуть сильно зумовити *IV Револуцію*, але важко, щоб вони опанували домінуючим способом подіями, тобто всім складом людських вчинків, що “культурна революція” тягне за собою.

Але, і громадська думка країн, що до вчорашнього дня були советськими (і в великому числі ще проваджені колишніми комуністами)? Вона не має нічого сказати з

цього приводу, вже що мала, згідно *Революції і Контрреволюції*, таку велику роль у попередніх Революціях?

Відповідь на це питання дається через інше: Чи дійсно існує громадська думка в тих країнах? Вона може включитися в систематичному революційному процесі? Якщо ні, то який план найвищих національних та інтернаціональних лідерів комунізму про напрям, який треба дати цій opinio?

Важко відповісти на всі ці питання, тому що на цей момент громадська думка того, що було советським світом представляється явно без акценту, аморфна, іммобілізована під вагою 70 років повної диктатури, в якій кожна людина боялася, в багатьох середовищах, виявляти свою релігійну або політичну думку своєму найближчому родичеві або своєму найблизшому другові, бо можливе доношення – явне чи приховане, правдиве чи наклепницьке – могло б кинути його у нескінчимо примусових працях, в заморожених степах Сибіру. Однак, в будь-якому випадку, необхідно відповісти на ці питання, перш ніж робити прогнози про хід подій в тому, що був советським світом.

В додатку до цього, міжнародні засоби комунікації далі говорять, як я вже сказав, про евентуальну міграцію голодних орд, напівцивілізованих (що означає сказати напівварварських) до добре запасованих європейських країн, які живуть у західному споживчому режимі.

Бідні люди, голодні й порожні ідей, які тоді зіткнулися б з вільним світом, не розуміючи його – світ цей, якого в деяких аспектах можна назвати суперцивілізованим, а в інших з гангреною!

Що сталося б від цього удару, чи то у вторганій

Європі, чи то, через відблиск, у колишньому советському світі? Самоуправлена, кооперативна, структурно-трібалістка Револуція⁸⁹, або, просто, світ повної анархії, хаосу і жаху, якого ми не вагались назвати, як *V Револуція?*

Коли являється це видання, є занадто рано відповідати на такі питання. Але майбутнє нам виглядає таке завантажене несподіванками, що завтра може бути вже занадто пізно, щоб це зробити. Бо яка була б користь книжок, мисливців, того що, накінець, зостанеться від цивілізації, у трібальному світі, в якому були б вільними всі гурагани людських неупорядкованих пристрастей і всі маячення структурально-трібалістичних “містицизмів”? Трагічна ця ситуація, в якій ніхто був би нічим, під владою Нічого...

+ + +

Горбачов далі в Москві. І там буде перебувати, принаймні, поки він не вирішить прийняти високо рекламні запрошення, які відважилися йому зробити, незабаром після його впадку, декани престижних університетів Гарварду, Стенфорду і Бостона⁹⁰. Це, якщо він не вирішить прийняти царський хостинг, який йому запропонував Хуан Карлос I, король Іспанії, у славному палаті Лансароте, в Канарських Островах⁹¹, або катедрі, на яку він був запрошений славним *Колеж де Франс*⁹².

⁸⁹ Под. коментар з 1992 р. до Частини III, Глави II, під назвою: “Перестройка” і “гласність” – розпад III Револуції, чи метаморфоза комунізму?

⁹⁰ Под. *Folha de S. Paulo*, 21-12-91.

⁹¹ Под. *O Estado de S. Paulo*, 11-1-92.

⁹² Под. *Le Figaro*, Paris, 12-3-92.

Перед цими альтернативами, колишній комуністичний лідер, повалений на Сході, здається тільки має трудність, що вибрати серед утішних запрошень на Заході. До цих пір, він тільки вирішив написати серію статей для мережі кількох газет у капіталістичному світі, світ цей у високих колах якого далі знаходить віданну і тим самим непоясниму підтримку. І зробити поїздку до США, в оточенні великої пропагандистської машини, щоб збирати фонди на так звану Фундацію Горбачова.

Таким чином, зак Горбачов стоїть у темряві в його власній країні – і, навіть на Заході, має його роль серйозно критиковану –, західні магнати стараються різними способами зберегти світла гладенької реклами спрямовані до чоловіка *Перестройки*, який, однак, протягом всієї своєї політичної кар'єри твердив, що ця реформа ним запропонована не є протилежною комунізму, але його рафінуванням⁹³.

Що стосується ослабленої советської федерації, яка вмирала, коли Горбачова посадили в Уряді, на кінці перетворилася в майже мнимого “Союзу Незалежних Держав”, серед компонентами якого виникають серйозні тертя, які викликають заклопотаність серед громадських діячів і політологів. Тим більше, що багато з цих республік або республікинків мають атомну зброю, яку можуть пустити одна проти другої (або проти противників Ісламу, вплив якого на постсовєтському світі зростає з кожним днем), з правдивими побоюваннями для тих, що журяться про планетарну рівновагу.

⁹³ Под. коментар з 1992 р. до Частини III, Глави II, під назвою: “*Перестройка*” і “*гласність*” – розпад III Револуції, чи метаморфоза комунізму?

Наслідки цих можливих атомних атак можуть бути різні. Серед них, зокрема, масова втеча населення скорше затриманого тим, що колись було залізною заслоною, і, примушені нормально суворою зимою і ризиками величезних лих, може відчуті подвоєні імпульси “просити” гостинності Західньої Європи. І не тільки її, але й народів американського континенту ...

У підтримці цих перспектив, у Бразилії, п. Леонел Брізола, губернатор Штату Ріо де Жанейро, з оплесками Міністра Сільського Господарства Бразилії, запропонував притягнути хліборобів зі Східної Європи, в рамках офіційної програми Аграрної Реформи ⁹⁴. Після того, президент Аргентини Карлос Менем, в контактах з Європейським Економічним Союзом, виявився готовим, щоб його країна прийняла багато тисяч цих іммігрантів ⁹⁵. І за деякий час, канцлер Колумбії, п-і Ноємі Санін сказала, що уряд її країни аналізує прийняття техніків зі Сходу ⁹⁶. Аж до цих крайнощів можуть дійти валки навал.

А комунізм? Що з ним зроблено?

Сильне враження, що він умер захопила більшу частину громадської думки на Заході, засліплена перед перспективою загального миру з неозначеною тривалістю. Або, можливо, з багаторічною тривалістю, з подальшим зникненням жахливого привида глобальної ядерної катастрофи.

Цей “пошлюбний час” Заходу зі своїм припущеним раєм розрядки і миру, палає чимраз менше.

Тому ми щойно згадали про агресії всіх видів, що блискають у територіях покійної СРСР. Це зобов'язує

⁹⁴ Под. *Jornal da Tarde*, 27-12-91.

⁹⁵ Под. *Ambito Financiero*, Buenos Aires, 19-2-92.

⁹⁶ Под. *El Tiempo*, Bogotá, 22-2-92.

нас спитатися, чи комунізм умер. Спочатку, голоси, які ставили під сумнів справжність смерті комунізму були рідкі, ізольовані і з рідкістю основ.

Поступово, звідси і звідти, тіні з'являлися на горизонті. У країнах Центральної Європи і Балкан, як і в самій території колишнього ССРСР, помало завважували, що нові володарі були провідними фігурами самої місцевої Комуністичної Партії. За винятком Східної Німеччини, перехід до приватизації в більшості разів робиться більше показово, ніж насправді, тобто, кроками черепахи, повільно і без напрямку зовсім означеного.

Тобто, можна сказати, що в цих країнах комунізм умер? Або що він просто зайшов у складний процес метаморфози? Сумніви в цьому збільшуються, в часі коли останні відгомони загальної радості через падіння комунізму помало щезають.

Щодо комуністичних партій західних країн, зів'яли очевидним способом, зараз по чутках перших провалень у ССРСР. Але вже сьогодні деякі з них починають реорганізуватися з новими етикетками. Ця зміна етикетки це воскресіння? Метаморфоза? Я даю перевагу останній гіпотезі. Впевненість, тільки будучність може дати.

Ця актуалізація загальної карти, згідно до якої світ приймає нову позицію, здавалася мені необхідною як спроба покласти троха ясності і порядку в горизонті, в квадрантах якого росте зокрема хаос. Який є спонтанний напрямок хаосу, як не нерозбірливе накреслення себе самого?

Серед цього хаосу, тільки одне не змінюється. І, в моєму серці і на моїх устах, як і у всіх, що дивляться і думають зі мною, молитва переписана при кінці Частини III: *"Ad te levavi oculos meos, qui habitas in caelis. Ecce*

sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum, sicut oculi ancilae in manibus dominae suae; ita oculi nostri ad Dominam Matrem nostram donec misereatur nostri". Це твердження незмінної впевненості католицької душі, на колінах, але твердої, серед загальної конвульсії.

Тверда з усією твердістю тих, що серед шторму, і зі силою душі більшої від нього, продовжують твердити від усієї душі: *"Вірю в одну, святу, соборну й апостольську Церкву"*, проти якої, згідно з обіцянкою даною Петрові, ворота пекельні не переможуть.

Зміст

УКРАЇНСЬКОМУ ЧИТАЧЕВІ	3
------------------------------------	----------

ПЕРЕДМОВА	7
------------------------	----------

ВСТУП	13
--------------------	-----------

Частина I – РЕВОЛЮЦІЯ

Глава I – Криза сучасної людини	19
--	-----------

Глава II – Криза західної і християнської людини	19
--	-----------

Глава III – Характери цієї кризи	20
---	-----------

1. Є універсальна	20
-------------------------	----

2. Є одинока	20
--------------------	----

3. Є тотальна	21
---------------------	----

4. Є домінуюча	21
----------------------	----

5. Є поступова	22
----------------------	----

А. Занепад Середньовіччя	23
--------------------------------	----

Б. Псевдореформація та Відродження	24
--	----

В. Французька Революція	25
-------------------------------	----

Г. Комунізм	26
-------------------	----

Г. Монархія, республіка і релігія	27
---	----

Д. Революція, Контрреволюція та диктатура	29
---	----

Глава IV – Метаморфози революційного процесу	32
---	-----------

Глава V – Три глибини Революції: в тенденціях, ідеях, фактах.....	34
--	-----------

1. Революція в тенденціях	34
---------------------------------	----

2. Революція в ідеях	34
----------------------------	----

3. Революція у фактах	35
4. Різні зауваження	35
А. Глибини Революції не ототожнюються з хронологічними етапами	35
Б. Різкість трьох глибин Революції	35
В. Революційний процес не є нерозв'язним	35
Глава VI – Марш Революції	36
1. Рушійна сила Революції	36
А. Революція і непорядковані тенденції	36
Б. Пароксизми Революції цілком є її паростками	37
В. Революція дратує свої власні причини	37
2. Хибні проміжки Революції	37
3. Марш від рафінування до рафінування	38
4. Гармонійні швидкості Революції	38
А. Висока швидкість	39
Б. Повільний марш	39
В. Як узгоджуються ті швидкості	39
5. Скасуючи заперечення	40
А. Революціонери малої швидкості й “напівконтрреволюціонери”	40
Б. Протестантські монархії – католицькі республіки	42
В. Протестантська строгість	43
Г. Єдиний фронт Революції	43
6. Агенти Революції: Масонство та інші таємні сили	45
Глава VII – Суть Революції	46
1. Квінтесенція Революції	46
А. Сенс слова “Революція”	47
Б. Кривава і безкровна Революція	47
В. Розмір цієї Революції	47

Г. Революція в квінтесенції	48
Г. Руйнування порядку в квінтесенції	48
2. Революція і легітимність	50
А. Легітимність у квінтесенції	50
Б. Католицька культура і цивілізація	50
В. Сакральний характер католицької цивілізації	51
Г. Культура і цивілізація в квінтесенції	52
Г. Незаконність у квінтесенції	53
3. Революція, гордість і чуттєвість – Метафізичні значення Революції	53
А. Гордість і Егалітаризм	54
Б. Сенсуалізм і лібералізм	58

Глава VIII – Інтелект, воля і чутливість у визначенні людських вчинків	62
1. Впавша природа, благодать і вільна воля	63
2. Насіння Революції	63
3. Революція і несумлінність	64

Глава IX – Також є сином Революції “напівконтрреволюціонер”	66
--	-----------

Глава X – Культура, мистецтво і середовища в Революції	67
1. Культура	67
2. Мистецтво	68
3. Середовища	68
4. Історична роль мистецтва і середовищ у революційному процесі	68

Глава XI – Революція, гріх і Вкуп – Революційна утопія	69
1. Революція заперечує гріх і Вкуп	69
2. Історична ілюстрація: заперечення гріха в лібералізмі і соціалізмі	70
А. Непорочне зачаття людини	70
Б. Непорочне Зачаття мас і Держави	71
3. Вкуп через науку і техніку: революційна утопія	71

Глава XII – Пацифістський і антимілітаристський характер Революції	72
1. Наука скасує війни, збройні сили і поліцію	72
2. Доктринальна невідповідність між Революцією і мундуром	72
3. “Темперамент” Революції є противний до військового життя	73

Частина II – КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ

Глава I – Контрреволюція це реакція	75
1. Контрреволюція, спесифічний і прямий бій проти Революції	75
2. Благородство цієї реакції	75
3. Реакція спрямована також проти сьогоднішніх супротивників	75
4. Сучасність і цілісність Контрреволюції	76
Глава II – Реакція та історична інерція	76
1. Що реставрувати	76
2. Що оновляти	77

Глава III – Контрреволюція і чухачка

за новинами	78
1. Контрреволюція є традиціоналістична	79
А. Причина	79
Б. Гніт, що досі курить	79
В. Фальшивий традиціоналізм	80
2. Контрреволюція є консервативною	80
3. Контрреволюція є істотною умовою справжнього прогресу	81

Глава IV – Хто такий Контрреволюціонер?

1. У поточному стані	82
2. У потенціальному стані	83

Глава V – Тактика Контрреволюції

1. Відносно поточного контрреволюціонера	83
А. Індивідуальна дія	84
Б. Спільна дія	84
2. Відносно потенціального контрреволюціонера	85
3. Відносно революціонера	85
А. Контрреволюційна ініціатива	85
Б. Революційний контрнаступ	86
4. Еліти і маси у контрреволюційній тактиці	87

Глава VI – Засоби дії Контрреволюції

1. Вибирати високі засоби дій	88
2. Використовувати також скромні засоби: їхня ефективність	88

Глава VII – Перепони до Контрреволюції

1. Пастки, які уникати серед контрреволюціонерів	89
2. “Гасла” Революції	89
А. “Контрреволюція стерильна бо анахронічна”	90

Б. “Контрреволюція є стерильною, тому що есенціально негативістська”	91
В. “Контрреволюційний аргумент є спірним і шкідливим”	91
3. Неправильні відносини щодо “гасел” Революції	93
А. Абстракти революційних “гасел”	93
Б. Усунути спірні аспекти контрреволюційної дії	93

Глава VIII – Поступальний характер Контр- революції і контрреволюційний “шок”

1. Існує контрреволюційний процес	94
2. Типові аспекти революційного процесу	94
А. У прискореному ході	94
Б. У повільному ході	95
3. Як знищити революційний процес	96
А. Різномодність шляхів Святого Духа	96
Б. Нічого приховати	96
В. “Шок” великих навернень	98
Г. Імовірність цього “шоку” в сьогоднішніх днях	99
Г. Показати повне обличчя Революції	100
Д. Вказати метафізичні аспекти Контрреволюції	100
Е. Два кроки Контрреволюції	100

Глава IX – Рушійна сила Контрреволюції

1. Добродісність і Контрреволюція	101
2. Надприродне життя і Контрреволюція	102
3. Непереможність Контрреволюції	102

Глава X – Контрреволюція, гріх і Відкуплення103

1. Контрреволюція повинна відродити поняття добра і зла103
2. Як відродити поняття добра і зла103

Глава XI – Контрреволюція і світське суспільство 104

1. Контрреволюція і організації соціального характеру105
 - А. Благодійність, соціальна обслуга, соціальне забезпечення, об'єднання роботодавців, працівників і т. д.105
 - Б. Боротьба проти комунізму108
2. Християнство і Універсальна Республіка110
3. Контрреволюція і націоналізм111
4. Контрреволюція і мілітаризм111

Глава XII – Церква і Контрреволюція111

1. Церква є чимось набагато вищим і ширшим, ніж Револуція і Контрреволюція112
2. Церква має найбільшу зацікавленість у придушенні Револуції113
3. Таким чином, Церква є принципово контрреволюційною силою114
4. Церква є найбільшою з контрреволюційних сил114
5. Церква є душею Контрреволюції114
6. Прославлення Церкви це ідеал Контрреволюції114
7. Так чи інакше, межі Контрреволюції ширші від церковних115
8. Чи кожний католик повинен бути контрреволюційнером115
 - А. Неявний контрреволюціонер115
 - Б. Сучасність контрреволюційного пояснення116
 - В. Явний контрреволюціонер116

Г. Контрреволюційна акція, яка не є апостольством	117
9. Католицька Акція і Контрреволюція	117
10. Контрреволюція і не-католики	118

Частина III – РЕВОЛЮЦІЯ І КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ ДВАДЦЯТЬ РОКІВ ОПІСЛЯ

Глава I – Революція, це процес в безперервному перетворенні	121
1. “Революція і Контрреволюція” і організації ТРВ: двадцять років діяльності та боротьби.. ..	122
2. У світі, який безперервно й швидко трансформується, залишається актуальною, в сьогоднішніх днях, “Революція і Контрреволюція”? – Відповідь є позитивна	124

Глава II – Апогей і криза Третьої Революції	125
1. Апогей III Революції	125
А. На шляху апогею, III Революція уважно уникнула тотальні й марні авантюри	128
Б. Авантюра, в наступних етапах III Революції?	129
2. Несподівані перешкоди для застосування класичних методів III Революції	133
А. Занепад переконливої сили	133
Б. Занепад сили революційного лідерства	134
В. Заперечення: комуністичні успіхи в Італії та Франції	136
3. Ненависть і насильство, метаморфізовані, генерують тотальну психологічну війну	138
А. Дві головні мети революційної психологічної війни	140

Б. Револуційна тотальна психологічна війна, результат апогею III Револуції і труднощів що ця переходить	141
4. Психологічний наступ III Револуції в Церкві	141
А. Другий Ватиканський Собор	142
Б. Церква, модерний центр боротьби між Револуцією і Контрреволюцією	148
В. Реакції основані на “Револуції і Контрреволюції”	149
Г. Корисність дії ТРВ і братніх організацій, надхнена “Револуцією і Контрреволюцією”	151
5. Баланс двадцяти років III Револуції відповідно до критеріїв “Револуції і Контрреволюції”	152
Глава III – IV Револуція, що народжується	153
1. IV Револуція передбачена авторами III Револуції ..	154
2. IV Револуція і трібалізм: одна евентуальність	154
А. IV Револуція і надприродне	156
Б. Структуралізм – перед-трібальні тенденції ..	156
В. Безпретенційний вклад	158
Г. Опозиція банальних	158
Г. Церковний трібалізм – П’ятидесятницький рух	159
3. Обов’язок контрреволюціонерів супроти народжуючої IV Револуції	161
ВИСНОВОК	165
ПІСЛЯСЛОВО 1992 Р.	167

